NAGYKANIZSA, 1905. Negyvennegyedik évfolyam, 26. szám. julius 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjszabás szerint. Nyilttér soronként 40 f.

Ez a cél?

Arra van hivatva az emberiség, hogy folyton magasabb szinvonalra emelkedjék. Az erre való eszköz pedig a munka, a küzdelem a természettel a létért, a magasabb létért való harc a természettel.

De ez a harc kemény is; a természet hatalmas ellenfél, amely még az egész emberiség rohamával szemben is szivósan védekezik, vele dacol, ameddig csak lehet.

A Gondviselés maga akarta az emberek küzdelmét az egész többi természet ellen; akarta pedig azért, hogy az emberi szellem haladást tegyen ezen küzdelemben s hogy hősi hatalmat küzdjön ki, az egész természetet kikutassa, áthassa s teljesen meghódítsa.

Ezen értelemben haladni kellene az egész emberiségnek, de nem csak az egyes embereknek.

És mit tettek az egyes emberek?

Fölvették ugyan a harcot a természettel, de nem solidarisan, egyetemlegesen, hanem kiki csak önállólag s önmagáért.

Ha valamely hadsereg háboruba megy, hogy a közös ellenséggel harcoljon; s ha a katonák egyenként, terv nélkül rohamot intézni akarnának: vajjon nem különös hadviselés volna-e ez?

És ezen elhibázott taktikának régóta hódoltak az emberek; hódolnak nékie még ma is; sőt egyedül azt fogadják el helyesnek!

De ez a taktika, ezen eljárás bizony nem jó!

Ahelyett, hogy az emberek erőiket egyesitsék, hogy annál könnyebben mérkőzhessenek a konok természettel: ők egyenkénti eljárásban szétforgácsolják erőiket és kölcsönös támadásokban pusztitják el azoknak legnagyobb részét!

A harcosok tulnyomó száma teljesen elvész a tulajdonképeni föladatra nézve!

A tulajdonképeni célt csak kevesen közelitik meg; legtöbben megtörve utközben fekve maradnak és testükön keresztül tovább indulnak a győzők — diadalittasan!

Ám képzelhetik magukat hősöknek, ha épen ugy tetszik nekik, de azért mégis rettentően ostobák, mert büszke győzelmeik csak Pyrrhusi győzelmek és a lenyögzött testvéreiktől csak abban különböznek, hogy amazok mit sem takaritottak meg tulajdonképen életerejükből, isteni rendeltetésük számára, ezek pedig csak egy kis töredéket megmentették, az erejük háromnegyed részét elvesztették, az ép ugy haszontalan, mint testvérgyilkos harcban.

Az ember az ő egoismusában igen ostoba, bátor ugyan, de mégis ostoba!

S miért?

Hiszen az emberek a létért való küzdelmükben egymás ellen mégis erőiket és képességeiket gyakorolják, ezeket érvényesitik, s igy folyton magasabbra fejlesztik.

De melyik erőiket?!

A ravaszságot és brutalitást!

És ezen emberi „képességek" épen ezáltal bizonyos törvényszerűséget nyernek arra, hogy mindig nélkülözhetetlenebbeknek bizonyuljanak.

Azon magasabb nemű képességeinek fejlődésére, melyek a természetnek megismeréséhez s annak anyagi és szellemi legyőzéséhez vezetnek: az ember nem találja meg a szükséges időt.

Ezen legjobb egyéni erők és képességek nem jutnak kielégitő fejlődéshez. Az ember tulnyomó részével ezek elsatnyulnak, sőt már csirájukban is igen gyakran lesznek elfojtva.

Hát ez volna az ember magasztos rendeltetésének célja?!

OSELKÓ JÓZSEF.

ROVÁS.

A rendőrség bünkrónikája egy rettenetes fekélyt örökit meg e héten. Egy ártatlan leány gyermek áldozata lett nagybátyja állatiasan perverz életösztönének. Bármennyire sötét is az ilyen bün, nem tudunk rajta keresztül siklani. Megborzadunk ettől. Elszomorodunk, hogy már ebben a kis városban is mind gyakoriabbak azok a förtelmes nagyvárosi bünök. Mocsárlég toliti az emberek lelkét, kivetkőznek emberi vonásukból és állatokká lesznek. Ledöntik a család, az erkölcs bálványát és az érzékiség közönséges légkörébe, nem, nem légkörébe, hanem mocsarába sülyednek. Szörnyüség, hogy ilyen esetek történhetnek a mai korban. Társadalmi uton, állami beavatkozással, a legkülönbözőbb intézményekkel igyekezzünk a beteg társadalmat egészséges légkörbe emelni. És ha megvizsgáljuk a rendőri eseménynaplót, mindig több és több a bün. Hova fog ez vezetni. Mivé lesz a társadalom, ha ilyen fekélyek, kiütések, mind gyakoriabbak lesznek a társadalom testén. Mi fog ezen segiteni. Vallás-e, vagy a tudomány? Mert ezen bárhogyan is, de segiteni kell. A fekélyek hamar terjednek...

*

Az anyakönyvi statisztika is elszomoritó dolgokat mutat. Nagykanizsán a halálozások száma eddig

TÁRCA.

A söprés elegiája.

És jönni fog, ha jönni kell,
Egy jobb kor, mely után
Pormentes lég fog vibrálni,
Huszezrek orcáján.

És jönni fog, mert jönni kell,
A szürke porhalál,
Amelynek eljövetelén
Oly sok magyar munkál.

Oh mi szépen szól e nyolc sor
S minden szava oly igaz,
Hogy a földi léthez nekünk
Nem marad egy csepp vigasz.

Környékbeli atyámfia
Ne csudálkozzál ezen
Soh'se birod megérteni
Csak ha forgatsz eszeden.

S tehetnéd ezt virradattig
S élted végső éjjelén:
Megérteni csak ugy birnád
Ha te tudnád, amit én.

..b..

A tiszai halászgazda.

(Korrajz.)

Irta Szilágyi Ödön.

Dani bá, az öreg tiszai halászgazda estebéd után unalmában előszedegetett egy régi mesés-könyvet, melyből addig-addig böngészett, miglen tekintete rá nem tapadt egy királyról szóló mesén, amely ekkép hangzik:

„Volt egyszer egy király, ki nagyon szerette az igazságot és ki mindig csak népe javán fáradott, történt azonban, hogy a király első embere ármánykodásával az országot bajba akarta sodorni, a király azonban átlátván a gonosz szándékot, ravasz tanácsadóját elcsapta és azzal országa ismét virult és boldog volt!"

Az utolsó szavak alatt nehéz könyceppek gördültek le barázdás orcáján s ugy érezte, hogy azok a könyceppek egy nemzetért hullottak.

Nehéz sóhajok közt a könyvet félretolta, miközben tekintete önkénytelenül az asztalon levő adókönyvecskére irányult és affeletti bosszuságában Bodri kutyája huzta a rövidet, bosszuságában akkorát köpött az irhájára, hogy az menten náthát kapott tőle, prüszkölt s érte egy ideig, mig végül tréfának vette a dolgot és gazdájának kezet nyalt.

Szokás szerint a magyar ember csak akkor köpi le a kutyáját, ha az olyas bünt követ el, mi általános megvetést érdemel. Nos hát Bodri is megcselekedett egy olyan dolgot, mi a kutyabecsületet a legnagyobb mértékben kompromitálta. Ugyanis ez a házőrző eb egy napon átszökött a német szomszéd portájára és ott barátságot kötött a német kutyájával. A két kutya most már közös erővel istrázsálta a német élet- és vagyonbiztonságát, mig Dani bának a háza körül csak egy holló károgott és az is prédára lesett. Addig, mig Dani bá a mindennapi után látott, a német sógor felhasználta az alkalmat és Dani bának ellopta még az utolsó vánkosát is. Dani bá, midőn hazakerült, hült helyét találta a kutyának, meg a holmijának. Jól tudta, hogy a tolvaj nem lehetett más, mint a német, mert saját füle hallatára tanuja volt, midőn a német a kutyáját át-átcsalogatta. Dani bá ezért bosszut esküdött a német ellen. Ugyanis meginvitálta egy kis halfogásra, mert tudta, hogy a német szenvedélyes halászó. Másnap együtt mentek le a Tiszához, elől ment Dani bá, utána kullogott Hanzl, a német sógor, maga után cipelve a nagy hálót, nyomában lépegetett a kisebbik magzatja, ki huncutságból akkora lyukat vájt a hálón, hogy nem csak a halak, de még egy kölyök farkas is kényelmesen átbujhatott volna rajta. Leérve a partra, csónakba ültek és pár perc mulva benn voltak a Tisza közepén.

A német már előre is örvendett a prédának és gyorsan a háló után kapott, hogy a vizbe eregesse, azonban Dani bá hirtelen megragadta és igy szólt hozzá:

„No német, van-e kedved megfürödni? Ha nincs, ugy add vissza a holmimat, mert jól tudom, hogy te loptad el. No, egy . . . kettő . . . há . . . ."

„Visszaadok mindent, mondá szeppegve a német, csak ne bántsál engem!"

„Hogy lásd német, a magyar mennyivel becsületesebb, bántalom nélkül utnak bocsájtlak, de tanuld meg végre, hogy „ne bántsd a magyart."

oly magas, mint tavaly november elején. Ebben a nagy rekord elérésében a tüdővésznek és a ragályos betegségeknek van legtöbb része. A tüdővésznek, melynek a mi városunk közegészségügyi berendezése, intézményei annyira kedveznek, annyira melegágyai a bajnak. Azután a járványnak, mely már közel három negyedéve dühöng a városban. A baj orvoslására már többször rámutattunk. A közegészségügyi intézmények javitása. Ezt meg kell tennünk. Különben még elszomoritóbb eredményt fognak felmutatni az anyakönyv lapjain.

Egy egyesület pénztárosát letartóztatták. Sikkasztott. Védekezése az volt, hogy régen nem tartottak nála ellenőrzést. Ilyenek az erkölcsi felfogások. Azzal védekeznek, hogy alkalom szüli a tolvajt. Az egyletesdiknél általában gyakran előfordulnak ilyen „kis esetek". Jó lenne módot találni a közvagyon jobb ellenőrzésére. Fura dolog az, ha a jótékonysági, vagy más célu pénztárakban némely helyen kényelmesen vájkálnak a közpénzben. Ha az illetékes körök ott fenn Budapesten foglalkoznak a pénzintézetek ellenőrzésével, üdvös lenne a jótékonysági pénztárak ellenőrzésére is módot találni.

Gazdák gyülése.

A lefolyt héten a zalamegyei gazdagyülés tanácskozott Balatonfüreden a bortermelés és borfogyasztás emeléséről. A gyülés lefolyásáról a következőket jelentjük:

A Magyar Gazdaszövetség elnökét, Darányi Ignácot, aki Pallavicini Ede őrgróf és Bernát István társaságában utazott, Siófokon a Veszprém-megyei Gazdasági Egyesület impozáns küldöttsége fogadta Reinprecht Antal alelnök és Paur Ödön titkár vezetésével, ugyancsak itt tisztelgett Darányi előtt a siófoki, fokszabadi, siómarosi és lepsényi községi elöljáróság. Balatonfüreden az érkező vendégeket először Halbik Ciprián tihanyi apát üdvözölte, majd Hertelendy Ferenc főispán tolmácsolta a zalamegyei gazdák üdvözletét, végül pedig Forster Elek üdvözölte Darányit, mint a tapolcai választókerület képviselőjét. A bevonulás impozáns volt, a somogymegyei gazdák külön hajóval érkeztek. Lakására érve Darányi Ignác, a Balatoni Szövetség tisztelgő küldöttségét fogadta, amelyet Óváry Ferenc országgyülési képviselő vezetett, majd Balatonfüred község elöljáróságát.

A gazdagyülést délután három órakor nyitotta meg Darányi Ignác dr., a Magyar Gazdaszövetség elnöke. Köszönetet mondott Pallavicini Ede őrgrófnak és Hertelendy Ferencnek, valamint a Zala-, Somogy- és Veszprémvármegyei Gazdasági Egyesületeknek a gyülés érdekében kifejtett fáradozásukért. Az a nagy részvét, ami a gyülés iránt megnyilatkozik, azt mutatja, hogy a közgyülési tárgyak szoros összefüggésben vannak a Balatonvidék gazdasági érdekeivel. Szól ezután a szőlőfelujitásról. A fölujitás teljesen sikerült, de ennél tovább kell menni. A Balatonvidékről nincs kivándorlás, sőt azok is, akik kimentek, visszatérnek, mert itt olyan gazdasági politika folyik, ami a népet kielégiti. Erre törekszik a Magyar Gazdaszövetség is, legfőbb célja a kisgazdák érdekeinek fölkarolása, amelyet szövetkezetekbe és gazdakörökbe való tömöritéssel kiván elérni. Kifejti ezután a szövetkezetek célját. Különböző célok szolgálatában állnak, de föladata mindegyiknek az, hogy az öntevékenység utján segitse elő a szövetkezetekbe tömörülők boldogulását. Rámutat azután a gazdatársadalom egyesitett erejének a hatására. Ez impozánsan nyilatkozott meg legutóbb akkor, amikor az olasz kereskedelmi szerződésből sikerült a borvám-klauzulát kiküszöbölni. Hasonló erős összetartásra lesz szükség a közel jövőben a balkánszerződések megkötésénél. Ha erő és összetartás lesz a gazdákban, a földhöz kötött nép boldogulni fog. Áttér azután a mai előadások tárgyának fejtegetésére, nézete szerint a rekonstrukció után a legfőbb szükség a pincekezelés moderné tételére és az értékesités szervezésére van. Figyelmébe ajánlja végül a balatonmelléki gazdáknak az állattenyésztést. Beszédét, amelyet többször szakitott meg a viharos éljenzés, azzal végzi, hogy legyen a mai gyülés olyan, mint a tihanyi visszhang, hatása terjedjen szét messze vidéken.

A napirend következő pontjaként: Hertelendy Ferenc a boritaladótörlésről, mint a balatoni borvidék legsajátosabb érdekéről tartott előadást. Elkerülhetetlenül szükségesnek tartja a borfogyasztás emelését, mert a kivitel a külföld elzárkozó vámpolitikája miatt évről-évre csökken. A legnagyobb bortermelő államok sem a kivitelre törekszenek, hanem a belfogyasztás emelésére, ennek a legnagyobb akadálya a boritaladó, amely az abszolut korszaknak maradványa. Nincs a kontinensnek egy állama sem, ahol oly csekély volna a borfogyasztás — Németországot kivéve, ahol azonban sört isznak. A boradóból az állam 14 milliónál többet vesz be, ezzel szemben kimutatja az előadó, hogy nálunk a szeszadó alacsony, — ezt tehát bátran lehetne emelni és helyette a boradót eltörölni, vagy legalább csökkenteni. Áttér azután a szeszfogyasztási adószedés mai rendszerének ismertetésére, amelyen szintén változtatni kell. A gazdatársadalmi testületek ezekben a kérdésekben már évek óta állást foglaltak, de a kormányok nem tettek semmit. Inditványozza, hogy a nagygyülés ujabbi állásfoglalásával sürgesse meg a boritaladó eltörlését és a fogyasztási adók kezelésének megváltoztatását. (Hosszantartó helyeslés.) A javaslat nyomán kelt vitában Rainprecht Antal ajánlja, hogy a gazdák a választások alkalmával tartsanak egybe és képviselőiktől követeljék a megfelelő állásfoglalást.

Szilassy Zoltán szerint a termelést kell mindenekelőtt olcsébbá tenni és arra kell törekedni, hogy a melléktermékek is tudjanak értékesülni.

Schwandtner Géza a borhamisitások által okozott károkat fejtegeti. Hoyos Viktor a bor pinceképessé tételéről adja elő nézeteit.

Csete Antal, Betegh Gábor, Mészöly Gyula, Csertán Károly és mások felszólalásai után Darányi Ignác elnök összegezve a vita anyagát és az előadói javaslatot a beadott pótinditványokkal együtt elfogadottnak jelenti ki azzal, hogy a gazdaszövetséget fölkérik a kérdésekkel való foglalkozásra, ugyanigy foglalkoznak a balatoni vasut kérdésével is, amelyet, ha arra alkalmas idő lesz, napirendre tüznek.

Azután Kutas Bálint tartott előadást, amelyben kifejtette, hogy a nép társadalmi szervezésében mily föladatok várnak a lelkészekre és a tanitókra. A falusi nép vezetésére hivatottaknak nem elég, ha csupán hivatalos kötelességeiket végzik el, a nép gazdasági érdekeit is föl kell karolniok. Szervezni kell őket, meg kell mutatni az utját, mi módon rendezheti hitelét, teheti olcsóbbá a megélhetést, értékesitheti termékeit. Erre a legalkalmasabb a szövetkezetek alakitása. Ebben a munkában kell résztvennie minden papnak, tanitónak és más, a föld népe vezetésére hivatott tényezőknek.

Barabás Samu, Csertán Károly és többek felszólalása után Király Gábor balatonfüredi földmives állt föl szólásra és Darányi Ignácot üdvözölte.

Beszámoló.

Régi szokás szerint beszámolnak iskoláink a lefolyt tanévről. Az „Értesitők" garmadaszámra jelennek meg, gyarapitva a nyomdaipart. Az érdeklődés irántuk, valljuk be nincs meg kellő mérvben, legfölebb a tanulók körében van meg akkor, ha az értesitőkben, a v u l t é s i n d o k o l a t l a n szokás szerint, benne van a tanulók osztályzati érdemjegye is. De hogy a közönség az iskola belső élete, érdemleges tevékenysége iránt ekkora mérvü hajlandóságot tápláljon, mely ösztönözné az értesitők gondos elolvasására, bizonyára nem állitható. Szinte kár a sok szép, érdemes munkáért.

Ha mindezeket elmondhatjuk általán az értesitőkről, még fokozottabb arányban fejezhetjük ki ezt szakiskoláink kiadványairól, mert hogy a magyar közönség a kereskedelmi s ipari szakiskolák tevékenysége és eredménye iránt viseltetnék nagyobb melegséggel — még kevésbé állitható. Hiába hirdetjük és forog közszájon, hogy a jövő a kereskedelem és iparé, hogy az a nemzet fog gazdagodni és felvirágzani, a melynek hatalmas kereskedelme és ipara van, bizony ez országban nincs meg a közhelyekké vált igékhez mért érdeklődés és igy nem is lehet meg a szakiskolás élete iránt sem. Pedig át kellene hatva lenni az egész társadalomnak attól a tudattól, mily nagyfontosságu, hogy hazánkban tanult és művelt kereskedő és iparos kellő bőséggel legyen. Igen, épen nálunk a hivatalnokgyártó és kaputos proletárt nevelő osztályban.

A mi szakiskoláink szociális jelentőséggel birnak abból a szempontból, hogy a társadalom oly rétegei számára is közelebb veszik iskoláink révén a kereskedelmet és ipart, melyek egyébként nagy távolságban állanak tőle. Tapasztalati tény, hogy e pályákra egyfelől és főként a szükség, a megélhetés és a nemzedékek jövőjének könnyebb biztosithatási reménye viszi a szülőket, de másfelől nem kisebb hatás tulajdonitható maguknak az iskoláknak, melyek a társadalom más osztályait is magukhoz vonzzák és igy lassan-lassan átgyurják a felfogásokat, leküzdik az előitéleteket. Ezt a munkát kell nálunk ma a szakiskoláknak végezni. E nagy és nehéz munka folyik, de lassan, mint minden szociális belső erő érvényesülése. A felső keresk. iskoláknál már szemlélhető a hatás, de a felső ipariskoláknál kevésbé. A keresk. iskolával már barátkozik a társadalom. Kitünik abból is, hogy ezek az iskolák gyorsan szaporodnak és ma már teles számban vannak az ország minden részében, gyakorta oly földrajzi pontokon, ahol nincs létének igazi indoka és igy szakiskola helyett egyszerü középiskolává válik.

Egészben véve, népünk kezd megbékülni a szakpályával. Ez az ország bőven produkál egyetemi minősitésü ifjakat, kiket a kevésbé fejlett magyar társadalom elhelyezni és ellátni nem bir, belátják tehát, hogy más téren szükségképen kell létet teremteni. Ez a meggyőződés már gyökeret ver, de nem ebben a városban, melyben a szakiskola még mindig nem olyan látogatott, hogy párhuzamos osztályokra volna szükség és melyet a kormány semmiféle támogatásban nem részesit. Pedig, ha valahol, ugy Kanizsán volna létjogosultsága a kereskedelmi szakiskolának, mert Kanizsa csak kereskedelme révén emelkedett faluból rendezett tanácsu várossá.

Nagykanizsa, jun. 30.

— **A zalamegyei szövetkezett ellenzék.** Megirtuk lapunk mult számában, hogy a szövetkezett ellenzék Zalamegyében is szervezkedik. Az intéző bizottság e célból az összes 600 törvényhatósági bizottsági tagnak felszólitást küldött, hogy megtudja, ki tagja a szövetkezett ellenzéknek. A „Magyarország" hiradása szerint a 600 bizottsági tag és megyei tisztviselő közül — már eddig is — 500-nál többen jelentették be irásban, hogy feltétlen hivei a szövetkezett ellenzéknek.

— **Hertelendy Ferenc lemondása** A Z a l a i K ö z l ö n y tudósitója jelentése nyomán már mult héten megirta, hogy H e r t e l e n d y Ferenc Zalavármegye főispánja beadta lemondását. Bármennyire jól értesült körökből kapta is tudósitónk a lemondás hirét, mégis fenntartással közöltük, mert a lemondásról a megyében alig volt valakinek tudomása. A fővárosi lapok csütörtöki számai végre megerősitették lapunk mult heti hirét, amennyiben hivatalos kőnyomatos nyomán közölték, hogy H e r t e l e n d y Ferenc lemondott. Főispánunkat szerdán fogadta a többi lemondott főispánnal együtt F e j é r v á r y miniszterelnök és később külön K r i s t ó f f y belügyminiszter. Hogy mi volt a kihallgatáson, arról nem értesültünk. Fővárosi tudósitónk jelentése szerint H e r t e l e n d y Ferenc főispán is azok közé tartozik, kik a főispáni széket semmi körülmények közt megtartani nem akarják

— **Uj csendőrtanfolyam.** Mint értesülünk a székesfehérvári csendőrtanfolyamot elfogják helyezni Székesfehérvárról. Az elhelyezés oka az, hogy a város nem tud a tanosztály részére alkalmas helyiséget adni. A hir annyira komoly, hogy Csáktornyán már keresnek is részére megfelelelő helyet. A tanosztály révén állandóan száz ember fog Csáktornyán tartózkodni.

HIREK.

A bizonyitvány.

Mi a bizonyitvány? Ékesen nyomtatott ív-papiros, jelentős szavak katonás sorban egymás alatt; harminc filléres bélyeg rajta, a legvégén az intézet pecsétje.

Jeles — Jó — Elégséges — Elégtelen: ezek a nagyfontosságu szavak, melyeket a mai napon sok ezer tanuló az elképzelhető legvegyesebb érzelmekkel olvas.

Nincs az a kártyás, aki nagyobb izgatottsággal „gusztálná a blattot", mint a diák az évvégi bizonyitványt.

Az egyiknek ragyog az arca, mutogatja a szomszédjának azokat a bizonyos jeleseket vagy elégségeseket, amelyekre nem számitott; a másiknak elkezd a szive dobogni, aztán könny szökik a szemébe, azután zokog keservesen, — mert valamiből jelest várt s csak jót kapott, avagy jót várt és csak elégségest kapott. Ettől a jelestől, ettől a jótól függött a fotografáló masina, melyet az apja, vagy még gyakrabban az anyja igért.

Én azt jól tudom, hogy az a zokogó gyermek meg fogja kapni a fotografáló masinát. Ott van már az a máma fehérnemű szekrényében; egy kis szemrehányás fog következni — s a masina előkerül a szekrényből, hogy hamarosan elfeledtesse a jót vagy elégségest, elfeledtesse a könnyet, a szemrehányást, mindent, mindent — csak azt nem fogja elfeledtetni, hogy a mama külön dijazásban részesiti ezután is ha jó kalkulusokat visz haza a szeretett gyermek.

Ez pedig öreg hiba.

Ismertem egy uri embert, aki a tanitás mesterségével foglalkozott. Igazi mesterember volt, a legrosszabb és leghasznavehetetlenebb fajtából. Ez az uri ember egy-egy picula pályadijat tüzött ki a fiának, ha a számtani példát jól megfejti. A számtani példa megfejtése amugy is kötelessége lett volna a fiunak, aminthogy a jó tanulás, s szorgalmas munka is kötelessége minden rendü és rangu gyermeknek.

Szép és kivánatos dolog a fotografáló masina, az ezüst óra, a gyürü, a bicikli még a picula is, de az egy cseppet sem kivánatos, hogy a mamák és papák külön jutalommal kecsegtessék magzatukat egy-egy kalkulusért.

Pokolba minden kalkulussal, mely nem a becsületes törekvésnek jól megérdemelt jutalma, amely csak jogcim arra, hogy a Kis Aladár, Izidor vagy pláne Bendeguz fotografáló masinát kapjon!...

A gyermek tanuljon jól azért, mert ez neki szent kötelessége. A lovat be fogják a kocsiba, az ökörrel szántanak, a disznót meghizlalják s aztán leölik — ez a czéljuk és rendeltetésük; az Aladárkák, Izidorkák és Gézengúzok — akarom mondani Bendeguzok kötelessége az, hogy tanuljanak — külön mamai jutalmak nélkül is.

Ó, van egy másik, egy méltó jutalma a szorgalmas és háladatos tanulásnak. Ez a jutalom ott reszket az anyjának a szemében: az öröm könnyje; az apának a keze osztja ezt a jutalmat, mikor megveregeti szorgalmas fiának a vállát, s azt mondja neki:

— Derék fiu vagy!

Ha pedig a nyomtatott, bélyeges irás láttára csak a fotografáló masina kerül ki a szekrényből, még pedig szemrehányással sulyosbitva: akkor az a bélyeges irás nagyon haszontalan portéka. Az olyan diáknak, aki azért sir, mert nem kapja meg a megigért bi- vagy triciklit, s azért néz gyülöletes pillantással a bizonyitványára: pudvás a szive, s még akkor sem ér semmit, ha fotografáló masina helyett — egy cséplő gépet, vagy egy teljesen berendezett elevátort kap a mamájától.

PRISMA.

Emlékeztető-naptár.

Julius 4. A Zalamegyei Általános Tanitótestület közgyülése Keszthelyen d. e. 9 órakor.

KANIZSAI HIRADÓ.

(Az ég háboruskodása. — A katonák és diákok. — A város nyári képe).

Már hétről-hétre ellenségeskedik a magas ég az éhező gyermekekkel. A Népkonyha fentartói már harmadik vasárnap halasztották el a sétatéren tartani akart hangversenyt, a melynek czélja néhány garas összegyüjtése a szegény gyermekek téli ebédjeire. Az első két vasárnapon nagy reménynyel készült hozzá mindenki a verőfényes délelőttökön, de délután három óra felé megeredt a zápor és nagy hőséggel együtt a sétatéri hangversenyt is elmosta. A rendezőség már egészen belejött a folytonos halasztásba. A harmadik vasárnapon forditva történt. Délelőtt borus, csepegős idő volt. Az ünnepélyt elhalasztották, a szokásos vasárnapi eső miatt — délután derüs fényes égboltról nevette ki a nap a hangverseny rendezőségét. De kinevette a szegény péket, akinek a sóskifli és a czukrászokat, a kiknek fagylaltja megmaradt. Félő, vajjon ha a hangversenyt legközelebb megtartják, kapunk-e ott valami harapni valót, vagy hüsitőt. Igy háboruskodik az ég az éhező gyermekekkel, a pékkel és czukrászszal.

*

De nem csak az ég játszik háborusdit. Honvédeink is elmentek egy hónapi gyakorlatra városunkból. Ők is háboruskodnak egy kicsit, de csak ugy békességben. Elmentek velük egyidőben a diákok is, ezek meg fegyver szünetet kértek 2 hónapra. Hiányoznak a katonák és diákok. Hogy megváltozott városunk képe, különösen a korzók. A nyaralók is már legtöbbnyire eltávoztak hazulról. Csak itt-ott találunk az esti korzón sétálókat, a két fényes kávéház és a szinház még némelyeket itthon tart. No meg a kik nem szoktak nyaralni járni azok is itthon vannak, szivják a port, szidják a várost és járnak a javitott járdákon.

*

Az az csak járnának, ha ki volnának javitva. A kiküldött szakértő rendőr feljelentett minden háztulajdonost, ha jó volt a járdája, ha rossz. A felszólitások is kézbesitve lettek. És egy némelyik háztulajdonos járdája is meglátta a friss homokot, bizonyosan azé, aki nem ismerte az intéző körök erélyességét. A felszólitásnál megakadt a város mechanikája és ott vagyunk a hol előbb voltunk. Igy vagyunk a kocsiut kövezésével is. Az az, hogy nem egészen igy, mert abba beleraknak egy pár ezer uj téglát, s ugyanannyi régit (hogy ez rossz? ki tudja?) kidobálnak. Az eredmény azonban ugyanaz, mint a járdáknál: marad a régi nyaktörő. Már hogy is lehetne másként, a mikor a kijavitandó helyeket egy közönséges paraszt ember jelöli ki.

Nagyon mozgalmas volt a hét, városunk magára vette nyári öltözetét, a piszkot, az uj kocsi-uti burkolatot: felöltötte nyári képét az elhagyatottságot. Két hónapig igy fog ez tartani, szünetel egy kissé a küzdelem a létért, pihennek az emberek, élvezik a békét. Ilyen az élet, néhol háboru, másutt béke.

RIGA.

— **Szerkesztői hir.** Lapunk felelős szerkesztője, Dr. Villányi Henrik a hét folyamán hosszabb időre elutazik. Távollétében Gáspár Béla helyettes-szerkesztőnk végzi el a szerkesztőség ügyeit és felelős a lap tartalmáért.

— **A hivatalos lapból.** Névmagyarositás. Holczer Leo állomáskezelő Gelsén, nevét belügyminiszteri engedélylyel Hajós-ra magyarositotta.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Firány Péter balatonfüredi és Kerepeszky Pál tobolyai járásbirósági irnokokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Hevesi Józsát,** Hoffmann Mór volt szerkesztő-kollégánk tanár leányát Budapestre rendes tanitónőnek választották meg.

— **Halálozás.** Biróné Dukász Riza, Biró Pál, a nagykanizsai izr hitközség pénztárnokának neje tegnap reggel hosszas szenvedés után elhunyt. Dukász Riza neve széles körökben volt ismeretes. Ő a nőiruha késziteshez ugy értett mint kevesen Kanizsán. Munkáinak csinja és kimüvelt izlése a nőiruha készités terén sok száz nővevőt és rendelőt szereztek neki és tették nevét ismertté Nagykanizsán és vidékén. Hosszu szenvedés, de korai halál vitte a nagy szorgalmu nőt sirba. Még csak 36 éves volt. Halála általános részvétet keltett. Vasárnap délelőtt 10 órakor temetik a Zrinyi-utcai 42. számu gyászházból.

— **A városi főjegyző szabadsága.** Lengyel Lajos városi főjegyző holnap, vasárnap kezdi meg 4 heti szabadságát.

— **Köveznek.** Ezt jó lesz magunknak megjegyezni. Kövezik az utcákat. Felhangzik az utcákon a téglahordó gyerekek és a javitók lassu danája, fütyülése. A kongó tégla ütés után élesen kiáltoz bele a levegőbe. Nálunk csak ilyen külsőségek után tudják hogy köveznek. Másból alig. A költségvetésből látjuk ugyan, hogy a pécs-varazsdi kongó ut javitása ötvenezer darab téglát nyel el, a város vámos kongó utjai pedig százharminczezer téglát, de ez csak egy csepp a tengerbe. A kongó ut javitása nálunk egyszerüen mesés! Felhasználják az előirt évi téglamennyiséget. Az utak azonban maradnak a régi rosszak. Ha végig nézzük a javitó kőmüvesek munkáját, erősen kell gondolkodnunk, vajjon miért javitják ott az utat, ahol épen javitják s miért nem másutt. Most másutt történetesen ép olyan rossz az ut. Hiába javitják, foltozzák nálunk a kongó utakat, ezek maradnak a régi rosszak. A szakértők már rég bebizonyitották, hogy a kongó tégla ut a legrosszabb városi közut, melytől a városoknak minél-előbb meg kell szabadulniok.

— **A magántisztviselők vasárnapja.** A magántisztviselők nagykanizsai bizottságának Csertán Károly vármegyénk alispánjához küldött távirata élénk beszéd tárgya volt e héten. A közvélemény teljesen a magántisztviselők pártján van. A lapok egyhanguan pártolják a magántisztviselők ügyét és a rendőrség magatartását érthetetlennek mondják. Nagy érdeklődéssel várják a magántisztviselők az alispán intézkedését. Az alispáni hivatalra vonatkozólag a rendőrség hivatalnokai s emberei nem adnak felvilágositást. Nem mondják meg, hogy jött-e intézkedés az alispántól. Magántisztviselői körökben azonban biztosra veszik, hogy Csertán alispán — ki a magántisztviselők ügye iránt mindig jóindulatot tanusitott — már intézkedett. A magántisztviselők közül többen annak publikálására kértek fel bennünket, hogy junius 25-én a rendőrség nem ellenőrizte az irodákat.

Lapzártakor értesülünk zalaegerszegi tudósitónktól, hogy a magántisztviselők távirati jelentésére Csertán Károly alispán azonnal intézkedett. Szigoruan utasitotta a nagykanizsai rendőrséget az irodák ellenőrzésére. Az iratokat is felkérte az alispán.

— **A nyolc órai zárás.** A nagykanizsai üzletek kereskedelmi alkalmazottai a segédek ismét mozgolódnak a nyolc órai záróra ügyében. Panaszkodnak, hogy a kötelezően igért nyolc órai zárórát nem tartják be. A „Reggeli Lapok Mellékleté"-ben egy kis cikk jelent meg „kereskedősegédek" aláirással, mely ezt mondja a végén: „Azt hisszük, még nem felejtették el azokat a visszás állapotokat, amiket 1—2 évvel ezelőtt a 8 órai zárásnak be nem tartása okozott? Ha csak azokat ujra felidézni nem akarják, ugy figyelmeztetjük a főnököket, térjenek magukhoz és legyen szent előttük a tett fogadásuk. Ha pedig nem, ugy az esetleges következményeket maguknak tulajdonitsák."

— **Bartha József** joghallgató az esküdtszéki ülésszak után a „Zalai Közlöny"-be figyelemre méltó cikket irt az esküdtszékről. A cikket a Budapesten dr. Fayer László egyetemi tanár szerkesztésében megjelenő „Jogtudományi Közlöny" is figyelemben részesitette. Jórészét átvette Bartha József közleményének. Ez mindenesetre kitüntetése a cikknek, ha meggondoljuk, hogy a J. K. mindig előkelő jogi cikkeket közöl.

— **481 halott.** Nagykanizsán ez év január 1-óta 481 halálozást jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál. A születések száma ezzel szemben csak 387. Legtöbb áldozata a ragályos gyermekbetegségeknek és a tüdővésznek volt. A halálozások nagy száma megdöbbentő. Tavaly november hó elején tartott az anyakönyvi hivatal ennél a számnál.

— **A körmend—muraszombati vasut ügyében** ujabban kedvező fordulat állott be s a vasut kiépitése biztositva van. Az épitést az ősszel valószinüleg megkezdik. A zalamegyei érdekeltség már régen várva várja, hogy a vasut épitését megkezdjék. Az érdekelt vidék népe alig akarja hinni, hogy a vasut valaha megépül.

— **Uj iparengedélyek.** Nagykanizsán 1905. év első felében a következő iparosok nyertek iparengedélyt: Neu Dávid és Ledofszky Ernő vászon-, szövet- és bőrcipő gyár, Sörley Jenő férfi szabó, Kiss János csizmadia, Marics Antal mészáros, Martincsevics Imre asztalos, Király András asztalos, Farkas József csizmadia, Szántó Géza lakatos, Lasky Ferenc kőmives, Somogyi Ehrlich József férfi szabó, Kobán Ferenc cipész, Ábrahám Gyula asztalos, Velec Ede cipész, Ofenbeck Vilmos könyvkötő, Kapel János asztalos, Onodi János cipész, Mészáros József cipész, Schlesinger Zsigmondné szül. Milhofer Róza női szabó, Dukász Manó cipész, Hedli Lajos cipész, Boros Rozália női szabó, Goldberger Károly hárpitos, ifju Szabó József lakatos, Krátki Kálmán férfi szabó, Jancsec Imre cipész, Hoffer Gáspár cserepes, Németh István csizmadia, Lurnyai Sándorné női szabó, Vunderlich Antal asztalos, Copfer Lajos kovács, Munkácsy György cserepes, Szalay János kalapos és Roszonyák Ferenc cserepes.

— **Érdekes anyakönyvi eset.** A m. kir. belügyminiszter rendelete alapján az alispán 1894-ben külföldön született J. B.-nek születési anyakönyvi kivonatát azon utasítással küldte le a nagykanizsai anyakönyvvezetőnek, hogy ezen a külföldön történt magyar honos születési esetét az állami anyakönyvbe jegyezze be. Ezen utasításnak az anyakönyvvezető eleget nem tehetett, mert egy 1901-ben kiadott belügyminiszteri rendelet értelmében, az állami anyakönyvek vezetését elrendelő törvény életbe lépte előtt (1895. október 1.) a külföldön bekövetkezett magyar állampolgár személyi változása (születés, házasság, halálozás) az anyakönyvbe be nem jegyezhető.

— **Ösztöndijas tanulók.** A helybeli kereskedő tanonc-iskola f. hó 25-én megtartott vizsgáján következő tanulók részesültek ösztöndijban: Szigeti Imre és Krausz Árpád 1., Narbai Ferenc, Windisch József és Illés László 3. osztályu tanulók. Az ösztöndijakhoz hozzájárult a Nagykanizsai Kereskedelmi Társulat 2, ujnépi Elek Lipót, társulati elnök 2 és Ebenspanger Lipót 1 aranyal.

— **Dandárgyakorlatok.** Honvédeink e hó 30-án elindultak Nagykanizsáról Tapolcára, ahol az egész nagykanizsai 20. honvédgyalogezred összpontosul. Itt tartatnak julius végéig a dandárgyakorlatok, melyeken négy gyalog- és két lovasezred vesz részt. Julius végén honvédeink visszatérnek és két heti pihenő után a tartalékosokkal kibővitve, őszi fegyvergyakorlatra — mely 24 napig tart — elvonulnak Budapest vidékére.

— **Katonai riadó.** Kedden este riadót fujtak Nagykanizsán. A sugár-uti közös kaszárnyában csak hamar készenlétbe volt helyezve a 48-ik gyalogezred 225 embere, kik Geötz Virgil őrnagy vezetésével a vasutra siettek és elutaztak. A dolog magyarázata az, hogy Mező Hidvég-Komárom veszprémmegyei községben kitört a mezei munkások bérharca, ezek veszélyeztetik ott a vagyon és közbiztonságot és megfékezésükre táviratilag elhivattak a nagykanizsai katonák. Megható volt, midőn az elindulás előtt a kaszárnya udvarán imát vezényeltek.

— **Sikkasztás.** A vas- és fémmunkások szakegylete feljelentést tett a rendőrségen, hogy az egylet pénztárosa: Gáspár Ferenc lakatossegéd, hosszabb időn keresztül az egylet pénztárából 150 koronát elsikkasztott. A beismerésben levő tettest a rendőrség letartóztatta. Azzal védekezik, hogy nem volt ellenőrzés.

— **A jegyzők gyűlése.** Zalamegye községi és körjegyzők egyesülete a mult szerdán választmányi ülést, csütörtökön, Péter és Pál napján pedig közgyűlést tartott Keszthelyen. A megye 116 jegyzője közül 68 jelent meg, ami a kartársi összetartás érzésének szép bizonyitéka. Sok jegyző családját is magával hozta. A jegyzők látogatása élénkké tette a várost. A közgyűlést Kovács Gyula légrádi jegyző, az egyesület elnöke vezette. Jelentésében ismerteti a közgyűlés a mult évi közgyűlés határozatából kifolyólag tett felterjesztésekre érkezett válaszokat és folyamatban levő kérdéseket. Az elnöki jelentés tanuságot tett az egylet eredményes működéséről és az elnök szorgalmas tevékenységéről.

— **A helypénzbérlet kiadása.** Nagykanizsa város tanácsa szerdán döntött afelett, hogy továbbra kinek adja a nagykanizsai piacon a heti-, országos- és marhavásárokon a helypénzszedés jogát. Ajánlatot adtak be Kaufer József, Oesterreicher Bernát, Graff Simon és Stolzer testvérek. Ezek közül, mint legtöbbet igérő, Oesterreicher Bernát kapta meg a jogot. Ő ajánlatában a heti és országos vásárok helypénzszedési jogáért 34014 koronát, az állatvásárokért 3528 koronát igért. Az eddigi bérösszeg 33777 kor. 77 fillér, illetve 3230 kor. volt.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** Ihászi Horváth István anyakönyvvezető szabadságából visszaérkezett Nagykanizsára és hivatalát ujból elfoglalta.

— **A tejszövetkezetek.** A Zalamegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével legutóbb Balaton-Edericsen és Novában alakultak tejszövetkezetek. Ez évben hat szövetkezet alakult; a vármegye tejszövetkezeteinek száma 60.

— **A szőlővessző** tulhaladta azt a hosszuságot, melyet a hivatalos és szakszerű előirás szerint permetezni kell. A mostani időjárás különösen alkalmas arra, hogy a peronospora gombája gyorsan fejlődjék és lepergesse a leveleket. Nem tudjuk tehát eléggé ajánlani, hogy a gazdák ne késsenek a permetezéssel.

— **A virágok.** Irtunk már arról, hogy a városok rideg háztömege, kietlen utcasorai közül eltünt a poézis, mert nincs az ablakokban virág. A muskátli, verbina, phlox, fuxia, meg a rozmaring eltüntek s nem a virágok, hanem a napsugarat, a fényt elfogó függönyök diszitik az ablakokat. Igaz. Amióta drágább a kenyér, kevesebb a virág. Amióta az aranyborjut imádják az emberek, nem sokat törődnek a poézissal. Az a szép leány, aki nagyanyáink korában a virágos ablakból nézett szive választottjára, ha ma élne, nem a muskátlis cseréppel, hanem a toilette kérdésekkel bibelődnék; nem rózsát tűzne a keblére, hanem vastag aranylánczot, amelyen hosszunyelű lorgnettje lóg; nem virágos cserepeire, hanem hozományára és előkelőségére volna büszke. A virág örökké szép marad, de az emberek lelke megváltozott. Kevesen értik meg a virágok kelyhéből kiáradó varázst, kevesen szeretik a virágot. Egyik laptársunk ma reggeli számában amiatt, mert egy ház erkélyéről egy virágcserép lesett, a rendőrséget szólítja fel, hogy tiltsa be a virágoknak ablakokba és erkélyre helyezését. Pedig csak óvószabályokat kellene életbe léptetni. Csak pártolni lehet az ablakok virágdiszét.

— **Elgázolta a vonat.** Miklós István zalaszentmihályi szolgalegényt Rajk és Zalaszentmihály között a vonat elgázolta. A legény azonnal meghalt. Hogy öngyilkos akart-e lenni, vagy véletlen okozta halálát, még nincsen megállapitva.

— **Elütötte az automobil.** Vasárnap Törley promontori pezsgőgyáros és Zichy Géza gróf automobilon haladtak keresztül Nagykanizsán. Mikor már közel jártak Nagykanizsához, szembejött velük kerékpáron Kőmüves Ernő sárszegi gépkocsis. Az automobilok nem adtak jelt, hogy a kerékpár térjen ki az utjukból és igy megesett, hogy Törley motorkocsija hozzátüdött a kerékpár hátulsó kerekéhez és azt kilökte az utból. Eközben Kőmüves oly szerencsétlenül esett le gépjéről, hogy eltörte az egyik lábát és a fején is sulyos sérülést szenvedett. Kocsin hozták be Nagykanizsára, hol Törleyéket feljelentette. Ezek kevés késés után folytatták utjokat.

— **Lencsi kisasszony meghalt.** Lencsi kisasszony, kinek már egyszer halálát jelentették, junius hó 25-én, a somogyvármegyei közkórházban csakugyan meghalt. Az igazi neve Lamzer Magdolna volt, 70 éves korában, szivelhájulás okozta halálát. Ismeretes alakja volt az egész vármegyének. Bucsukon, vásárokon gyakran lehetett látni, rózsákkal, báli kottillion jegyekkel ékesitett ruhában, amint kellemeztetve ugrándozott, „lengedeztetett" és „csobályoztatott". Nem volt boldog, inkább tette magát, hogy az emberek könyörületét jobban kihasználhassa. Végre hosszas betegség után átcsobályoztatott az örökpihenés helyére!

— **Nagy hőség** volt ma szombaton. Árnyékban 25°, Reamur szerint. Az idén még nem igen volt ily meleg nap. Az emberek a kávéházak hűs nyugvásztrai, vagy a gőzfürdői uszoda habjában keresnek enyhülést a melegben.

— **„Az Anker."** Ezen társaság a biztositási eszme uttörője volt hazánkban. Vagyonából több mint 25 millió korona van magyar értékekben elhelyezve és az igazgatóságban legkiválóbb főuraink közül többen foglalnak helyet. A társaság ugy ezen körülmények, valamint nagy vagyona következtében feltétlen biztonságot nyujt és minden családapa nyugodtan biztosithat ott saját maga, neje vagy gyermekei javára.

— **Hirdetmény.** A belföldi kereskedelmi utazók belföldi árumintáinak kiviteli előjegyzési forgalma tekintetében ez évi julius hó 1-től könnyitések engedélyeztettek. A m. kir. fővámigazgató erre vonatkozó értesitése hivatalos helyiségünkben megtekinthető. A kerületi kereszedelmi és iparkamara.

— **Orvosi körökben** már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József keserűvíz" valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

x **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanitja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponkint egy liter vizre van italul szüksége. Ez a viz szolgál ugyanis a bevett ételek higitószerével. E nélkül ugyanis szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Mióthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség czirája is bejut, fontos, hogy italul olyan viz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon czirákat ne szaporitsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segitse a végül, hogy a viz a gyomrot ne rontsa.

Be van igazolva, hogy ilyen czélokra a mohai Ágnes-viz végtelenül alkalmas, mert teljesen baktériummentes. Másodszor, mióthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, mióthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik.

A mohai Ágnes-viz fogyasztását különben is főként tavaszszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkivánja a gyomorjavitót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttet biztosan megóvja. Gyermekeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes-viz mésztartalmánál fogva megszünet a végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató-asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a viz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

Az asztal körül.

(A kiegyezés.) A napokban betoppan kávéházunk egyik ismert törzsvendége, aki különben nagyon kedves, jóraváló ember és teljes erejével kiabál

— Gelb ur! Gelb ur!

— A mellette ülő öreg bácsi kérdezi: Mit akar Gelb urral? Talán csak nem játszani? Hisz ma lett inzolvens!

Mire a mi emberünk felelé:

— „Ugy éljenek" a bécsi gyárosok, ha nem játszom vele. Legrosszabb esetben 10%-al kevesebbet fog fizetni . . .

Gyorsirói kifejezés szerint a hatást „Általános derültség"-gel jelezhetjük.

*

(A konkurencia.) A kassziros frajla keservesen panaszkodott:

— Hja, szeptemberben kellett volna ide jönnöm.

— Miért? drága Nagysám, — kérdeztem én.

— Nagy a színházpártolás Kanizsán, — volt a felelet.

*

(A potyagavallérok.) Szinházban voltam Szünetközben megnéztem az arénának hátulsó részét. Bekandiskáltam a kuliszák felé. Ott láttam a — gavallérokat. Irigykedve kérdeztem:

— Kivül igen, de belül nem??...

Mire ők jelentősen mosolygtak . . .

Kösli Porzó.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a tekintetes fürdőközönségnek igen hocsos tudomására hozni, hogy Balaton-Berényi „Magyar tenger" szálloját átvottam és azt ujólag berendezve a szezonra megnyitom.

Főtörekvésem, hogy a n. érdemü fürdőközönségemnek minden igényeit kielégitsem. Polgári árak, pontos kiszolgálás, naponta cigány zene. — Magamat a n. érdemü közönség hocsos pártfogásába ajánlva, vagyok:

HALÁSZ FERENC.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— 1905. évi julius hó 24-től 30-ig. —

Halálozások:

Varga József, 52 éves, földmives.
Boros Imre, 57 éves, takácsmester.
György Ferenc 6 napos, ceséld gyermeke.
Ifju Szekeres János, 18 éves, földmives (Liszó).
Csém Károly, 24 éves, napszámos (Somogy-Szt.-Miklós).
Szedlmayer Erzsébet, 8 éves, földmives gyermeke.
Sásvári József, 53 éves, földmives.
Kalmár Sándor, 12 éves, tanuló.
Ifj. Mihálec István, 1 hónapos, földmives gyermeke.
Imrei József, 50 éves, citerás.
Kóbor József, 7 hónapos, vasuti kovács gyermeke.
Ifju Orbán Lajos, 5 perces, asztalos gyermeke.
Özv. Král Mártonné, Král Mária 72 éves, koldus.
Biró Pálné, Dukász Riza 37 éves, szabónő.
Özv. Horváth Józsefné, Oláh Rozália, 76 éves, községi szegény.

Házasságot kötöttek:

Horváth Lajos, gépész — Samu Juliannával.
Chromecsek Vince, pék — Orbán Ilonával.

NYÁRI SZINKÖR.

(Színházi levél.)

Irta Jukker asszony.

Mosoly és kritika. — Gózon szereplése. — Intrika. — Sziklay sikereiről. — Hol a tenorista és a basszista? — A merevség és hidegség jelében. — Nagy Dezső. — Hahnel kitünő művészete. — Gózon és Almássy. — Hiányok tömegesen.

Kedves Párbé! Engedje meg ismeretlenül is e rövid bizalmas megszólitást. Bohémnek érzem magam. Imádom a jókedvet, a gyöngyöző pezsgőt és mindent — amiben jókedv van.

Kérem kedves Párbé ne dobja félre levelem. Csapongó gondolataim mistt ne törjön előre is pálcát felettem. Mert ha valaki megérdemli, hogy pálcát törjenek felettük, ugy maguk azok kritikus urak. Maguk rettenetesen befolyásolva vannak. Egy szinpadi, egy utcai, egy kávéházi és az ég tudja minő mosoly elég ahhoz, hogy Önök dicshimnuszt irjanak. A szinésznő szépsége, önök iránti kedvessége az egész kritikát megváltoztatja. Önök azok, kik folyton szerepért zaklatják a direktort X. vagy Y. urhölgy érdekében. Ennek oka mindig másutt keresendő, mint a szinpadi sikerben...

Általában a kritikájukon meglátszik, hogy férfi szemmel nézik a szinpadot. Önök csak észrevétlenül, vagy öcsárolva mennek el például Gózon Béla szereplése mellett. Hallom, hogy ezt a szép arcu fiut az ujságirók és kollégái (ez utóbbiak különösen) valami csufnévvel illetik feszes modora miatt. Pedig Bélácska ügyes fiu és ha több lesz a gyakorlata jó szinész lesz belőle... Dicséretes az ambiciója. Bárcsak a természetes hangot is ambicionálna. Nekünk asszonyoknak Béla nagyon tetszik. Kolibri mamában nagyon jó volt.

Mikor Ön e sorokon keresztül fut, hason váddal akar élni. Ime én a hires jukker asszony, mindjárt a szép szinészt dicsérem. Pedig Isten látja lelkemet ártatlan vagyok...

Maguk roppant roppant diplomatikusan kezelik a tollat. Bizonyos ködös homály van kritikájukon. Alig érteni belőle valamit. Én a nyilt kritikának vagyok a hive. Miért nem irják meg Önök, hogy mennyi intrika van a szinpadon. Jaj de csunya dolog például, midőn Szigethy Andor Bagó szerepében, öszinte és szép sikert arat és néhány kollega a taps hallatára kicsinylőleg mosolyog. Mintha csak mondanák, hogy a klak működik. Pedig ez nálunk csak primadonnák „siker tárához" tartozik.

Sziklay sikerei öszinték voltak. Bár nem birja sokáig a hangot. Hanem játéka pikánsul édes. Ha férfi lennék bele tudnék szeretni. Pedig tudom, hogy Feld a férje. Ennivalóan aranyos volt csütörtökön este János vitézben. Sok érzés és báj van játékában. Sajnálom, hogy elmegy. Ha szinpadra lépett kellemes illuzió támadt lelkemben. Kiváncsi vagyok utódjára is. Meglátjuk arat-e oly sikert mint Sziklay Szeréna a szép arcu Kukoricza János.

Kiváncsi vagyok arra is, vajjon van-e a társulatnak tenoristája. Én legalább nem emlékszem, hogy láttam volna szerepelni. Szóló basszista az nincs. Pedig János vitéz strázsamestere basszus énekszerep. Ráncolja is benne Pap Jancsi erősen homlokát.

Aztán mondja csak Párbé barátom miért nem jár utánna, hogy Károlyi Leona miért viszi bele szerepébe a nagyuri körök merev hidegségét. Játéka ennek jelében áll. Hangja is hideg, merev és fülsértően erős. Juj de rossz hatással volt reám János vitézben a királyleány szerepében.

Miért nem kifogásolják, hogy a Tavaszban olyan kinos ének négyes együttesben volt résztünk, aminé ritkaság. Kövessy direktor jól tenné, ha több énekes szereplőt fogadna társulatához. Akkor nem volna oly sok elhibázott szereposztás. Apropos, Nagy Dezső kitünő volt a Tavaszban.

A kitnnő szó említésénél tegyünk említést Kolibri mama előadásáról. Hahnel Aranka kedveért. Ő kitünő volt ebben az abszurd jelemmel teli darabban. Ellenszenves szerepében realizmusával nagy hatást ért el. Kitünő művésznő, aki előbb utóbb a közönség kedvence lesz. Jók voltak a darabban Gózon és Almássy is. Ez utóbbi alakitása nagyon találó volt. Tehetsége szépen érvényesült.

Kedves kritikus urak nyilt szemmel kritizáljanak. Ne legeltessék folyton gukkerukat Molnár Juliskán, a kar legcsinosabb hölgytagján. Hanem irják ki nyiltan: Nincs szoubrette, nincs tenorista, nincs coloratur énekesnő, nincs a karban fegyelem és törekvés. Az ilyesmi érdekesebb minden kulissza titoknál...

*

Az ismeretlen jukker asszonyka megfogja bocsátani érdekes levelének közlését. Sok igazság van benne. Igyekezni fogom megszivlelni észrevételeit. Bár magam azt látom, hogy hunczut kis asszonyka lehet a levél írója. De erről máskor.

Kritikám helyett e héten fogadja az olvasó a Jukker asszonyka szinházi levelét.

Párbé.

VASUTI MENETREND.

Érvénye 1905. május 1-től.

Nagykanizsa állomás.

INDULÁS	ÉRKEZÉS
Budapest-felé:	**Budapest-felől:**
4 óra 18 p. regg. sz. v.*)	4 óra — p. regg. sz. v.
5 „ 47 „ regg. sz. v.	12 „ — „ d. e. gy. v
9 „ 30 „ regg. sz. v.	1 „ 30 „ d. u. sz. v.
2 „ 10 „ d. u. sz. v.	8 „ 40 „ este sz. v.
5 „ 06 „ d. u. gy. v.	10 „ 35 „ este sz. v.*)
12 „ 40 „ éjjel sz. v.	12 „ 07 „ éjjel gy. v.
Bécs- (Wien)-felé:	**Bécs- (Wien)-felől:**
4 óra 22 p regg. gy. v	3 óra 40 p. regg sz. v.
6 „ 10 „ regg sz. v	1 „ 52 „ d. u. sz. v.
12 „ 38 „ d. u. gy. v	5 „ — „ d. u. sz. v.
2 „ — „ d. u sz. v	10 „ 50 „ este gy. v.
12 „ 50 „ éjjel sz. v.	
Szombath. Z.-Egerszeg.-felé:	**Szombath. Z Egerszeg.-felől:**
5 óra 25 p d. u. v. v.	8 óra — p. regg. sz. v.
Boglár B.-Szt.-Gy.-felé:	**Zala-Szent-Iván-felől:**
7 óra 10 p. este v. v.**)	9 óra 13 p. este vegy. v
Pragerhof-felé:	**Boglár B.-Szt.-Gy.-felől:**
4 óra 48 p. reggel sz. v.	8 óra 15 p. reggel v. v.
12 „ 10 „ d. u. gy. v.	**Pragerhof-felől:**
2 „ 30 „ d. u. sz. v.	5 óra 32 p. regg. gy. v.
12 „ 17 „ éjjel gyors v.	12 „ 20 „ d. u. sz. v.
Csáktornya-felé:	4 „ 56 „ d. u. gy. v.
6 óra — p. d. u. vegyes v	11 „ 22 „ éjjel sz. v.
Barcs-felé:	**Csáktornya-felől:**
4 óra 57 p. reggel. sz. v.	8 óra 10 p. reggel v. v.
Gyékényes-felé:	**Barcs-felől:**
3 óra 10 p. d. u. sz. v	4 óra 16 p. regg. sz. v.
5 „ 10 „ d. u. sz. v.	**Gyékényes-felől:**
11 „ 02 „ este sz. v.	7 óra 10 p. regg. sz. v.
	11 „ 55 „ d. e. sz. v.
	1 „ 20 „ d. u. sz. v.
	11 „ 57 „ éjjel sz. v.

*) Junius 20-tól szeptember 20-ig közlekedik.

**) Zala-Szent-Györgytől Boglárig csak julius 1-től augusztus 31-ig közlekedik.

*) Junius 20-tól szeptember 20-ig közlekedik.

Nyers selyem kelme

9 frt 90 kr.-tól 48 frt 25 kr.-ig egy teljes ruhára. — Bármentive és már elvámolva a házhoz szállitva. — Nagy mintagyüjtemény azonnal.

Henneberg selyemgyár Zürich.

Biztositsd életedet!

AZ „ANKER"

ÉLET- ÉS JÁRADÉK BIZTOSITÓ TÁRSASÁG

Magyarország vezérképviselősége:

Budapest, VI Deák-tér 6. sz. Anker-udvar.

Vagyonállapot 1904. december 31-én

164·5 millió korona

melyből Magyarországon

25 millió korona

van elhelyezve.

Olcsó dijak. — Méltányos feltételek.

1905-ben B. osztalék szerint a buszetett dijak arányában az évi dij 27 1/3 %-ig emelkedő nyereményosztalékot fizettetett ki készpénzben.

Előnyös gyermek és vegyes tőke-biztositások.

Prospectusok kivánatra ingyen.

Képviselve Havas Samu és fia cég által.

Biztositsd életedet!

VEGYES.

— **Fényképészeti készülékek működőiknek.** Mindazok nak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulhato sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll** cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cz. és kir. udv. szállitó 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különleges ségek árukészletét, amelynek képes árjegyzékét kivánatra szivesen küld el bármentve a cég.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Elsőrangu élethiztositó társaság kedvező feltételek mellett

vezérképviselőt

keres. Ajánlatok üzletszerzőképes, nagyobb összeköttetéssel biró urak vagy egések részéről „151 sz. postafiók Budapest" alá kéretnek.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas** ásványvíz erre a legbiztosabb óvószer. — Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint **természetes szénsavdús** ásványvíz, főltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysókánál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légző- és hugyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **gyomor-, bél- és légzőszervi** szabadulni akarunk. Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterséges szénsavval telitett vizné, sőt a sródavizné is olcsóbban adja, hogy az **Ágnes-forrás vizét** a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz. — Kedvelt borvíz.

Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangu vendéglőben.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitűnő sikerrel használtatik

vese-, hólyagbaj- és kőszénybántalmak ellen, hűgydarza és vizeleti szűkességnél, a czukros hűgynál, továbbá a légző és emésztési szervek karutalmai.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Ártalmatlan!

Kapható ásványvizkereskedőkben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Budapesten.

Hirdetések.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipőfisztitószer

Világkiállítás St. Louis 1904

Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix"

Globus-tisztitó-kivonat

jobban tisztít mint bármely más fény-tisztitószer.

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótolva

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál és meghűléseknél** bedörzsölésekben használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt beváráskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a **„Horgony"** védjegyével és a **Richter** czégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerészénél, **Budapesten.**

Richter gyógyszertára

az **„Arany oroszlánhoz"**, **Prágában,** Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szükséglete.

Közvetlen német posta és gyorshajó szolgálat

817. **személyszállítás** 817.

minden világrészbe.

Különösen ezen vonalakon:

Hamburg-Dover-Cherbourg-Newyork

Hamburg-Brasilien	Hamburg-Mexiko	Genua-Newyork
Hamburg-La Plata	Hamburg-Cuba	Neapel-Newyork
Hamburg-Ostasien	Hamburg-Frankreich	Genua-La Plata
Hamburg-Afrika	Hamburg-England	Dover-Newyork
Hamburg-Canada	Hamburg-Central-Amerika.	Cherbourg-Newyork
Hamburg-Westindien		

Antwerpenből Canada, Brasilia, La Plata, Westindien, Cuba, Mexiko, Ostasienbe.

Havreből Brasilien, Westindien, Cuba, Mexiko, Central-Amerika; Boulognéből Newyork, Brasilien, La Platába.

A Hamburg-Amerikai Liné **kitűnő ellátás mellett pompás utasszállásokat nyujtanak** és egy **kajütt** mint **fedélzeti utasok részére.**

Tengeri kéjutazások:

Nyugotindia. Keleti utazások — **Északi utazások Földközi tengeri és A kiel héthes** — **Riviera utazások**

Angol, Irország és Skócziába. Utazások híres fürdőhelyekre. Irlandból az északi fokig.

Tengeri gyógyutazások.

Közelebbi felvilágosításokat adnak belföldi ügynökei a társaságnak, szintugy a

Hamburg-Amerika Linie, Hamburg

Személyszállítási osztálya Berlinben: A General-Repräsentanz der Hamburg-Amerika Linie, I. Karstenstrasse 38.

9819/905. szám.

HIRDETMÉNY.

Nagykanizsa város r. t. közhirré teszi, hogy a közvágóhidon levő béltisztitót, pacalmosót és szárítót nyilvános szóbeli árverés utján 1905. évi november hó 1-től számitott 3 egymásután következő évre haszonbérbe fogja adni.

Az évi haszonbér kikiáltási ára 1400 korona, az árverezni kivánók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át bánatpénzül letenni, ezen bánatpénz a bérlő által ¼ évi bérösszeg erejéig lesz kiegészitendő, mely összeg a bérleti idő tártamára biztositékul fog kezeltetni.

Az árverés határidejéül **f. évi julius hó 6-ik napjának d. e. 10 órája,** helyéül a v. tanácsterme tüzetik ki.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi kiadónál a tanácsi irodában bárki által betekinthetők.

Mely árverésre a bérelni szándékozók meghivatnak.

A városi tanács.

Nagykanizsán, 1905. junius 2-án.

VÉCSEY ZSIGMOND,
polgármester.

Globus-tisztitókivonat

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legjobb, ismertebb fürdőin sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen: mély pikkely-ömlés, elkült kütegek, egyszerü ön- vérszomor, égési, lagyékt, ütésszedés, ön- és szakállkopás ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a tu-kátrányunk 40%-ál és minden egyéb, a kereskedelemben előfordult kátrány-szappanokétól lényegesen különböző. Ennek bőrbetegségeknél sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan «szel» is.

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrányszappanom az arcra és szigetlalmagnál ajánlottatva, a gyermekeknek, valamennyi fejbetegség ellen kellemetlen bőrtisztaság, egyszóval a fürdőszappanban mindennemü bőrbetegségek ellen.

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

20% glycerin-tartalommal és finom illattal.

Mint kiváló bőrszappan szép kitünő eredményeket használtatik bőrbetegek ellen.

Berger-féle borax-szappan.

Gyermekek, nőpuhára, mosdó, ütésszer és egyéb bőrbetegek ellen.

Ára minden fajnak 70 fillér. Használati utasítással ellátva. A vásárlásnál kátrányszappan Berger-féle kátrány-szappan és borax-szappan kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a G. Hell & Comp. gőgyszert minden elmbe.

Kitüntetve díszoklevéllel Bécsben 1888-ban és a párizsi világkiállításokon 1900.

Minden egyéb gyógy- és egészségi szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt használati utasításon fel van szorítva.

Kapható minden gyógytárban és bazsonlő üzletben.

Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 8.

Magyarországi főraktár: Fürst József gyógyszertára, Budapest, Király-u., Thatlmayer és Seitz, Krinyi-utca. Kismayhon Magyarország összes gyógyszertárában.

Raktár Nagykanizsán: Prager Béla gyógyszertára, valamint Magyarország több gyógytárban.

Legjobb táplálóbb reggeli — Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó,

egy-kettőre készen van.

SUCHARD Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és czukor — Grand Prix Páris 1900

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója az élteő eleme.

Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54.,

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontosággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, déki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzeile 11, földszint és I. emelet

Alapíttatott 1873 ☎ Telephon 809

A cs. k. póstatakarékpénztár Clearing-számlája 804 316.

ajánlja magát hirdetési megbízások gyors és olcsó elintézésére bel- és külföldi ujságok részére.

Szaktanácsok, hirdetési tervezetek, árszabások díjmentesen.

Legújabb nagy hirlap-árjegyzék hirdetőknek ingyen és bérmentve

Sajat gyüjteményes-hirdet

rovat a

„Neue Freie Presse" és „Neues Wr. Tagblatt"

hirlapokban mindennemü hirdetés részére, mint: Adás-vételi közlések minden üzletágnak, Társ képviseleti ügynöki, állásta-keresö, ajánlati hirdetések stb.

Linment. Capsici comp.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Kéen elismert kitünő és fájdalomcsillapító bedörzsölési használt hasznosr bevakarhatnak, — a mely minden gyógyszertárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony" szóra.

HIRDETÉSEK FELVÉTETNEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN.

Tisztíváshoz csak

GLOBUS tisztítókivonatot

használjunk.

Legjobb tisztítószer a világon.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm hosszu loreley hajammal, melyet saját talalmányu hajkenőcsöm 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett elismerve a haj épelnaára. a haj növésének előmozditására, a fejbőr erősitésére; eldergíti az korétjes, tett szakallbőrét és már rövid idei használat után egy a hajnak, mint a szakallnak, természetes fényt és tömattséget kölcsönöz és megmenti őket az idoélétti öszülésté. a legmegszabb karig.

Egy tegely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az az előre való bekü-dése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, ahová minden megbizás küldendő.

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „vörös kereszt"-hez Csengeri-u.

Elő- és utóidényben tetemes árengedmény.

Idény: **május—október.**

(Téli kúrák **október—április hónapokban.**)

Ásvány- és iszapfürdő

DARUVÁR

a szlavon középhegység gyönyörü vergyében, a déli vasut állomása közvetlen összeköttetés Budapest és Bécscsel.

Vastartalmú hőforrások és iszapfürdők. Hőfok 34—50° C. Márvány-, porcellán-, tükör- és lápfürdők, Hidegvíz gyógykezelés. Fangoosztály (iszapgöngyölések.). Kiváló gyógyeredmények az összes nói bajoknál, vérszegénységnél, köszvényes és csuzos bajoknál, valamint idegbántalmaknál. Szép berendezésü lakosztályok, olvasóterem, kitünő fürdőzenekar, kölcsön könyvtár, lawn-tennis, tekepálya és egyéb szórakozások. Remek sétányok az árnyas parkban és határos erdőben, érdekes kirándulások, legnagyobb kényelem, olcsó árak. Kitünő étkezés a fürdő szállodában, havonta I. osztály 92 K., II. osztály 72 K. — Prospektus és felvilágositással szivesen szolgál

Daruvár fürdőbérlet igazgatósága.

Kufeke-féle

A gyermekek kiválóan fejlődnek vele és nem szénvednek emesztési zavarban.

Kitünöen bevált hányás, bélhurut, hasmenés stb. esetén.

A bel- és külföldön sok ezer orvós ajánlja.

Gyermek-liszt

Legjobb táplálék egészséges és gyomorbajos gyermekeknek.

Kapható gyógyszertárakban és drogériákban.

Diet. tápláló szerek gyára

KUFEKE R.

Wien I. és Bergedorf-Hamburg.

Kufeke-féle

Neustein Fülöp cukrozott hashajtó labdacsai

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsok.) E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők, mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korona előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan **Neustein Fülöp** hashajtó labdacsot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthos" czimzett gyógyszertára, Z. K. $^{6}/_{12}$

BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

$^{6}/_{17}$ 905. **MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobozt Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmaknak, gyomorgörcs és gyomorhévi rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb nőbetegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy pecsételt üveg eredeti dobozának 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. véjlegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu öncsattal van sárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, czuz és a meghülés egyéb következményeinél lorium-rotesebb népszer.

Egy öszszett eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legönomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szallitó altal.

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivtalban.

BERÉNY JÓZSEF ékszerész

Alapittatott 1886. NAGYKANIZSÁN Alapittatott 1886.

SAJÁT MŰHELY.

JEGYGYŰRŰK saját készitményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyűrűkben gyémántokkal és szines kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óralánczokban.

NAGY RAKTÁR finom ezüst étkészletekben.

Eladás részletfizetés mellett is!

Javitások és uj munkák gyorsan készittetnek.

Schicht-szappan!

(*„SZARVAS" VAGY KULCSSZAPPANT*)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemü káros alkatrészektől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht" névvel és a „szarvas" vagy a „kulcs" védjegygyel legyen ellátva.

7637/tk. 1905.

Arverésl hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy délzalai takarékpénztár végrehajtatónak Horváth Juli özv. Polai Gyuric Józsefné mint kiskoru gyermekei Polai Juli, József, Rozália és Katalin t. t. gyámja végrehajtást szenvedett elleni 200 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, s a nagykanizsai 5749 sz. tjkvben † 8249/b. hrsz. a. felvett a 1200 kor. becsült kiskanizsai ház és udvar Horváth (Ferkó Gyuri) József és neje Gyuric Juli fizetésben késedelmes korábbi árverési vevőknél kint levő 300 kor. vételár hátraléki tőke, ennek 1904. évi junius 28. napjától járó 5% kamatai, 12 kor. ujabbi árverés kérelmi költség behajtása céljából

1905. évi julius hó 19. napján délelőtt 10 órakor

ezen tkvi hatóságnál Simon Gábor felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kivánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

A kir. törvszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1905. május hó 24. napján.

Hirdetések

Bécsi lapok, továbbá az összes báli- és belföldi ujságok részére a legolcsóbban eszközöli

RUDOLF MOSSE,

Annoncen-Expedition

WIEN,

I. Bez., Seilerstätte „2

INGYEN

kapja kivánatra mindenki a mi

— **Érdekes általános árjegyzékünket** —

több mint 1500 képpel, mely bármily szükségleti szer vagy érdekes ujdonságoknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cim megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes általános árjegyzék

KERTÉSZ HENRIK által, Wien, Fleischmarkt 18—243.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1905 Negyvennegyedik évfolyam, 27. szám. julius 8.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjszabás szerint. Nyilttér soronként 40 f.

A városatyák vakációja.

(v. h.) A magas nyári hőfok következtében, a közigazgatás és társadalom tevékenységében nyugalom állt be. Az utolsó városi közgyülések iránt tanusitott részvétlensége a közönségnek mintegy előre jelezte, hogy a közönség pihenni kiván.

Nem mintha a közönség elé terjesztett tárgysorozat érdekesség híján lett volna, vagy a közönség el lett volna fáradva, hanem inkább az a tudat, hogy a képviselőknek ott a teremben nem akadt sok tennivalójuk, szülték azt a vágyat, hogy a közügyektől visszavonuljanak.

Igy történhetett, hogy nagyon fontos városi szabályzat alig pár ember előtt tárgyaltatott le. A közgyülési teremből eltünt a birálati szellem, mely igaz sohsse vert mély gyökeret, s bár nem az a tudat dagasztja a képviselők keblét, hogy közintézményeinken nincs semmi javitani való, mégis igen sokan fáztak attól a gondolattól, hogy a városi adminisztrációban aktiv részt vegyenek. Marad csak a városi adminisztrációnak néhány oszlopos tagja, akik szeretettel istápolják a közérdekeket; akiket nagy vagyon köt a városhoz és akik hivatottnak érzik magukat, hogy a nagyközönség érdekeit szivükön viseljék. A többi tétlenül nézi a fejleményeket, néma rezignációval túri az állapotokat és közöny köntösébe burkolva várják, mikor valósulnak meg egyszer demokratikus elvek, melyek megengedik, hogy a képviselőtestületnek minden tagja, a városok adminisztrációiban élénk részt vegyenek. Eddig azonban ebből az ambicióból alig vehető észre valami. Némelyek azt állitják, hogy rossz kályhában nem lehet tüzet gyujtani; azért nem lobog a tüz, mivel nincs olyan légvonat, mely élessze, vagyis magyarázva ezt a képletes beszédet, a képviselőknek nagy része ki van zárva minden tevékenységtől, a gyeplőt csak néhány ember tartja kezében, akik féltékenyen őrködnek afölött, hogy a gyeplő más kezébe ne kerüljön. De az elvek ilyetén való érvényesülése nem jelent fejlődést, hanem inkább stagnálást. Ez a rendszer marasusban szenved. Hiába festik be ezt a rendszert uj fénymázzal, azért lényegében az aggkor minden jellegével bir. Azt hittük már, hogy ez a rendszer 1896-ban kimult. Azt hittük, hogy a Dobzse Lászlók kihaltak, hogy a Tsinownikok csak Oroszországban léteznek. S ez nem jól van ugy, mert sok városi ügy elintézésre vár, s ami szabályrendelet, vagy intézmény eddig keletkezett, vagy végrehajtva nincs, vagy még papiron van.

Hogy csak néhányat emlitsünk: utfentartásunk és közegészségi állapotaink hézagosak, piaci szabályrendeletünk nincs, cseléd-ügyünk rendezésre vár, szegény-ügyünk egyoldaluan van rendezve. A közvilágitás jogi kérdései még nincsenek megfejtve. Közvágóhidunk berendezése nem felel meg céljának. A gimnázium végleges elhelyezése, a jövő kérdése. A rendőrség létszámának emelése sokszor hangoztatott vágy maradt. Az utcarendezés ügye mintha nem volna egyikünk ügye se. A katonai kórház tengeri-kigyóhoz hasonlit. Az elmebetegek megfigyelő-osztálya még nem létezik; járványkórházunk még nincs berendezve. A csatornázás kezdetleges állapotban van.

Látjuk, hogy a modern várost jellemző hány intézmény nincs meg Nagykanizsának. Kit hibáztassunk erte? A városi tanácsot? Hisz a városi tanács a közigazgatásnak csak közege. És ha mindjárt feladataihoz tartozik is, az ügyek előkészitése, mégis a mulasztásokért elsősorban a képviselőtestület és a közszellem a hibás, amely mint a fojtó lég elolt minden tüzet, mely időnkint és helyenkint még ebben a nyomasztó légkörben is lobbot vet.

ROVÁS.

Közelg az általános aratás. A kaszapengés zaja összeolvad ilyenkor a pacsirta nótájával. Máskor az aratók nótája is belevegyül a levegőbe. Most ezt panaszos duzzogás váltotta fel. A békétlenség szavai hallatszanak. Isten szabad ege alatt történik ez. Ott, ahol a nótás pacsirta dalra hévit, ahol a kék buzavirágból bokrétát kötnek, ahol az imára szólitó harangszóra lekerül a fejről a kalap, ahol a tekintély tiszteletét le nem rombolták, ahol a békétlenkedés szelleme még nem rombolt le mindent, ahol emberséges szív lakik a veritékes munkás sorsa iránt, ahol a kölcsönös tisztelet, bizalom megszülte és állandósitotta az emberi társadalom legnagyobb erényét: a felebaráti szeretetet. Hangoztatnunk kell ennek a szellemnek térhódítását. Szükségét érezzük a mostani napokban, midőn megcsendül a kasza, mikor a legnehezebb, veritékes dologban fárad a munkás, ez a szivós népelem, melynek erejéből veszi erejét az ország. Elég sok borulat van társadalmi fejlődésünk egén. Nyilvánvaló, hogy a mostani forrongás nyomán uj rend, uj megállapodás terem majd. Átalakulnak a gazdasági munka bérviszonyai s a munka uj ára ad majd irányt a gazdálkodás évi mérlegének. Több jut valamivel a munkásnak s kevesebb haszonnal zárul a gazdálkodó üzleti esztendeje. Ki tagadhatja, hogy ez a fejlődés utja? Adja isten, hogy vérnyomok ne jelezzék a fejlődés mértföldmutatóit.

*

Egy betörés alkalmából nem tudjuk, kinek a jóvoltából „szines" tudósitások jelentek meg a fővárosi lapokban. Betörés a rendőrség házában — és más ily cimek voltak a ritkitott szedésü hirek előtt. Az egyik hir refrénje ez: A nagykanizsiak jól mulatnak a a sikerült betörőcsinyen, amelyet nem egyhamar fognak kiheverni a városi rend éber őrei. Nem akarunk e helyen védelemre kelni a rendőrség mellett. Bár az eset oly módon és oly körülmények közt történt, ami a rendőrséget nem tüntetheti fel rossz szinben. De igenis jellemző viszonyainkra a fővárosi lap hire, hogy közönségünk mulat a sikerült betörő-csinyen. Más városban ilyenkor felzudul a közönség. Az esetleges baj orvoslását kérik. Hangulatot csinálnak az ujitásnak — ha az megérdemli. Mig nálunk csak mulatnak és mulatnak ily eseteken. Hogy is mondta egyik szerkesztő kollegánk? Igen, tudom már: Mi mosolygó japániak . . . Azok vagyunk. Cudarul azok vagyunk.

*

Kedvelt város vagyunk. Fenn Pesten észre sem vesznek bennünket. Akárminő uj állami intézmények felállitása van tervbe véve, ez az elhagyott város számitásba sem jön. Ujabban az iparfelügyelet reformjáról jelentek meg kommunikék. Hirrovatunk is beszámol erről. A dunántuli favorit városok mind közte vannak: Győr, Kaposvár, Pécs, Szombathely. Igy van ez mindennel. Rólunk azt sem tudják tán, hogy élünk. Hol van a baj forrása. Mert, hogy ezek az évek óta tartó jelek csalhatatlanok a mellőzés szempontjából, az bizonyos. Minden város magára tudja vonni a figyelmet. Az egyik protekcióval, a másik modern élénk haladásával, a harmadik áldozatkészségével. Kanizsáról csak akkor vesznek tudomást, ha egy-egy közegészségügyi, iparügyi, vagy más kihágásban kell vizsgálatot inditani. Valóban elszomoritó, hogy ily szomoru szerepre vagyunk kárhoztatva. Csak a régi multon merenghetünk el. Akkor még voltak jómódu földmüveseink, kereskedőink és iparosaink. Jómódu lakosság lakta a várost. Most szegény, elerőtlenedett a város közönsége. Haldoklik itt minden. Az altató, a halál zenét a többi dunántuli város haladása lakosságának, ujjongása szolgáltatja. Nem okolunk ezért senkit. Nem keresünk bünbakot. A tényen ez nem változtatna. Legfeljebb még több mosolygó japánival állnánk szemközt. Mi szeretjük ugyan az ázsiai japánokat. Rokonszenvezünk velük. De a kanizsai japánoktól irtózunk. Ók sok bajnak voltak és sajnos tán lesznek még okozói.

Nagykanizsa, julius 7.

— **A zalamegyei szövetkezett ellenzék**, mint Bosnyák Géza, az értekezlet előkészitő-bizottságának elnöke lapunkkal közli, e hó 11-én délután 6 órakor Zalaegerszegen értekezletet tart, melyre felhivást bocsátottak ki.

A felhivásban felkéri e vármegye lakóit, hogy az e hó 11-én Zalaegerszeg, a Korona vendéglőben délután 6 órakor tartandó „Szövetkezett Ellenzéki" értekezletre minél számosabban jelenjenek meg, aki pedig a megjelenésben gátolva lenne, ugy kérném, hogy egy levelezőlapon tudassa, hogy a „Szövetkezett Ellenzék"-hez tartozik-e? és azt kérném Bosnyák Géza Misefa, u. p. Nagykapornak cim alatt megküldeni.

—

— **Rendkivüli megyei közgyülés** lesz julius 12-én. A bizottsági tagokat a következő meghivóval értesitették a gyülésről:

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó 1905. évi julius hó 12-én délelőtt 10 órakor a vármegyeház gyülestermében rendkivüli közgyülést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezik: Eitner Zsigmond törvh. bizottsági tag és társainak inditványa az iránt, hogy az ujonnan kinevezett kormány ellen a vármegye közönsége állást foglaljon. Ezzel kapcsolatban Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun és Zemplén vármegyék közönségének, valamint az állandó választmány üléséig beérkező törvényhatóságok hasonló tágyu átiratai. Mely rendkivüli közgyülésre t. bizottsági tag urat azzal van szerecsém meghivni, hogy a fenti ügyek elekészitése céljából az állandó választmányi ülés folyó évi julius hó 8-án délelőtt 10 órakor tartatik. Zalaegerszegen, 1905. julius 2-án. Hertelendy Ferenc s. k., Zalavármegye főispánja.

A városi csendőrség.

— Beszélgetés egy városatyával. —

Deák Péter nagykanizsai rendőrfőkapitánynak a városi csendőrség behozása érdekében a tanácshoz benyujtott javaslatát nemsokára illetékes helyen tárgyalják. A tanács most adta ki véleményezés végett a pénzügyi bizottságnak. Ha a terv meg nem akad a bizottság utvesztőiben, akkor nemsokára a városi képviselőtestület dönt e fontos ügyben. A városi csendőrségről lapunk már többször megirta véleményét. E héten a Zalai Közlöny tudósitója egyik tekintélyes városatyát kereste fel, aki nyilatkozott a városi csendőrségről

(A közbiztonság.)

Közbiztonsági állapotunk — igy kezdte beszédét a városatya — az utóbbi időben tényleg rosszabbra fordult. A városi képviselőtestületnek kötelessége módot találni a baj orvoslására. Javitanunk kell az állapotokat, ebben egyetértünk. Csak a mód megválasztásában van közöttünk véleményeltérés. A rendőrkapitány a városi csendőrség behozását vallja szükségesnek. Szerinte ez az egyedüli célravezető utja, módja a közbiztonság javitásának.

A közbiztonságot ez mindenesetre szerény véleményem szerint is jobban elősegitené mint a rendőrség létszámemelése. A magyar csendőrség intézménye páratlan a maga nemében. Szolgálatuk ellen kifogás nem tehető. Közbiztonsági szempontból tehát a terv csak helyeselhető.

— Nos és olyan rosszak a közbiztonsági állapotaink? — kérdezte tudósitónk a városatyától.

— Az utóbbi években határozottan rosszabbak, mint előbb.

— És mivel fognak javitani akkor a közrendészeti állapotokon?

(A közrendészet.)

— Ez az — felelte a városatyta — a mi engemet is gondolkodóba ejt. Mert a városi csendőrség közbiztonsági szolgálatot fog teljesiteni; a közrendészeti szolgálatot ezután is a rendőrlegénység fogja ellátni A városi csendőrség behozása nem fog sokat javitani a cselédrendészeten, a közegészségügyi felügyeleten, a prostitutión, az utcai policián, a miniszteri rendeletek be nem tartásán, illetve ezek ellenőrzésén, a piaci rendészeten, a titkos találka helyeken, a leányvásáron, a megmaradt létszám ügyszeretetén, fegyelmén és buzgóságán. Az igaz, hogy ez a vezetésben mulik, de épen az a félő, hogy a vezetésben továbbra is ez a rendszer fog megmaradni. Nekünk tehát garanciát kell kérnünk a rendőrkapitánytól, hogy a közbiztonsággal együtt a közrendeszet is javulni fog. Mert a közrendészetbeli agályokat már a Zalai Közlöny is több izben megirta és lapjuk ebbeli véleményét teljesen magamévá teszem.

Ami végül most már a terv pénzügyi oldalát illeti, ugy mondják, a városi csendőrség behozása előnyösebb. Erről nem nyilatkozhatom, nem ismerem a főkapitány ur ez irányu tervezetét.

Az ügy nagyfontosságu, mellyel alaposan kell foglalkozni, minden elhibázott lépés ez idők folyamán kétszeresen bosszulja meg magát. Vitassuk meg az ügy minden oldalát, társadalmi, jogi, pénzügyi szempontból és azután térjünk át a reform bármely utjára. Javitanunk kell a közbiztonságot s különösen a közrendészetet.

*

Tudósitónk megköszönve a városi képviselő ur érdekes és tanulságos fejtegetését, távozott.

SZEZONKÉP.

Meleg van...

Olyan hőség volt e héten, hogy Celzius és Reamur őfelsége alaposan magasra urgrott ijedtében. Menekült is mindenki a nyári hőség elől. Ki Tátrába, ki külföldre, ki a Balaton mellé, ki pedig a Szabadhegyre. Aszerint, minő fürdőhelyet „rendeltettünk" az orvossal és ahogy — a zseb engedte.

Akik itthon maradtak, unalmasan rójják a forró aszfaltot. Némelyek esténkint elmennek a szinházba is — izzadni Unalmas, egyhangu a város, melyben csak az uj cigánybanda, Rácz Guszti önt egy kis elevenséget.

A szalma-özvegyek ismét történeti nevezetességre vergődtek. A lapok tele vannak szalma özvegyi történettel, akárcsak a — fiumei cápával. De ne bántsuk a szegény szalma-özvegyeket. Eleget szenvednek ők, ha minden másnap utnak indítanak egy nyolc oldalas — nem levelet, hanem házi jelentést, melyben leirják, hogy a Pufi kutya egészsége hála az égnek „jó szolgál", a takarítónő szorgalmasan bejár a lakásba (ne tessék rosszra gondolni), reggel két tojást evett lágyan és hogy vacsora után a Központban egy snittet habbal.

Olyan költői rendetlenségü jelentések azok, hogy a kutyáknak gyomorizgató helyett bátran be lehetne adni ilyen szalma özvegyi „heti jelentést."

Az asszonyok fürdő levelet irnak haza. A család ott nyaral valamelyik fürdőben. Ha Siófokon, akkor a pofozkodási jeleneteket irják le tárcairói talentummal. Mert a fürdőn rendkivül „költői ihletű" levegő van. Legalább is minden második ember azt hiszi magáról, hogy benne Sipuluszi tehetség van. Jön is garmadával fürdőlevél. Csak ugy tellik a szerkesztőségek — papirkosara

A férjek boldogan mutatják az asszony levelét Milyen fenségesen nyaralnak. A vendéglőben egy hét alatt még csak kétszer volt kozmás a leves, csak négyszer égett rá a hus és csak hatszor csapta be őket a fizető pincér. A gyerekek nagyon jók. A Ferikét egyszer rugta csak oldalba egy nagyon szép kis csikó, a Jancsika pedig egész nap az eperfán van...

Ott vannak az idén is Balmaz falviék az öreg kisasszonnyal, Kerékék a szép bonnéval... Ott van az a hires agglegény is, aki tavalyi szezonban kétszáz korona és huszonkét fillért fizetett ki eltörött boros üvegekért. Mert ezek kérem mind történeti események. A balatoni kisebb fürdőkben a pincérek, a postás gyerek, a fürdő asszony, a kiránduló fiatal segédjegyző és a szövetkezeti üzletvezető olyan személyek, kikről legalább is harminc ebéd közül tizenhéten illik beszélni.

Arról azonban nem irnak haza asszonyaink és a leányok, hogy milyen kedélyes élet van az esti vonatok érkezésénél. Annyi buzgó csókolódzó van ott ilyenkor, hogy csak na. És ki botránkozik meg ilyenen. A holdfény beszórja ezüst sugaraival a nagy vizet, a szellő pajzánul játszik a hölgyecske fürteivel és a szemfüles pár oly nyugodtan csókolódzik mintha akkor érkezett volna meg a „Kelén," vagy a pesti gyorssal.

De hagyjuk a fiatalokat. Ők most bevezető munkáját végzik — az anyakönyvi hivatalnak. Az ékszerészek is már elküldik jegygyűrű megrendeléseiket ..

Borzasztóan melegjük van az embereknek...

RIPORTER.

TÁRCA.

A párisi szini-világból.

A Gaulois hasábjain egy francia zeneszerző, Victorin Fonciéres közre adta naplójegyzeteit, amelyek során egy-pár igen jóizü apróságot mond el életének meglehetősen tarka eseményeiből. Igy elmeséli többek közt hogy miként vendégszerepelt egyszer Berlinben, mint operaénekes.

Valami tizenöt esztendővel ezelőtt történt — irja Fonciéres — a berlini királyi opera szinlapjai az én Lotharingiai Jánosomat hirdették előadásra. A jelmezes főpróba napján egy negyedórával a függöny felgördülése előtt Betz, a hires baritonista, akinek Rudolf szerepét kellett volna játszani, beüzente a szinházhoz Hülsen intendánsnak, hogy nem énekel a főpróbán, mert a premiérre kiménie kell magát. Miután nem akartam darabom főpróbájáról lemondani, ajánlkoztam, hogy átveszem a Betz szerepét. Németországban a főpróbákon nem igen szokott idegen közönség jelen lenni; nem sokat teketóriáztam hát, hanem egészen nyugodtan és nagy önbizalommal léptem ki a színpadra, ahol szürke utcai kabátomban és kerek nemezkalapommal barátságosan elvegyültem a páncélos lovagok és a korhű öltözetű vidéki nemesek szines csoportja között. Mikor azonban a nézőtérre tekintettem, szinte elképedtem attól a látványtól, amely elébem tárult: a padsorok egészen az utolsó helyig tele voltak emberekkel! Elfeledték vélem ugyanis közölni, hogy épen ez egyszer kivétel történt. Miután francia szerző uj darabjáról volt szó, a berlini ujságirók engedélyt kaptak rá, hogy a jelmezes főpróbát megnézhessék. Ezt az engedélyt a hirlapirók azután ugy értelmezték, hogy szól az családtagjaiknak és távoli rokonaiknak, meg jó ismerőseiknek is. Szóval beözönlött a főpróbára fél Berlin. Egy pillanatra tökéletesen kiestem a sodromból, azután azonban összeszedtem valahogy magamat és — bár egy kicsit bizonytalan hangfejtéssel, de ugy ahogy — énekelni kezdtem Rudolf első recitativáját. Itt-ott suttogást, egy-egy elnyomott kacajt hallottam, de ez ahelyett, hogy megbénitotta volna művészi felbuzdulásomat, még erőteljesebb domboritására ösztönözött; és pedig olyan mértékben, hogy a nagy jelenetben, mikor Rudolf Heléna grófnét hatalmába akarja keriteni, a helyzet és partnerem, a szép Beeth Lola természetes bájai olyan extázisba hoztak, hogy majd megfojtottam őt ölelésemmel; olyan erővel szoritottam ugyanis magamhoz, hogy Beeth kisasszony kétségbeesetten lihegte a fülembe:

— Ah! mester; hiszen megfulok!

A nézőtér tembolt a lelkesedéstől.

— „La Furia Francese!" — mondta az olasz nemzetiségü balletmester, mikor ismét a kulisszák mögé léptem.

— Önnek igen rossz hangja van maestro — mondta Hülsen intendáns a kezemet megszoritva — de mint tragikus szinészt bámulom önt.

A sikeremre tehát egész joggal büszke lehettem. És Beeth kisasszony sem haragudott, hogy egy kicsit erősebben megöleltem a kelletténél, sőt azt is megigérte, hogy elénekli Heléna szerepét Párisban is. Ez a szép terv, fájdalom, nem valósulhatott meg, mert az Opera Comique éppen azon a napon égett le, amikor Beeth kisasszonynak az én művemben.

Egy másik igen jóizü dolgot mond el Jonciéres Baudurol, aki 25—30 év előtt a Gaité-szinház rendezője volt és arról volt nevezetes, hogy a szinház repertoirjának minden darabját kivülről tudta. Akár operette, akár vaudeville, akár dráma volt az, Baudu minden szerepet és minden muzsikát tudott.

Egy este valami kiállitásos operette ment volna, de közvetlenül a függöny felgördülése előtt a darab főszereplője, Perret Berth kisasszony kijelentette, hogy indiszponálva van és nem játszik.

— No most mit csinálunk? — kérdezte Vicentini, a Gaité akkori igazgatója. Le kell mondanunk az előadást és vissza kell adnunk a jegyek árát.

— Egy pillanatra — szólt közbe Baudu — én tudom a szerepet, ha akarja beugrok Perret kisasszony helyett, hiszen ugy is nadrág szerepe van.

Az őrült ajánlatot általános megrökönyödés fogadta, az igazgató azonban egy pár pillanatnyi tünődés után belement a dologba.

— Ez nem is olyan rossz ötlet — mondta mosolyogva — öltözz fel Baudu; a Perret kisasszony trikója bizonyos helyeken valószinüleg bő lesz neked ugyan, de vattával kipótolhatod a fogyatkozásaidat.

Tiz perccel később Baudu hóditásra készen állott a kulisszák mögött. Simára borotválkozva, rózsásra festve, fején egy aranyszőke parókával nem is mutatott rosszul. Szerencsétlenségre azonban Baudunak tömör basszus hangja volt, képzelhető hát az a csodálkozás, mikor a fiatal herceg egyszerre F-kulcsból kezdett énekelni.

Baudunak nagy sikere volt: a közönség nem tudott hova lenni a kacagástól. Perret kisasszonyt azonban ugy látszik, nyugtalanitotta ez a siker, mert másnápra hirtelen teljesen egészséges lett és igen erélyesen követelte vissza a szerepét.

A Figaro glosszákkat közöl, amelyben a francia dramaturgok lelkiismeretlenségét szatirizálja. Egy apróság a sok közül nagyon ráillik a mi viszonyainkra is s azért el mondjuk izelitőül az egész-

HIREK.

Közbiztonsági állapotok.

Irta Jogász.

E cikket egyik munkatársunk küldte be lapunknak közlés végett. Bár egy kissé tulzott színben festi le a közbiztonsági állapotokat, mégis közreadjuk. Sok igazság van benne. Az utóbbi napok eseményei igazolják a cikkíró véleményének helyességét. A bünügyi osztály derekasan, jól van vezetve. Van benne tervszerüség, ésszerüség. Csak a rendőrlegénység létszáma nem tud ennek megfelelni.

Három eset történt a héten, amelyek közül mindegyik eléggé nevezetes a maga nemében. Kiválóan jellemzi azt az állapotot, amely városunk utcáin és a magánosok házaiban a közbiztonság tekintetében uralkodik.

Tavaly, de már az idén is több izben fordult elő az az eset, hogy egyeseknek lakásába a nyári hőség miatt nyitva hagyott ablakon át idegen egyén behatolt és mikor észrevették, az éj leple alatt titkon és fel nem ismerve elosont. A multkoriban egy ilyen éjjeli vendéget, aki lopott látogatása közben, sikerült elcsipni és nála állitólag egy tört és revolvert találtak. Ezen a héten egy ilyen menekülő vendég egy éles borvágó kést ejtett el. Ezek az esetek méltók a megfontolásra. Nem a legkifogástalanabb közbiztonsági állapotot mutatják. Mikor még az ember saját lakásában is kivan téve annak, hogy valaki késsel és fegyverrel felfegyverkezve törjön vagyonára, esetleg életére, ki érzi ilyenkor a közbiztonsági intézmény létét, a rendőrség éjjeli őrködését. Már e lap hasábjain szó volt arról, hogy egy vidéki városban sem látni annyi csavargó vándorlót, facér kocsist és napszámost, mint a mienkben. Nem szabadna megengedni, hogy annyi vándorló bejöjjön a városba, különösen, hogy több napon át itt tartózkodjék és az éjjeleket felhasználja arra, hogy amely helyeken nappal kéregetett és belyszini szemlén volt, azokon éjjel is, természetesen más célból, látogatást tegyen. A revolveres éjjeli látogató, akit elfogtak, ez is ilyen vidéki vándorló, többször büntetett alak volt.

Éjjel ugyszólván a legcsekélyebb óvóintézkedést sem látunk közbiztonságunk tekintetében. Az éjjeli rendőr-őrjárat, egyáltalán semmiféle biztonságot nem nyujt az ellen, hogy a város lakóihoz éjjel be ne törjenek, vagy a járó-kelőket az utcán esetleg el ne páholják. Nem elegendő, hogy városunk területén két, esetleg négy rendőr ügyeljen az éjjeli rendre.

Bizonyitja ezt az e heti második eset, amikor a város közepén történt meg, hogy két mulató társaság összeverekedett és veszélyeztette a békésen járók biztonságát. Ez azonban még hagyján, mert az itt szereplők között uriemberek, vagy igy mondjuk, nadrágosak voltak. De tessék menjen valaki szombat, vagy vasárnap éjjel a Király-utcába, ha esetleg a kiskanizsai legények tiporják a sarat. Bizony visszafordul ilyenkor az arrajáró. De mit tegyenek azok, akik ebben az utcában laknak, s akiknek esetleg fontos dolguk van ilyenkor is a városban, esetleg gyógyszertárba, vagy orvosért kell menniök. Ezeknek ki kell tenni magukat egy-két esetleges útlegnek, vagy legalább is a legdurvább káromkodásnak, ha ebben az utcában végig akarnak menni. Szombat és vasárnapon éjjel különösen megkellene az éjjel ügyelő rendőrök számát sokszorositani, mert ritka az a hét, amelyben e két nap éjjelén az utcán verekedés, vagy más skandalum ne történnék.

De még nappal sem járhatunk egész biztonsággal az utcán. Egy szegény szerencsétlen beteg emberről kell megemlékezni, aki vallási örjöngéseivel veszélyezteti a járó-kelők testi épségét. Bélának hivja mindenki, az utcai suhancok még valami előnévvel is csufolják. Ez az ember egész napon át az alsó templom környékén tartózkodik. A templom előtt levő szobrok előtt arcra borul, itt eszik térden állva, majd hirtelen felugorva körülfut, gyakran a közellevő utcákba is befut és botjával nagyokat üt maga körül. Ha egy idegen látja, valóságos félelmet okozhat neki, amint vadul forgó szemeivel, nagy zajjal rohan el az ember mellett egyik kezében kést villogtatva, a másikban hatalmas botját tartva! Nagyon ritkán bánt valakit. De épen ezen a héten történt, hogy az utcai suhancok utána kiabálták csufnevét, mire ő futni kezdett és akit legközelebb ért, egy szerencsétlen kis fiut vastag botjával a fején sulyosan megsebzett. A rendőrségre azután bekisérték. Hogy mi történik vele, valószinüleg az, ami ezelőtt pár évvel. Ekkor egy uriembert pillanatnyi feldühödésében egy fél téglával hátba dobott, a rendőrség pár napra elzárta, de ismét kieresztette. Az ilyen embert pedig nem szabadna az utcán járni engedni. Elég szerencsétlen ez maga, hogy ily betegen, kolduláshól kell magát fenntartani. De ha szabadjára hagyják, még másokat is szerencsétlenné tehet, ha örjöngése rájön. Van az ilyenek számára országos intézet, ne sajnálja a város azt a pénzt, amit érte fizetnie kell és küldje el gyógyulni. Ha spórol evvel a város, a lakósság testi épségét, esetleg életét veszélyezteti, ha egy örjöngő embert szabadon enged az utcán járni.

Ilyen állapotban van közbiztonságunk! Sem éjjel, sem nappal, sem szobáinkban, sem az utcán nem vagyunk eléggé biztosak, hogy vagyonunkban nem károsodunk-e, hogy testünket nem veszélyeztetjük-e! E hét eseményei eléggé mutatják ezt.

Emlékeztető-naptár.

Julius 12. Rendkivüli megyei közgyülés.
„ 11. A zalamegyei »Szövetkezett Ellenzék« értekezlete

Szivarvég és kegyelet.

Vajjon ki találta ki, hogy a magyar szabadságharc élő emlékeinek jótékonyság, vagy kegyelet czimén szivarvégeket küldözgessenek?

Ki szoktatta ra a honleányokat, hogy a nemzet háláját enyves szivarvégekkel juttassák kifejezésre a sinlődő, elaggott hősökkel szemben? Mert hogy szokássá vált, annyi bizonyos. A budapesti honvédmenedékházba például annyi szivarvég érkezik, hogy a felügyelő azzal szokta fenyegetni az agg honvédeket, hogyha el nem pipázzák a szivarvégeket, hát belefőzeti a csuszpájzba. Ami egyébként azt is jelenti, hogy csuszpájzban jóval szükebben van részük, mint szivarvégekben.

Akárki is találta ki ezt a jótékonyságot, akárki is szoktatta rá a honleányokat, annyi bizonyos, hogy több köny facsarodik ki az öregek szemából az ezen jótékonyságban rejlő megaláztatástól, mint a szivarvégek füstjétől.

Eleitől fogva más elbánásban kellett volna részesitenünk őket már akkor is, mikor még igen sokan voltak, de különösen másképen kell bánnunk velök most, mikor már csak igen kevesen vannak. Tenyerünkön kellene hordoznunk őket, ellátni mindennel, amit szemök-szájuk kiván, levenni vállaikról az élet gondját, megédesiteni végnapjaikat, boldoggá tenni azt a kis időt, amit még közöttünk töltenek. Vigasztalnunk, kárpótolnunk kellene őket az átélt méltatlanságokért, de nem — szivarvégekkel. Ez se mihozzánk, se őhozzájuk nem méltó.

Olyan kevesen vannak, hogy a kárpótlással járó áldozatot, (ha ugyan egyáltalán áldozatnak lehet nevezni) közössen elvállalva meg sem éreznők, ők pedig hálával viseltetnének a megtérő utókorral szemben.

Pozsony város törvényhatósága már régebben megtette ebbeli kötelességét: rendes évi segélyt szavazott meg az ott élő aggharcosoknak, melylyel jó példát mutatott a többi városnak is. A többi törvényhatóságok ugy látszik arra várnak, hogy alaposan megfogyjon a számuk: akkor kevesebb pénzt kell megszavazni. Addig hadd rágják csak a szivarvégeket.

A hatóságoknál azonban többet tehetnek az egyesek, akiknek akad egy kis feleslegük. Ünnepségek, mulatságok, bevételeiből is lehetne juttatni nekik, sőt, ha valahol belépti dij mellett tartanak hazafias ünnepséget, azt egyenesen az ő javukra kellene rendezni.

Még azt is meg merem kockáztatni, hogy a mig szabadságharcunknak ezen élő szobrai enni kérnek, ne vonjuk el tőlük azt, amit halottak diesőitésül érc, vagy márványszoborra költünk. A holtakat már nem boldogihatjuk, ha szobrot emelünk nekik, de az élőkkel szemben még módunk van a hálálkodásra.

Node nem azokkal az enyves szivarvégekkel!

D.

— **A hivatalos lapból.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Glósz Ernő zalaegerszegi és dr. Károlyi József besztercebányai főgimnáziumi rendes tanárokat kölcsönösen áthelyezte.

— **Kossuth szobor Csurgón.** A somogymegyei Csurgó község hazafias közönsége mindig lelkesedett az ideális célokért. Most Kossuth szobor mozgalmat inditottak, melynek vezetését az ottani előkelőségek vállalták el. Az előkészitő bizottság Inkei József bárót, a kerület népszerü képviselőjét fogja felkérni a diszelnökre. A gyüjtést a kőbel hetekben megkezdik. Már most is több mint ezer korona gyült össze a szoborra.

— **A déli vasut köréből.** Pillitz Gyula, a nagykanizsai vasutállomás főnöke, 4 heti szabadságra elutazott.

— **Beszámoló.** Alsólendván vasárnap tartotta beszámoló beszédjét Nyáry Béla dr., a kerület országgyülési képviselője. Nyáry Béla dr. beszédjét nagy tömeg hallgatta végig és lelkes ovációkban részesitette.

— **Az időjárás.** Az egész héten óriási volt a hőség. Már évek óta nem volt ily meleg. Valósággal türhetetlen. A városban és a környékbeli helyeken több napszurási eset fordult elő. Nagykanizsán csütörtökön esett végre egy kis eső, de a levegő nem hűlt le. A megye több részéből is esőt jelentenek. Több felé tojás nagyságu jég esett. A Balatonon, mint nekünk jelentik, nagy vihar volt.

— **A villamvilágitás ügye.** A január 17-én kiküldött villambizottság és a március 20-án alakult villamelleőrző bizottság működéséről kevés szó hallatszik. Vagy jobban mondva semmi. Állandó panasz hallatszik e miatt a közönség körében. A „Reggeli Lapok Melléklete“ szerdai számában ezt irja: A villamvilágitásnál legutóbb néhány semmi esetre sem előnyös dolgot tapasztalhatunk. A lámpások egy része ugyanis tegnap és tegnapelőtt este egyáltalán nem égett, mig másrészük vöröses fényben, anélkül, hogy világitana, pislogott. Utánna jártunk és meggyőződtünk, hogy az irodákban is igy van és ezért kérünk ezirányban mihamarabb intézkedni.

— **Egy félév az anyakönyvi hivatalban.** Az anyakönyi hivtalban most állitották össze az első félév 1905. januártól—junius végéig stasztisztikáját. Az eredmény nem valami kedvező szinben tünteti fel közegészségügyünket. A legtöbb halálozásnak a járványos betegségek és a tüdővész voltak okai. A halálozás kilencvenhárom lélekkel volt nagyobb, mint a születések száma. Az idén apadás van a tavalyi lélekszaporodással szemben. A statisztika ezt mondja: Nagykanizsa r. t. városban a folyó év első felében született összesen 391 gyermek, (a mult évben 396), kik közül törvényes 171 fiu és 139 leány; házasságon kivüli 45 fiu és 23 leány, 5 fiu és 8 leány pedig halva született. Az elhunytak száma 484, (a mult évben 355), kik közül 255 a fi- és 229 a nőnemhez tartozott. Házasságkötés céljából 169 pár jelentkezett, (a mult évben 153). Házasságot kötött 144 pár, (a mult évben 117). Vegyes házasság 6 esetben jött létre (a mult évben 10), leginkább izraelita és keresztény között. A természetes apadás 93 lélek a mult évi 41 lélek szaporodással szemben.

---

ből. Egy előkelő kritikus egy ismeretlen szerzőtől olvasásra kap egy terjedelmes kéziratot. A kritikus szépen elteszi a csomót a fiókjába és elfeledkezik róla. A szerző vár vagy egy fél esztendeig, aztán szerényen figyelmezteti levelben a kritikust, hogy ne feledkezzék meg a darabjáról. Ismét eltelik egy fél esztendő, amelyben azonban a nagy kritikusnak nem jut ideje sem az olvasásra, sem pedig a válaszolásra. Végre a szerző türelmetlenül követeli, hogy olvassa el a darabját és irja meg a véleményét, megint el telik három hónap anélkül, hogy válasz jönne; végre a szerencsétlen szerző erélyes levelet ir a kézirat dolgában. Akkor a kritikus előszedi valahonnan az esztendős porréteg alól a kéziratot, leporoltatja és keresztkötés alatt visszaküldi a szerzőnek, a titkárjával pedig irat egy áradozó hangu levelet, amelyben égig dicséri a darab szépségeit és melegen ajánlja a szerzőnek, hogy müvét a Comédiebe nyujtsa be.

Három nap mulva pedig egy tréfáiról ismert drámairótól a következő levelet kapja a hires kritikus: Uram! Sziros sorai fényes bizonyitékát adják az ön kiváló müizlésének, s csak azt sajnálom, hogy nem követhetem jóindulatu tanácsát a darab ugyanis, amelyet birálás végett önnek küldtem, már jó ideje a Comédie repertoirján van és a „Fösvény“ czimen szokták játszani.

Aláirva

X, alias y az ismeretlen szerző.

A nagy kritikus tehát Molierről mondott jóakaró véleményt a tréfás drámairónak, aki a Tartüffeét másoltatta le és küldte be birálatra.

(M.)

— **Zalavármegye általános tanitótestülete** julius 4-én tartotta közgyülését Keszthelyen, a városháza nagytermében Szalay Sándor elnöklésével. A közgyülést istentisztelet előzte meg, mely után Festetich György gróf érczobrát koszorukták meg. Szalay Sándor ez alkalommal beszédet mondott. A közgyülésen Ruzsicska Kálmán dr. megyei tanfelügyelő üdvözölvén a megjelent tanitókat, kiemelte a népoktatás terén kifejtett buzgó munkálkodásukat. Az elnöki jelentést s ennek kapcsán a pályázati eredmény kihirdetését tudomásul vették. A jeligés levélkék fölbontásakor kitünt, hogy az egyik pályanyertes munka szerzője: Banekovich János, nagykanizsai állami elemi iskolai tanító, a másiké pedig: Kertész József okl. polg. iskolai tanár, nagykanizsai izr. iskolai tanitó. A 100 és 80 korona pályadijat az elnök a pályadijnyerteseknek lelkes éljenzés kiséretében adta át. Illés Ignác dr. ezredorvos az alkohol káros hatásáról tartott értekezést. Sági János, a Balatoni-muzeum vezetője ismertette a Keszthelyen fönnálló muzeumot. Pösch Zsigmond az alkoholról pedagógiai szempontból tartott előadást. Az értekezőknek a közgyülés jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A gyülés után száznegyven terítékü lakoma volt a balatonparti Hullám-szállóban.

— **A sétatéri ünnepséget** végre vasárnap megtartották. A szintársulat tagjai működtek a nyilt szinpadon. A szépségversenyben Láng Katinka, Goldstein Margit és Károlyi Leona lettek a győztesek.

— **Jó példa.** Most már a kisebb községek is lefőzik a mi kedves városunk ügyeinek intézőit. A tapolcai képviselőtestület egyhangu helyesléssel elfogadta egyik városi képviselő ama inditványát, hogy az utcákat kora reggel seperjék a város szegényei. Ezzel nemcsak a közegészségügyet javitották, hanem segitettek némileg a község pénzügyi helyzetén A városi szegényeket ugyis ingyen tartják. Most a sepréskből egy keveset megtakaritanak. Nem nagy eset ez a maga érdekességében. De igenis feljegyzésre érdemes hogy amiért a Zalai Közlöny már évek óta küzd vezércikkben, versben, hirben és az ég tudja minő rovatban, nem, azt Tapolca egy képviselői inditványra egyhangu helyesléssel elfogadja. De csak nem akarjuk Kanizsát Tapolcával összehasonlitani. Hisz mi rendezett tanácsu város vagyunk. ők pedig csak nagyközséget alkotnak . . .

— **A Balatoni Szövetség** Balatonföldvárott tartott ülésén elhatározta, hogy a balatonmenti fürdőkben a kötelező bejelentés behozatalát kérik. A szövetség sürgeti Zalamegye közönségét a balatonparti vasut kiépitése és a Balaton körül levő turistautak elkészittetése végett.

— **Koszorupótló adományok.** Junius hó 30-án elhunyt Biró Pálné iránti kegyeletük jeléül adakoztak: A gyászoló család 20 kor., Kohn L. Lajos, Berger Ignác 10—10 kor., Biró Sándor (Budapest), Mayer Mór (Alsódomboru) 5—5 kor., Sonnenschein Mór 4 kor., Az üzleti személyzet 3 kor Hamburg Miksáné 2 kor., Dukász József 1 kor. Összesen 60 kor. A nagykanizsai izr. Szent-egylet.

— **Az iparfelügyelet reformja.** Az iparfelügyelők közelébb a kereskedelemügyi miniszteriumban Szterényi József miniszteri tanácsos elnöklése mellett tanácskozásokat folytattak melyeknek tárgya a szolgálati utasitás, valamint a kerületek ujabb beosztása volt. A megállapodás az utóbbira nézve az volt, hogy a Budapesten székelő ipari főfelügyelőségen kivül még egy főfelügyelőség alakittassék Pozsony székhellyel. Ez utóbbi alá tartoznak majd Besztercebánya, Győr, Kaposvár, Komárom, Locsa, Lőcse, Nyitra, Sopron, Pécs, Székesfehérvár, Szombathely, Trencsén, Fiume. A budapesti iparfelügyelőség alá tartoznak majd Arad, Brassó, Debrecen, Gyula, Kassa, Kecskemét, Kolozsvár, Lugos, Máramarossziget, Marosvásárhely, Nagybecskerek, Nagyvárad. Sátoraljaujhely, Segesvár, Szabadka, Szatmár, Szeged, Szolnok és Temesvár székhelylyel tervezett iparfelügyelőségek, melyek közül a ritkitott betükkel szedett helyeken uj ipari felügyelőségek lesznek szervezve. Eszerint az eddigi 17 iparfelügyelőség helyett ezentul harmincöt lenne. A beosztás természetesen még nem végleges és ugy ebben, mint az iparfelügyelőknek adandó szolgálati utasitásokra nézve a kereskedelemügyi miniszter dönt végleges. Személyzetszaporitás különben a lényeges decentralizáció dacára egyelőre nincs tervbe véve s csak az eddigi személyzet megfelelőbb beosztásáról van szó.

— **Egy árnyfolt.** A „Nagykanizsai Friss Ujság" irja e hirt, melyet valóban orvosolhatna a rendőrség:

Valamelyik hogaras angol statisztikus hitelesen kimutathatná; hogy három-négy ország egyetlen városában sincs annyi nyilvános és titkos mulatóhely, mint Nagykanizsán, ahol a töméntelen korcsma és kávéház csak ugy zsibong a tivornyák zajától. A tivornyák végleteiről pedig gondoskodnak a facér kisasszonyok, akik fölös számmal vigyorognak az aszfalton járó-kelő erősebb nemre. A sétatéren pedig egész nyiltan folyik a vásár. Mert hallatlan, botrányos, arcpiritó jelenetek folynak ott le a sok száz sétáló szemeláttára. Kifestett arcu némberek, facér kisasszonyok tisztességes hölgyek mellé ülnek a padokra és oly arcpirító, szemérmetlen magaviseletet tanusitanak ezek a pirulni nem tudó szerencsétlenek, hogy tisztességes hölgyek kerülni lesznek kénytelenek a sétateret.

— **Az iparossegédek és a közmunka.** Várhidy zalaegerszegi polgármester a minap rendeletet adott ki, amely minden tizennyolc esztendősnél idősebb iparossegédet közmunkára rendel. Az iparossegédek e miatt tüntettek a városháza előtt s be akartak jutni az épületbe, hogy inzultálják a polgármestert. Két száz huszárságot vezényeltek ki a városházához, de vérontásra nem került a sor, mert az alispán szavára szétoszlott a tömeg. Az emiatt összehivott rendkivüli közgyülésen Várhidy eljárásának törvényszerüségét bizonyitotta. A képviselőtestület a következő tanácsi előterjesztést fogadta el: „A városi tanács és jogi bizottság javaslata alapján névszerinti szavazás megtétjése mellett elhatározza a képviselőtestület, hogy az iparos és kereskedő segédeket, nemkülönben a napszámosokat az 18 0. évi I. t.-c. alapján kirótt közmunka-kötelezettség alól teljesen felmenti, hacsak a megnevezettek saját nevükön kereseti adót nem fizetnek. Utasitja a képviselőtestület a tanácsot, hogy ezen végbatározat jogerőre emelkedése után ezen végbatározattal mentesitett egyénekre az eddig kirótt közmunka tartozást töröltesse."

— **A Szépitő Egyesület köréből.** A Szépitő Egyesület öntöző csöveket szereztet be a sétatérre, melyre adományozni szivesek voltak Ebenspanger Leo 20 koronát, Tripammer Gyula 10 koronát, Eperjesy Gábor 2 koronát. Összesen 32 koronát. A szives adományokért ezuton is köszönetet mond a Szépitő Egyesület választmánya.

— **Rendelet a cséplésről.** A bekövetkező cséplési időszak alkalmából értesitem a város t. gazdaközönségét, hogy gőzcséplőgéppel való cséplést a város belterületén, a rendkivüli szárazság miatt, tüzbiztonsági tekintetekből, csak oly szérfüs kertekben engedhetem meg, melyekben a gőzkazán az épületektől legalább 40 méternyire állitható fel. Gazdák, kiknek helyi viszonyai nem engedik meg a gőzkazánok ily módon való felállitását, célszerűen tennék, ha a városon kivül árra alkalmas — nálam előlegesen bejelentendő — helyre hordanák gaborájukat és az ott együttesen cséplettnék el. Jelen rendeletem a tüzrendészeti kormányrendelet 9. §-ának értelmében adatván ki és megszegői a tüzrendészeti kormányrendelet 30. §-a szerint 100 koronáig terjedhető pénzbüntetésel sujtatnak. Nagykanizsán, 1905. évi julius hó 6-án. Deák Péter s. k. r. főkapitány.

— **A huszárok.** Somogyvármegyéből kelt szárnyra és a lapokat is bejárta a hir, hogy Zalaegerszeg és Keszthely nem lesznek többé lóvas garnizonok, ellenben Kaposvárott egy egész ezred huszárt helyeznek el. Igy kivánják a hadászati szempontok. Most egyik zalaegerszegi laptársunk irja, hogy az áthelyezés nem fog megtörténi. Zalaegerszegen befejezett ténynek tekintik, hogy a huszárosztály ott marad.

— **Egy kislány tragédiája.** Borzalmas módon halt meg Pintér József epegyi (zalamegye) lakós 6 éves Gizella nevü kislánya. Felmászott az eperfára és eprezés közben az ágak közé esett. A kislány nyaka két ág közé szorult és mikorra segitség érkezett, már csak a holttestét vehették le a fáról.

— **Máriatelepről.** A Széchenyi Imre gróf kormánybiztos vezetése alatt álló balatonmelléki Máriatelep szőlőbirtokosai a közgyülésükön szóvá tették, hogy a szőlőtelep borértékesitési és közlekedési viszonyait javitani kellene. A telepesek körében az a komoly törekvés nyilvánult, hogy a telep két végén levő Máriatelep és Balaton-Keresztur nevü két rendes vasuti állomáson és egy déli vasuti megállóhelyen kivül a kilenc kilométer hosszu telep közepére még egy déli vasuti megállóhelyet kapjanak. A máriatelepi szőlősgazdáknak különben jól megy a sorsuk. A zalai szőlősgazdák közül, kiket a kormánybiztos a kilencvenes évek elején Somogyba áttelepitett. többen már meggazdagodtak és zalai szőlőiket időközben virágzó szőlőkké felujitották.

— **Betörés egy nagykereskedésbe.** Weisz és Ledofszky előnyösen ismert nagykereskedő cég Fő-uti üzletében hétfőn a déli órákban a déli záróra alatt betörők jártak s onnan néhány száz korona készpénzt elvittek. Az üzletbe egy pincéből hatoltak fel, melyet csapóajtó köt össze az üzlettel. A betörés körülményei és a tett elkövetésének módja azt bizonyitja, arra enged következtetni, hogy a betörést a viszonyokkal ismerős egyén követte el. Ledofszky Ernő cégtulajdonos feljelentésére a rendőrség a nyomozást azonnal meginditotta, de edddig ez eredményre nem vezetett.

— **Asztaltársasági összejövetel.** Az Első Nagykanizsai Magyar Asztaltársaság jótékonycélu egyesülete ezuton is szives tudomására adja tagjainak, hogy a legutóbbi választmányi ülésén elhatározottatott, hogy az összejövetelek csütörtök helyett folyó hó 11-étől kezdve kedden tartatnak meg.

— **Elmebetegosztály Zalaegerszegen.** A nagykanizsai sajtó már régen irt, cikkezett egy Nagykanizsán felállitandó elmeosztály érdekében és most Zalaegerszeg városa kapta. Csakhogy Zalaegerszeg város intéző körei mozgalmat inditottak ez ügyben. Hogy nálunk volt-e ilyen hivatalos terv, arról nincs tudomásunk. Az ügyről a következőket irják Zalaegerszegről:

Zalaegerszegen mozgalom indult meg, hogy a közkórház elmebeteg osztálylyal bővittessék ki. A megindult mozgalom sikerrel járt. A belügyminisztérium az elmeosztálynak létesitését elrendelte. És nem lesznek kénytelenek azok a szánalomra érdemes szerencsétlenek városunkban s vidékén felügyelet nélkül kóborolni, akiktől a gondviselés sujtó keze az elme tisztaságát s az agy gondolkodó képességét megvonta. (Kanizsán sem? — Szerk.)

— **Az adás-vevés a budapesti tőzsdén.** A budapesti áru és értéktőzsde tanácsa a régibb idő óta huzódó adás-vevési ajánlatok kérdésében kimondotta, hogy a tőzsdén az ár kikiáltása mellett, általában tett vételi, vagy eladási ajánlatok folytán, az ajánlattevőt nem tartja feltétlenül kötelezettnek arra, hogy az ügyletet az ajánlattétel folytán jelentkező bármily féllel megkösse, viszont azonban az ilyen ajánlatokat az árfolyamok jegyzésénél figyelembe nem veszi; egyuttal pedig hirdetményben figyelmeztette a tőzsdetagjait arra, hogy a jövőben netán előforduló minden oly esetben, midőn a kikiáltott vételi, vagy eladási ajánlatok szinlegességéről szerez meggyőződést, az ajánlattevők ellen a fegyelmi szabályokat teljes szigorral fogja alkalmazni.

— **A kiskanizsai bucsuról** csak két esetet jegyzett fel a rendőri krónika. Göncsics György és Bence Ferenc kiskanizsai legények a nagykorcsmában éjjel 1 órakor Módi János kiskanizsai legényt összevissza szurkálták. Sebei sulyosak, azonban nem életveszélyesek. — Egy másik korcsmában is verekedést akartak rögtönözni, de ott Dani György 27-es számu rendőr idejekorán közbelépett.

— **A hőség áldozata.** Öri Károly 57 éves munkás Nagykanizsa Sugár-uti lakóst, napszurás következtében szerdán éjjel mentő-kocsin a közkórházba szállitották és ott rövid szenvedés után csütörtökön este 9 órakor meghalt. Felesége és 7 árvája siratja.

— **Hirdetmények.** A m. kir. honvédelmi miniszter a honvédség 1906. évi labbeli szükségletének felét, vagyis 16000 pár bakancsot (fatalpszegek nélkül) páronként 10 (tiz) korona 94 (kilencvennégy) fillérben megállapitott egységár mellett a hazai kisiparosok által szándékozik készittetni. E bakancsok legkésőbb 1906. évi március hó végéig a honvéd központi ruhatárba szállitandók, a kereseti összegek pedig 1906. január 1-től fizettetnék. A szabályszerü bélyeggel ellátott ajánlatok, ott, ahol ipartestület van, annak utján, egyébként közvetlenül kamaránkhoz legkésőbb folyó évi julius hó 30-ikáig nyujtandók be. Erről az érdekelt iparosokat o y megjegyzéssel értesitjük, hogy ez ügyben részletes felvilágositást az illetékes ipartestületnél, kamaránknál nyerhetnek. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

A Székesfehérvár, Veszprém, Pécs, Kaposvár, Sopron, Kőszeg, Nagykanizsa, Körmend, Pápa és Zalaegerszeg állomásokon elhelyezett m. kir. honvéd csapatok szénа-, alom- és ágyszalma, kemény tüzifaszükségletének biztositása céljából f. évi julius hó 13-án Székesfehérváron, Pécsett, 18-án Pápán, 27-én pedig Sopronban és Nagykanizsán ajánlati tárgyalás fog tartatni. A szállitási föltételek fűzete a soproni 18. és a nagykanizsai 20 honvédgyalogezred kezelőtiszti irodájában tekinthető meg, esetleg 16 fillérért meg is szerezhető. A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Magyarország legkedveltebb és legelterjedtebb lapja** ma kétségtelenül a Pesti Hirlap. Legkedveltebb, mert jó ellenzéki szellemü, minden irányban független, szókimondó, demokrata elvü ujság; legelterjedtebb, mert napról-napra legnagyobb terjedelemben, minden más lapnál gazdagabb tartalommal jelenik meg, tehát legjobban megéri az árát. Nagy elterjedtsége folytán a hirdető közönség is legtöbb hasznát veszi, amit bizonyit hirdetéseink, köztük az apró hirdetéseknek rendkivüli mérvben való fölszaporodása. Szinte fölösleges is hát felhivni ily lapra t. olvasóközönségünk figyelmét. Inkább csak azért teszszük, mert a szerkesztőség a félévi forduló alkalmából a jövő negyedre a nagyon kedvelt amerikai bünügyi regények mellett érdekes eredeti regényt is helyez kilátásba; meg hogy figyelmeztessük arra a körülményre, hogy aki — habár havonkint is — juliustól kezdve félévig egyfolytában nem tartja a lapot, elesik a Pesti Hirlap közismert és közkedvelt karácsonyi ajándékától: a Pesti Hirlap nagy képes naptárától, mely évről-évre gazdagabb tartalommal és szebb kiállitásban jelenik. Van a Pesti Hirlapnak más kedvezménye is: a Divat Szalon, ez a pompás és kitünően szerkesztett divatlap hölgyeknek, melyet a Pesti Hirlap előfizetői féláron rendelhetnek meg. Ha még megemlitjük, hogy a lap nagyszámu rendes rovatait a közhasznu Kertészet rovattal gazdagitótta, már csak az marad hátra, hogy t olvasóink figyelmébe és pártolásába ajánljuk e kitünő napilapot a félév letelése alkalmából. A Pesti Hirlap ára egy hóra 2 kor. 40 fill., 2 hóra 4 kor. 80 fill., negyedévre 7 kor., félévre 4 korona. A Divat Szalonnal együtt negyedévre 9 kor., félévre 18 korona. A kiadóhivatal, honnan mutatványszámokat is lehet kérni: Budapest, V., Váci-körut 78.

x A viz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés utáu borital hoz van szokva. A bor pedig a zsiros ételek emésztését gátolja.

A táplálkozásnak ezen betegségekre vezető hátrányait az ivóviz van hivatva kiküszöbölni. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészitse.

Köziamert dolog, hogy e célra a mohai Ágnesforrás a legelsősorban felel meg, mert nemcsak kitünő oldószere a tápanyaoknak, hanem alkalikus viz lévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes izü borital. Háztartások nagy üvegekben a mohai Ágnesvizet különösen olcsón szerezhetik be.

Az asztal körül.

(Akinek nem biztos az élete.) Egy szinész meseli:

Egy vidéki szintársulat egyik komikusa biztositani akarta magát baleset ellen egy biztositó társaságuál.

Szándékát be is jelentette az illető intézetnél, ahol azonban nagy bámulatára megkérdezték tőle:

— Mikor fog egy nagyobb szerepben föllépni?

— Teszem fel holnap is, — mondta a komikus.

— Nos tehát, holnapután szives tudomására fogjuk hozni a biztositás feltételeit.

A másnapi előadáson a biztositó intézet is képviselve volt a néző közönség soraiban és roppant megbotránkozással hallgatta a komikus rosszabbnálrosszabb vicceit.

Mikor a komikus ujra megjelent a biztositó intézetben, röviden e szavakkal fogadták:

— Sajnáljuk uram, de nem fogadhatjuk el az ön ajánlkozását.

— Hogy-hogy?

Az intézet képviselője őszintén felelt:

— Mivel önt bármely pillanatban agyonüthetik!

*

(Az akadály) Vidéki barátommal — akinek nem rég volt az eljegyzése — találkoztam az utcán. Nagy örömmel igy üdvözölt:

Ő: Barátom, ismét szabad vagyok!

Én: Nem értelek, párbajból kifolyólag?

Ő: Dehogy, demokrata ember nem párbajozik.

Én: Talán szakitottál régi kellemes összeköttéseiddel?

Ő: Eszemben sincs csak a — menyasszonyomról mondtam le . .

Én: Akkor bizonyára közbejött akadály miatt ment vissza a párti?

Ő pirulva elrohan . . .

*

(Pacsirta és az anyós.) Az asztalnál is kánikulai melegbe illő viccek járják. A minap a ponyva alatt ültünk, amikor odajött egy hires rossz viccelő:

— Mondják meg uraim, mi különbség van a pacsirta és az anyós között?

Szünet.

— Nos nem tudják. Pedig a megfejtés egyszerü: A pacsirta fenn énekel, az anyós a fenének kell.

Közli **Porzó.**

NYÁRI SZINKÖR.

(Szinházi levél.)

Károlyi Leona és a Jukker asszony. — Üres ház, üres ház. — Szegény Máder. — Sikertelenségek. — Hiányos társulat. — Az agyonütött szinlszezon. — Bucsuzik a szinlaposztó. — Szerencsés utat Siófokra.

Jukker asszony levelének őszinte hangja élénk visszhangra talált. Volt is miatta duzzogás bőven és gázdagon. Egyik kedves primadonna a kiadóhivatalban (!) kereste — Onagyságát. Hogy irhatnak ő róla olyasmit. Hogy ő hideg, hogy az ő játékában a nagyuri körök merev hidegsége van! Hallatlan ráfogás! A primadonna Onagyságában nagyon is sok melegség van. Ki is jelentette, hogy olyan kritika után nem fog többé Zalai Közlöny-t venni Hahaha...

A kisasszony e megható kijelentését tudomásul véve térünk át e hétre.

Diszes egy hét volt. Üres ház után, üres ház. Nagy a hőség, mondta a direktor párt. Kőmiszak az előadások mondták a pártonkivüliek. Mindkettőben van igazság Ez utóbbiban több. Kövessy direktor még soha nem volt nálunk ily rossz és hiányos társulattal. A drámai erők jók volnának. A drámai előadások hatását azonban rontja a nagy hőség és a komisz stilszerütlen kiállitás. Nyári szinkörben kár is komoly darabokat müvelni. De mit csináljon a direktor ur. Hisz Gözont, Kardost és Fehér Gyulát csak nem szerepeltetheti mindig énekes szerepben, mint a Huszárvérben.

Huszárvér. Szegény Máder. Mivé silányitották szombaton este darabjának melodiáit. A legjobb részletek hatástalanul tüntek el. Csak a karzati és a földszinti klak működött. Üres volt a ház. Csak itt-ott hangzott el egy-egy udvariasági taps

Pap János jól játszott ez estében. Jókedvüen alakitott. Károlyi Leona Stella szerepét adta. Komáromy Gizi szép sikert aratott. Az est sikertelenségét azonban ne merjük a társulatnak felróni. Ennek a melegség az oka. Ha hiszik, ha nem...

A Tetemrehivás csinos sikert aratott. Makó Ayda, Hevessy Gusztí, Hahnel Aranka, Almássy Endre, Fehér Gyula müvészies játszottak. Őszinte dicséretben és tapsban volt részük. A Vén leányok előadásánál Makó Ayda, Hahnel Aranka és Almássy váltak ki. Latabárnak a Pajko: diákokban volt nagy sikere.

De ne kövessük az előadások fonalát. E kis rovat kicsiny volna a hibák felsorolására. Mit irjunk itt János vitéz szerep változással előadott estéjéről. Irjuk tán, hogy a hatodik telt ház után a hetedik üres volt már. Tizenhat páholy közül kettőben ültek. A többiben szinészek voltak a hangulat kedvéért. A leghűbb szinházpártolók is hiányoztak. Ki megy ilyen melegbe szinházba, jegyezte meg szinházban valaki. És még ilyen előadáshoz, kontrázott egy jelenlevő.

Sziklay után Károlyi sikerre alig számithatott János vitéz czimszerepében. Mert bármit mondjanak Sziklay ebben a szerepben kitünő volt. Károlyi Leonának szépek, voltak kosztümjei. Sikere alig volt. Bevallom izléstelen dolog kritikustól szinésznők játéka közt párhuzamot vonni. Ez kicsinylő eredményt jelent egyik félre. De már csak nem fogadhatjuk el az egyik tisztelt laptársunk párhuzam véleményét — Károlyi javára. Komáromy Giziről már mondtunk véleményt. Roppant sikkes, csinos hangu szoubrett. Kár volt a direktortól a királyleány szerepét rásózni. Egy hatalmas koloraturában kellett néki egy estén átszenvedni. Rosszaljuk az igazgató vezetését. Az ilyesmi csak elhomályositja a kisasszony valóban szép eddigi sikereit. Hol van a társulat primadonnája? Hol a koloratura? Ezek megoldatlan rejtélyek. Nevetséges egy szezont hiányos társulattal — agyonütni. Onmagukat ütik ezzel agyon. Amint, hogy már agyon is ütötték. A legnépszerübb habitüe páholyok is üresek már

Bucsuzik is nemsokára a szinlaposztó. Hahnel Aranka, Kardos már szabadságra mentek. Gyengült a drámai személyzet is. A direktor párt mégis a közönséget fogja okozni mindenért. A türelmes közönség pedig csak hallgat. Nem, annyit mégis mond:

— Szerencsés utat Siófokra.

Párbó

IRODALOM.

— **A magyar Könyvtár** a nyári szünet előtt most küldi szét utolsó havi sorozatát: négy kiváló értékü füzetet, melyek mindegyikét örömmel fogja fogadni e nagy népszerüségü vállalat olvasóköre. A sorozat első két száma, a 425. és 426., Mikszáth Kálmán egyik legbájosabb humoreszkjét adja, azt a kedves kis házassági komédiát, melynek cime: „Ne okoskodj, Pista!“ A következő szám élén Beöthy Zsolt neve áll, aki a „M. K.“ számára engedte át azt a remek emlékbeszédet melyet a Kisfaludy-Társaság mult havi Jókai-gyászünnepén tartott. Végre a 428. számban olyan sorozat indul meg, melyet régóta nélküloztünk; első füzetek sorozata, melyben a hálásnál hálásabb szavalmánydarabokat találhassanak mindazok, akik nyilvános helyen szavalni szoktak és nem akarják a közönséget már százszor elcsépelt régi versekkel zaklatni. A „M. K.“ 30 filléres szavaló könyveinek elseje „Angol költőkből“ cimet visel és Radó Antal mintaszerü forditásában egész csomó, nálunk eddigelé ismeretlen elbeszélő- és leiró-költeményt tartalmaz, hosszasabbakat és rövidebbeket, komolyakat és vidám tárgyuakat.

ANYAKÖNYVI HIREK.

190⁵. évi juntus hó 1-től 7-ig.

Halálozások:

Hajmás János, földmives, 62 éves (Orosztony).
Balogh János, napszámos, 67 éves (Nagyrécse).
Gyurmánci Györgyné, Horváth Rozália, cseléd neje, 64 éves (Egeraracsa)
Mozsolics Lajos, cseléd gyermeke, 6 hónapos.
Nagy Ferenc ifju, lakatos tanonc, 14 éves.
Özv. Kondák Istvánné, Pados Borbála napszámos, 87 éves (Légrád).
Szabó György ifju, vasuti gyermeke, 8 hónapos.
Szabó Julianna munkás gyermeke, 24 napos.
Vörös Antal, napszámos, 27 éves.
Szokol László, vasuti gyermeke, 1 hórapos.
Remete Géza ifju, szinész gyermeke, 11 hónapos.
Göne Ilóna, cseléd gyermeke, 1 hónapos.
Ács Ferenc, tanitó gyermeke, 2 napos.
Macsek Mihály, csizmadia, 33 éves.
Jónás János, géplakatos, 75 éves (Székesfehérvár).
Öri Károly, munkás, 57 éves.

Házasságot kötöttek:

Tóth Lajos, vasuti — Gáspár Terézzel.
Kaschmitter Károly, fodrász (Nemesdéd) — Vindics Veronikával.
Válera József kalauz — Vellák Annával.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— **Károlyi Leona urhölgynek, helyben.** Kiadóhivatalunkhoz intézett kérdésére üzenjük, hogy „Párbó“ álnév alatt Gáspár Béla helyettes szerkesztőnk ír. Ő a kérdezett és reklamáit »Nyári Szinkör« rovatunk vezetője.

— **Speranza, Fiume.** A kézirat megérkezett. Jövő számban jön. Kérünk gyakrabban. Szives meghivását köszönt a munkatárs.

Előszóló. Villányi Henrik dr., lapunk felelős szerkesztője e hét óta távol van Nagykanizsáról. Ő már tizedik éve vezeti a »Zalai Közlöny«-t neve alatt. A szerkesztésben a fősulyt, a célt mindig a városi ügyek előbbrevitelére fektette. Sok száz cikkett irt már eme ügy érdekében. Lelkesedik a város ügyeiért. Kivánsága, hogy Kanizsa tiszta, szépen épült, modern vidéki város legyen, modern közegészségügyi és társadalmi intézményekkel. Tollával már sokat ért el, sokat használt a közügyeknek. A sikernél mindig szerényen félre állt. Ha ő nem lenne most távol és látja ezt az üzenetet kézirathan — akkor esetem látna nyomdafestéket.

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a tekintetes fürdőközönségnek igen becses tudomására hozni, hogy Balaton-Berényi „Magyar tenger" szállodát átvettem és azt ujólag berendezve a szezonra megnyitom.

Fötörekvésem, hogy a n. érdemü fürdőközönségemnek minden igényeit kielégitsem. Polgári árak. pontos kiszolgálás. naponta cigány zene. Magamat a n. érdemü közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok:

HALÁSZ FERENC.

1 ny. 1a. 1906.

VEGYES.

— **Amaiser-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitünő szalon- és uti fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségü pillanatkézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek **Moll A.** cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 cs. és kir. udvari szállító) kaphatók.

Ezen üzletág alapittatott 1854-ben

Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Elsőrangu életbiztositó társaság kedvező feltételek mellett

vezérképviselőt

keres. Ajánlatok üzletszerzőképes, nagyobb összeköttetéssel biró urak vagy eégek részéről **„151 sz. postafiók Budapest"** alá kéretnek.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a czukros húgárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatásu!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Cukramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a »Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Thiele soványitó kurája

ismert hatós különlegesség kövérek részére. — Csomagja 2 korona. Megrendelhető **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**. Király-utca 12.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvószer. — Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és hugyszervi betegségeknek**. Azért tehát

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhurutról** szabadulni akarunk. Dr. Kétly.

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha a **vesebajt** gyógyitani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **étvágyhiány** és **emésztési zavarok** állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **májbajoktól** és **sárgaságtól** szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékü mesterséges szénsavval telitett viznél, sőt a szódavizénél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz.

Kapható minden füszerüzletben és elsőrangu vendéglőben.

HIRDETÉSEK.

Globus - tisztitókivonat

1868 óta forgalomban.

Berger-féle

gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában fényes sikerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen sülök pikkely-ömlés, sülök kütegek, egyszerü erezesség, égési, hagyási, lábizzadás, fej- és szakálkorpa ellen. A **Berger-féle kátrányszappan** tartalmazza a **fa-kátrány-nak 40%-át** de minden egyéb, a kereskedelemben előfordoló kátrány-szappanokkal ideszerem kihöntöttek. **Idnit bőrbetegségeknél** sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan [illegible]

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb **kátrányszappan az orvosi tisztálkodásnál** alkalmaztatnak, a gyermekeknek valamennyi lejtetszerű sim. betegségeinek kitisztitásánál, **mosó és fürdő-szappan mindennapi használatra szolgál!** 4181

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

30% glycerin-tartalommal és finom illattal.

Mint kiváló borápoló szer kitünő eredményeivel használtatik továbbá a:

Berger-féle borax-szappan.

kütesek, napégés, szeplő, mitesszer és egyéb bőrbajok ellen.

Arra minden fajnak Toilette használati utasitásszal ugyütt. A vásárlásnál határozottan **Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen** és nézze meg az itt látható védjegyet és a **G. Moll & Comp.** cégjegyzést minden czimkén.

Kitüntetve diszoklevéllel Párisban 1889-ben és **aranyérmmel a párisi világkiállitason 1900.**

Minden egyéb gyógy- és egészségi szappan, mely **Berger-féle** gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt használati utasitásban fel van szorva.

Kapható minden gyógytárban és hanonló üzletben.

Nagyban: G. Moll & Comp., Wien I., Biberstr. 8.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára, Budapest, Király-u., Thaisamayer és Seitz, Zrinyi-utca, Kisszigben Magyarország összes gyógyszertárában.

Raktár Nagykanizsán: Práger Béla gyógyszertára, valamint Magyarország több gyógytárában.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tiszta és mentes káros alkatrészektől.

Jótállás: 25,000 koronát fizet Schicht György cég Au-sigban bárkinek, a ki bebizonyitja, hogy szappana a „Schicht" névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS VAGY KULCSSZAPPANT")

Megtakarit pénzt, időt és fáradtságot.

A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemü ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. —

Hófehér ruhát ád.

A szineket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht" névvel és a „szarvas" vagy a „kulcs" védjegygyel legyen ellátva.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

3328/tkv. 905.

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhirré teszi, hogy Kocsis Györgyné szül. Vajda Rozi végrehajtatónak Vajda Márton végrehajtást szenvedett elleni 1000 kor. tőke, ennek s pedig 800 koronának 1900. évi november 27-től 7%; — 200 koronának 1903. évi augusztus 20-tól járó 5% kamatai, 48 kor. 70 filiér per, 24 kor. végrehajtás kérelmi, 33 kor. 10 fillér árverés kérelmi és a még felmerülendő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a balatonmagyaródi 225. sztkvben † 102. hrsz. ház és udvarnak Vajda Mártont illető fele része 639 kor.; — a balatonmagyarodi 275. sztkvben 693/a. 2. hrsz. a. rét a berki réti szőlőben 762 kor.; — 865/b. 1. hrsz. szántó és rét a berki réti szőlőben 62 kor.; — a balatonmagyaródi 391. sztkvben 604/b. 1. hrsz. szántó a cserkuti szőlőben 294 kor.; — a csapi 506. sztkvben 373/b. hrsz. szőlő, kaszáló az aligvári hegyen 1500 kor.; a csapi 57. sztkvben 373/c. hrsz. szőlő és kaszálónak Vajda Mártont illető feleréze 85 korona becsértékben; — még pedig ezen felmerült ingatlanok, illetve birtok illetőségek fele részére özv. Vajda Józsefné szül. Tattár Juli javára 8117/901. iktszám alatt bekebelezett holtiglani haszonélvezeti jog épségben tartásával; — továbbá a balatonmagyaródi 223. sztkvben I. 316/a. hrsz. szántó a homoki szőlőben, 425/a. rét a kányavári dülőben, 782/a. hrsz szántó és rét a bereki dülőben, 1059/b. 2. szántó az irtási dülőben összesen és együttessen 1248 kor. becsértékben, még pedig a csapi ingatlanok

1905. évi julius hó 31-ik napján délelőtt 10 órakor

Csapi község házánál; a balatonmagyaródi ingatlanok

ugyanazon napon délután 3 órakor

Balaton-Magyaród községházánál Oroszvári Gyula felperesi ügyvéd, v. helyettese közbenjöttével meg tartandó nyilvános birói árverésen eladatni fog; — meg pedig tekintve, hogy a balatonmagyaród 223. sz. tkvben felvett ingatlanok fele részére özv. Vajda Józsefné javára holtiglani haszonélvezet, ezt megelőzőleg pedig jelzálogos követelések vannak bekebelezve, ennélfogva ezen ingatlanok a szolgalmijog fentartásával adatnak ugyan el, de csak azon esetben, ha a szolgalmijogot megelőző jelzálogos követelések fedezésére szükséges 1200 korona beigértetik; ellenkező esetben az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok a szolgalmijogra való tekintet nélkül a fentebbi határnapon ujólag elárveretetnek.

A kir. törvszék mint tkvi hatóság.

Nagykanizsán, 1905. március hó 10. napján.

Biztositsd életedet!

AZ „ANKER"
ÉLET- ÉS JÁRADÉK BIZTOSITÓ TARSASÁG
Magyarország vezérképviselőség:
Budapest, VI Deák-tér 6. sz.
Anker udvar.
Vagyonállapot 1904. deczember 31-én
164·5 millió korona
melyből Magyarországon
25 millió korona
van elhelyezve.
Olcso dijak. — Méltányos feltételek.
1905-ben B. osztalék szerint a befizetett dijak arányában az évi dij 27½%-ig emelkedő nyereményosztalékot fizettetett ki készpénzben.
Előnyös gyermek és vegyes tőke-biztositások.
Prospectusok kivánatra ingyen.
Képviselve Havas Samu és fia cég által.

Biztositsd életedet!

423. szv. szám. **Székesfehérvári m. kir. állami méntelep parancsnokság**

1905.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A székesfehérvári m. kir. állami méntelep székesfehérvári, bábolnai nyitrai, nagyatádi és palini osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1905. november hó 1-től 1906. október hó végéig szükséglendő kenyér, zab, széna, alomszalma és tüzifa biztositása iránt a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvivő irodájában **1905. évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 órakor irásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.**

A takarmány szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállitási feltételek, a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvevő irodájában megtudhatók, ahol a szállitási feltételek füzete is betekinthető és ahonnan az árlejtési hirdetmény kivánatra megküldetik.

Székesfehérvár, 1905. julius hó 1-én.

Székesfehérvári m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

A REKLÁM

Állandó, ésszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója az életű eleme.
Hogyan, hol és mikor hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító
hirdetési osztályánál
tulajdonos LEOPOLD GYULA szerkesztő
BUDAPEST, VII., Erzsébet körút 54.
ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, déki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

Gyümölcs és szőlő sajtók,
„HERCULES" folytonosan ható kettős emelőtyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.
HYDRAULIKUS SAJTÓK
különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.
Szőlő és gyümölcs zuzók
és bogyó morzsolók.
Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.
Szőlő és gyümölcs ürlők, aszalo készülékek gyümölcs és fözelék aszalásra, gyümölcs-vago és hámozó gépek, legujabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA" fa és szőlővesszö permetezők, a szegecs és tormánes valamint a vértetű kirtására; szőlő ekék.

A legjobb VETŐGÉPEK
Mayfarth Ph és társa
„AGRICOLA" (tolóvetőkerek rendszer) vetőgépei.
Mindennemű meg- és különböző magmennyiség számára váltókerekek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé. Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.
MAYFARTH PH. és TÁRSA, gazdasági géppgyárak, vasöntödék és elegyárak
Bécs, II/1 Taborstrasse 71. szám.
Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb. az összes nagyobb kiállitásokon. — Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej kakao és czukorból áll

Páratlan különlegesség.

Neustein Fülöp czukrozott hashajtó labdacsai

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsok.)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők, mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménynyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korona előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan **Neustein Fülöp** hashajtó labdacsot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz" czimzett gyógyszertára, Z. K. 5/11

BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

5/11 905. **MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altesthántalmak**, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött **székrekedés, máj-bántalom, vertelulás**, aranyér és a legkülönbözőbb **nőbetegségek** ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy pecsetelt is eredeti dobozuak 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény**, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legsikeresebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszetküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szallitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postantanyét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm. hosszu lovely hajammal, melyet saját találmányu hajkenőcsöm 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett elismerve a haj ápolására, a haj növésének előmozditására, a fejbőr erősitésére; elősegiti uraknál az erőteljes, telt szakallnövést és már rövid idei használat után egy a hajnak, mint a szakallnak, természetes fényt és tömöttséget kölcsönöz és megmenti őket az idő előtti őszüléstő a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beküldése vagy utanvét mellett az egész világba a gyárból, ahová minden megbizás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „vörös kereszt"-hez Csengeri-u.

Ujdonság!

COOK & JOHNSON'S

amerikai szab. Tyukszem-gyűrü

A legjobb és biztosabb szer. Kitünő hatással, azonnal fájdalomcsillapitó

Kapható az osztrák magyar monarchia összes gyógytáraiban 1 darabja borítékban 20 f, 6 darab dobozban 1 korona Postán 20 fillérrel több. — Főraktár Magyarország részére **Török József gyógyszerésznél**, Budapest, VI. Király-utca 12

Központi raktár Ausztria Magyarország részére: „ZUM SAMARITER", Grac

Hirdetések

Bécsi lapok,

továbbá az összes **külföldi és belföldi ujságok** részére a legolcsóbban eszközöli

RUDOLF MOSSE,

Annoncen-Expedition

WIEN,

I. Bez., Seilerstätte 2

INGYEN

kapja kivánatra mindenki a mi

— **Érdekes általános árjegyzékünket** —

több mint 1500 képpel, mely bármily szükségleti szer vagy **érdekes ujdonságok**nal nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cim megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az **Érdekes általános árjegyzék**

KERTÉSZ HENRIK által, Wien,

Fleischmarkt 18—243.

BERÉNY JÓZSEF

ékszerész

Alapittatott 1838. NAGYKANIZSÁN Alapittatott 1838.

SAJÁT MŰHELY.

JEGYGYŰRÜK saját készitményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyűrükben gyémántokkal és szines kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óralánczokban.

NAGY RAKTÁR finom ezüst étkészletekben.

Eladás részletfizetés mellett is!

Javitások és uj munkák gyorsan készittetnek.

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapitó szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál** és **meghülésenél** bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárlaskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „**Horgony**" védjegygyel és a **Richter** czégjegyzésnél ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszertára az „Arany oroszlánhoz", Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1905. Negyvennegyedik évfolyam, 28. szám. Július 15.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél Deák-tér I. szám.
Hirdetések díjszabás szerint. Nyilttér soronként 40 f.

Örökös rettegés.

Még csak a közelmultban jöttek a vészhirek a kalászos rónáról. A veritékes aratómunkások panaszos duzzogásáról járta be a hír a hazai sajtót. Megborzadtunk. Mi lesz az országgal? Hova fog vezetni a bérforrongás? Minő országos csapást fog az mérni iparra és kereskedelemre ha nem aratják le a dusan termő kalászos rónát. A baj elsimult. A forrongás elmult. A békétlenség némi engedmények után elsimult. Isten szabad ege alatt kaszapengés zaja vegyült ismét bele, a madárdalos levegőbe.

Alig, hogy fellélegzettünk a félelem után máris ujabb baj érte az életet adó, a gazdaságunk támaszát képező „természetet." Vésznap jött, irják a lapok. A szárazság után sok vidéken az áldásthozó eső helyett egy napon mindent letarló vihar jött. Balatonvidék híres bortermelését is érzékenyen sujtotta.

Igy tart ez a rettegés lombhullató ősztől . . . Az időjárástól fél a mezőgazda, az iparos, a kereskedő, fél mindegyik gazdasági osztály. Mert ha a mezőgazdaság tönkre megy, megroppan egész közgazdasági berendezkedésünk.

Itt van az óriási baj. Ezért esd ilyenkor segitségért az egész magyar sajtó. A közgazdasági állapotunk még mindig tarthatatlan Nálunk még mindig olyan félszeg a gazdasági berendezkedés, ha sülyed a földmüvelés erőssége, utána dől az ipar és kereskedelem.

Régi baj ez nálunk. Gyökere az óriási földszeretetben van. Ragaszkodás a „véráztatott" földhöz és lenézése az iparnak és kereskedésnek, sajnos, ez még napjainkban is aktuális.

Elszomoritó látvány van minden évben, ha egynéhány napi „szeszélyes időjárás" megsemmisiti az ország gazdáinak minden reményét, ha tönkre megy a termés. A kisiparos ilyenkor alig termel valamit. Nincs aratás, nincs fogyasztó. A kereskedő pedig érzi mindkettőjük szegénységét. A gazdáét és iparosét. A bevásárlások a lehető legkisebbek ilyenkor. Érzi ezt a gyáros is. A nagytőkések megijedve a gazdasági pangástól, visszahuzódnak a vállalkozástól. A gyárak egészben, vagy részben beszüntetik a munkát. A tőkék felhalmozódnak a bankok páncélszobáiban. Sivár a közgazdaság képe. Mintha kihalt volna belőle az élet.

Ez a helyzet nem is olyan ritka. Megismétlődött ez már számtalanszor. Ha igy marad — megtörténik ez még többször is.

Pedig már eddig is sok bajnak volt forrása. Kivándorlási ügyünk sohasem jutott volna ily szomoru helyzetbe, ha ama vidékeket, mellyel a természet mostohán bánt el, iparilag megerősitettük volna. Mezőgazdasági cikkeink sem szorulnának ki lassankint a külföldi piacokról, ha iparunk volna, mely a nyert termékeket feldolgozva, egyensulyban tartaná gazdasági mérlegünket.

Nevetséges dolog még mindig vitatkozni, hogy melyik gazdasági elvet kövessük. Nevetséges be nem látni, hogy mezőgazdaságunk már korántsem oly erős talpkőve közgazdaságunknak, hogy fenn tudjuk magunkat tartani a népek gazdasági harcában. Balga az a gazdasági berendezkedés, melynek sikere az időjárás „szeszélyétől" függ. És épen azért, mert a mezőgazdaság annyira függ az időjárás szeszélyétől, nem szabad főtámaszunknak elfogadni. Miért tegyük kockára a földbe fektetett tőkét és munkaerőt, ami utóbbvégre szintén tőke, midőn földjáradékra manapság már nem számithatunk, a befektetett tőkét és kamatját pedig csak hosszas aggodalom után kapjuk vissza. Örökös a rettegés, hogy az idő megsemmisiti minden fáradságunkat. Az ipari vállalatokban a tőke jelen helyzetünkben és a belátható jövőben sokkal biztosabban meghozza jövedelmét, mint a földmüvelésnél. Ott legalább nincs kitéve az „időjárás szeszélyének."

Gazdasági mérlegünk teljesen félrebillent. Mindjobban elárasztanak bennünket idegen iparcikkel, melyet a mi nyersterményeinkből dolgoznak fel. Ezen csak az ipar fellenditése ujabb és ujabb füstölgő gyárkémények segithetnek. Mert például, ahogy tultermelés idején ép a megrendelések megszoritásával lehet a gazdasági válságot szük határok közé szoritani, ugy gazdasági pangás idején ép a megrendelések fokozásával lehet célt érni. A rendelkezésünkre álló eszközök felhasználásával uj életet kell belevinnünk a megdermedt közgazdaságba.

Iparpártolási és alapitási téren észlelhető némi javulás az utóbbi időben. De ez csak olyan „nesze semmi, fogd meg jól" féle. Ezek az intézkedések még mindig nem olyanok, melyek az ipart tennék és tehetnék vagyonosodásuk főeszközévé. Ez tudja csak gazdaságunkat függetleniteni minden befolyástól.

Messze mennénk, ha külföldi példákat idéznénk állitásaink igazolására. Azt ma már minden modern nyugoti állam elfogadta, hogy az ország gazdasági haladásának főtámasza az ipar és ennek következményekép a kereskedelem. Ezt nékünk is el kell fogadnunk. Azon a ponton állunk, hogy nincs sok időnk a tétovázásra. Nem „pártoljuk a hazai ipart" féle hangzatos jelszavak kellenek nékünk, hanem egységes, céltudatos, társadalmi, országos mozgalom. A nagytőkéseknek kell az ipart segiteni. Meg kell ragadnunk az iparalapitás minden eszközét. Vizsgáljuk meg, minő ipari termelésre térhetünk át legelőbb, mely jelen gazdasági helyzetünknek leginkább megfelel. Legyünk hivei az önálló vámterületnek, mely az iparalapitási célt legjobban szolgálja. Lássunk hozzá egy iparos nemzedék képzéséhez. Tegyük ezt égyesült erővel. Sok küzdésbe fog ez kerülni. Nem tudjuk ezt máról-holnapra keresztül vinni. Nagy óvatossággal, körültekintéssel kell haladnunk a biztos cél felé Nagy megrázkódtatásnak nem szabad kitennünk a földmivelő ágakat

De hisz nincs is már akadálya ennek a céltudatos gazdasági reform keresztülvitelének. Meg kell változtatnia gazdasági berendezkedésünknek. Nem lehet örökké éltetőnk a kalászos róna. Alapitsunk ipari műhelyeket, épüljenek füstölgő gyárkémények! Ha ezt a gazdasági osztályok egyesült erővel követik, akkor elsimulnak lassankint az egyoldalu gazdasági berendezkedés fekélyei. Fel fog virulni az ország jóléte a szépen ringó kalászos rónán és a hatalmasan füstölgő gyárkéményeken Megszünik majd az örökös gazdasági rettegés is.

G. B.

ROVÁS.

Nagyon hátramaradott város lehetünk. Egyik nagykanizsai napilap kérdést is tett az olvasóihoz, hogy „kinek köszönhetjük legiobbán városunk hátramaradottságát." A pályázatra százhetvenkét feleket érkezett be. A lap olvasói közül tehát sokan vallják városunk hátramaradottságát. A legérdekesebb, hogy laptársunk megirja: száznegyvenhatan fejtették meg helyesen. Tehát egyformán. Blau nevü ur volt a nyerő. Megkapta az „Angol költőkből" cimü verskötetet. Ez mind igen szép. A dologban nekünk az tetszik legjobban, hogy a nép is törődik a város ügyeivel. Pedig ezzel nálunk nem igen törődnek. Még a cifrafestésü városi diszteremben sem. A komoly sajtó orgánumok elégszer irnak e miatt. Nincs eredmény. Persze a tömjénező sajtó mindent megkisérel megvédeni. A városházán azt hiszik ilyenkor, hogy minden rendben van. Pédig örögöt. Annál erősebb lesz az elégedetlenség kitörése, minél tovább csititják, simitják azt . . .

*

Nincs csunyább dolog, mintha a sajtó személyeskedik. Különösen másért. Ilyenkor testőr gárda szerepét tölti be. Ez az ugynevezett „Leibjournál." Veszélyes ez a végtelenig. Véd minden rosszat. A kifogásolható dologná fejét struc módjára eldugja. Azt hiszik, hogy a közönség nem veszi észre a csalafintaságot. Pedig dehogy nem. Végtelenül mosolyognak ilyenkor. Az irások értékét mindig a kellő fokra szálliják le. Mert akárminő dologról, ügyről irnak, ha az a testőr gárda „felvigyázó" hatáskörébe tartozik, azt védeni kell. És jaj annak, aki a testőr gárda nézetét nem osztja. Mérgezett szellemi pattantyukkal rohannak a „hallatlan" merészségükre. Dülnak, fulnak haragjukban. Valóságos köpködést visznek végbe a nyomatott betükkel. Az igazságon azonban nem fognak azok a mérgezett nyilak. Visszapattannak. A végén pedig azt veszik észre, hogy a csunya kirohanás eszközeit az olvasók visszaküldik hozzájuk. Ezzel tehát a testőr sajtó mindig el van bástyázva. Csak akkor mozdul meg, ha mérgezett nyilakat kell szórnia. Akkor azután működik — mig a közönség vissza nem szórja azokat . . . Ekkor ujból kezdik kisded játékukat. Igy folyik ez a halál napig . . . .

*

Sajnálatos eset történt. Ujságirók ügye ez, de nincs más mód a megbeszélésére. Egyik nagykanizsai laptársunk a sziészet védelmében arra ragadtatta magát, hogy nekirontson két másik lapnak, mely nem volt vele egy véleményen. Nyersen, élesen támad anélkül, hogy ők bántva lettek volna. Szerénytelenül vagdos, sebet akar ejteni más állitólagos megbántásáért. Nem tiszteli más meggyőződését, hanem gyermekes meggondolatlansággal üti a sajtót, üti a sajtó munkásait, üti kollegáit örömére önmagának és a közönségnek. Nem törődik azzal, hogy a sajtó tekintélyének árt ezzel, nem törődve azzal, hogy az ügynek ilyesmi csak elmérgesitését okozza. Mi tiszteljük mindenkinek meggyőződését. Ha nem osztjuk vala melyik laptársunk véleményét, ha kell polemiába is szállunk. De csak az eszmével. Nem rontunk neki a lapnak, mint a sajtó orgánumnak, a cikkirónak, mint ujságirónak. Nem felelünk tehát hasonló gorombasságokkal vissza, mint ezt ők tették. Mi csak sajnálkozni tudunk az eseten. A V. H. O. Sz. elnökének elsiratója beszédében ezt mondotta: „Szeressétek egymást, ti ujságirók, mert ha ti nem szeretitek egymást, mások hogy szeressenek benneteket." Tessék ezt velük megértetni . . .

Nagykanizsa, julius 14.

A zalamegyei szövetkezett ellenzék megtartotta szervezkedő gyülését. A zalamegyei országgyülési képviselők közül megjelentek: **Farkas József** egerszegi, **Batthyány József** keszthelyi, **Eitner Zsigmond** sümegi és **Darányi Ferenc** dr. baksai képviselő. Az értekezletet **Bosnyák Géza** nyitotta meg. A szövetkezett ellenzék a **következőképpen** megalakult:

Zalaegerszegi járás: **Nagy László, Szily Dezső.** **Zalaegerszeg város**: **Udvardy Vince, Vörös Gyula.** **Nagykanizsai járás**: **Koller István, Dervalics Ákos.** **Nagykanizsa város**: **Sebestény Lajos, Faics Lajos.** **Pacsai járás**: **Szentmihályi Dezső, Thassy Imre, Tapolcai járás**: **Vastagh Ferenc, Forste Elek.** **Sümegi járás**: **Gyömörey Vince, Németh János.** **Keszthelyi járás**: **Bogyay Máté, Batthyány Pál gróf.** **Csáktornyai járás**: **Zeisler Kálmán, Lendvai Péter.** **Letenyei járás**: dr. **Csempesz Kálmán, Schmidt Emil.** **Novai járás**: **Imre Antal, Tuboly Zsigmond. Perlaki járás**: dr. **Tamás János.**

A szövetkezett ellenzék Csáktornyán és Letenyén szervezkedő népgyülést fog tartani, melyre meghivja az ellenzék néhány kiválóságát.

—

A munkás kérdés.

Irta **BABOSS LÁSZLÓ.**

Ha egy nemzet virágzási, gazdasági s társadalmi fejlődési korszakában a kapitalizmust hasznosan és jóltevőleg tudja érvényesiteni, a szociál törekvést irányitani, akkor a munkás és iparos kérdés közel jut a megoldáshoz. Hazánkból, mely fiatal, termékeny ország, melyre szép gazdasági jövő vár még, a kapitalizmus hatalmas országot alkothat.

A vámügy helyes megoldása óriási változásokat idézhet elő. Külön vámterület mellett megszünne a megélhetés nehézsége és az ipar megizmosodása mellett megszünne a sok mostani bérharc is. A munkaadó nem küzdene a szomszéd iparral és igy a magyar munkásnak jobb megélhetést biztositana

De mindenesetre szükséges ehhez a szociális intézmények teljes mértékbeni felkarolása. Szükséges a munkásvédelem, és biztositás teljes és végleges megoldása, különösen pedig a lakásügy és a munkaközvetités célszerü megoldása.

A munkáskérdés szerencsés megoldásától függ társadalmunk tovább fejlődésének iránya. Ha a munkás osztály igényei kellően ki lesznek elégitve, a munkás is belátja majd a tőke érdemét és nem lesz annak ellensége, mint napjainkban.

Tévedés, ez már be is van bizonyitva, hogy minden haszon a munka érdeme. És itt sokszor tévednek a munkások. Elfogultak ebben a kérdésben. Mert ha csupán a munka lenne érték, akkor az összes eredmény a munka érdeme lenne. Nem is szabad azt elfogadnunk, hogy a munka minden érték kutforrása. Mert, aki ezt igazságnak elfogadja, elfogadja azt is, hogy a többi vagyon mindenkivel közös, mert a munka ad csak egyéni tulajdont. Ide nem szabad fejlődni engednünk a szocializmust, mert akkor egy uj társadalmi forradalmat hivunk ki, melyben lesz kényszermunka, társadalmi cékek. Lesznek sejtek, községek, de nem lesz állam. Lesz munka, de nem lesz tulajdon. Lesznek emberek, munkások, de nem lesz vallás, család, haza, Isten! Lesz szabad szerelem, egyenlőség, nevelés ingyen, de nem lesz anya, apa, fiu, honpolgár és szeretet.

Legyen a szocializmus bármily irányu, alapuljon bármily elveken, akár igazi, akár gazdasági, akár katedrai, az nem lehet más célu, mint a munkás osztály sorsának javitása, jogokkal való felruházása. Az ilyen irányu mozgalmat csak üdvözölhetjük mindnyájan. Kivánja ezt a munkások érdeke, javitani fog ez a társadalmi viszonyokon, könnyiteni fog a munkások sorsán és általános megelégedést kelt.

A félbeszakadt szini szezon.

Irta **GÄRTNER ANTAL.**

Egyhangu nyári életünkben itt-ott előforduló változatosság a kánikulai hőségtől elpárolgott. A nyári szinkör zaja elnémult ismét. Thalia papjai Neptunnak akarnak kedveskedni. A szinészek itthagytak bennünket és Siófokra mentek. Kövessy Albert igazgató az idén az előbbi három esztendőben követett szokása ellenére, — egy hónapra városunkban beszüntette a szinielőadásokat. Az oka ennek — leplezetlenül mondjuk ki — az anyagi sikertelenség. Ez az ok természetesen maga is okozat. Vagy a társulat erkölcsi (a tévedés kikerülése végett müvészi) sikereinek, vagy a közönség indoleciájának okozata. Azt ne biráljuk el, vajjon a szinigazgató, jó üzletember lévén, városunkkal között ama szerződését, hogy a nyári évadon az arénában játszik, a siófoki kirándulásával megszegte-e, vagy nem, s hogy ez esetben mi lenne a szinügyi bizottságnak a teendője. Hagyjuk azt ezen ügyis bizottság tagjaira. Arról szóljunk csak néhány szót, hogy a szintársulat anyagi sikertelensége saját hibája-e, vagy a közönségé.

Ez utóbbiról azt hiszem nem lehet szó. Városunkban a nyár folyamán is van akkora szinpártoló és szinházba járni akaró publikum, a mely a szini direktor ur társulatának elegendő jövedelmet nyujthatna. Bizonyitják ezt az előbbi években elért anyagi sikerek. Tudjuk ezt a helyi lapok hasábjairól is. De hallottuk a direktorhoz nagyon közel állók ajkairól is azt, hogy Nagykanizsa olyan jó nyári állomása Kövessynek, amilyenre nem egyhamar találna. Fölöslegles tehát ezen okkal tovább foglalkozni. Különösen öt évvel ezelőtt. Csak az arcvonásaiban volt egy idegen gondolat kifejezve. Magához hivatta a cigányt s huzatta. Ugy tünt fel, mintha ugyanazt a két könyccseppet látnám nála is, mint előbb a leánynál. Ugyan mit sirathat? A szegényeket, gyámoltalanokat, akiket tönkretett, vagy a fiatal feleségét, aki mindig gyászruhában jár s arra tanitja a fiát, hogy az apja meghalt? Ez az ember öt év után először van ma szabadon. Ő is azt siratja, amiben minden benn van, az elveszett becsületet . . .

A szemeim hozzászoktak a füsthöz. Megláthattam a szomszédjaimat is. Jobbra tőlem egy kérek asztalnál kikötő-munkások ültek. Kockát vetettek. Mikor leesett a kocka, hangosan kiabálták a számokat.

— „Cinque, sette."

Beleuntak a játékba. Lányokat hivtak oda. S nem láttam egyiknek a szemében sem azt a két könyccseppet. Talán mert van becsületük? . . Most meséli az a hosszu vörös szakálu, hogy délután az egyik bankpénztárnoktól egy koronát lopott. „Parol d'onore." Becsület szavára. Mert az van. Meg is mutatta, huszonkét soldya maradt, az elég lesz ma éjjel. Becsület?! Abból nem lehet megélni. Ezek voltak elvei.

A füst a mellemre szállt. Erős köhögés fogott el. Aztán egész ártatlanul elkáromkodtam magam magyarul. Erre a bal asztalnál felkel egy Gorkij apostol bozontos szürkülő szakállal, ősztülő hajjal s átszól hozzám:

— Uram, halál a káromkodás.

A társasága — csupa magyar mesterlegények — nevetve kiabálták:

„Ne higyje el neki, be van rugva szegény bolond öreg."

S bort igérnek neki, ha káromkodik. De az öreg erősen tartja magát, inkább nem iszik. A végén

TÁRCA.

Tengerparti képek.

(Az osteriában.)

A bóra kergetett ki a szobámból. Pedig már a teaviz is forrott. A fődél alól sajátságos hangok törtek elő. Mintha a világ nyomoruságáról beszéltek volna.

Nem tudtam végighallgatni A hideg nem engedte. Lázban voltam, lefekvésre gondolni sem lehetett. Ki tudna ilyenkor aludni? Künn süvitett a bóra, mintha a végitéletet hirdetné. Pusztitott amit csak elérhetett. A szomszédban egy erkélyajitót tépett ki s dobta a kövezetre, felettem az ablakot szakitotta ki.

A forralóban elojtottam a tüzet. Elhallgattattam a nyomoruság hangját. Utra készültem. Egy régi kopott télikabátot s egy gummival erősen lekötött sapkát vettem rám.

Hogy leértem az utcára, az órák éjfélt ütöttek. Hova megy az ember ilyenkor? A városban röpködnek a cégtáblák, ablakok, ott veszélyes lehet. Ki a kikötőbe! Micsoda látvány lehet most ott. A haragvó tenger s rajta a hajók, amikkel kedve szerint játszhatik. De ott is veszélyes. A hullámok méterekre csapnak el a parttól.

Egy gondolatom támadt . . . Az életveszélyes utakon keresztül szerencsésen bejutottam az óvárosba. Ott akkor éltek. A bórának hire sem volt. Eltévedt az egyik sikátoron s most keresi a kijáratot. Hanem jaj lesz, ha valahol kitalál.

Gyenge pislogó mécsvilágot pillantottam meg. A kivánciság vonzott. Benéztem a pincelakások legnyomoruságosabbjába. Két béna fiuval játszott egy leány. Ő meg vak volt. Rongydarab volt a játékszer, de azon is össze tudtak veszni.

A szomszéd házból egy részeg jött ki, megbotlott a kövezeten s elkáromkodta magát:

— „Porca Madonna."

A három gyermek abbanhagyta a játékát. Elkezdtek keservesen sirni.

A részeg erre dühösen megindult egyenesen az ajtó felé. Ahogy odaért, mégegyszer elesett s aztán csend lett. Oda mentem hozzá, már mélyen aludt. Benéztem az ablakon, a gyermekek is aludtak. Ott szorongatták a kezükben a rongydarabokat.

A szük utcák végig televoltak apró lebujokkal, osteriákkal. Az egyikből cigányzene hangzott. Bementem.

Ködszerü füst töltötte be az egész szobát, még a helyiség körvonalait sem lehetett kivenni a nagy szürkeségből. Csak a herkulesi termetü korcsmárost láttam. Hozzám jött s üres asztalhoz vezetett. Az ő szeme már megszokta a homályt.

— „Cosa la commanda Signor?"

Rendeltem egy liter bort. Egy feketeszemü olaszleány hozta s mindjárt le is ült mellém, kezében a mandolinnal. Rázenditett egy Nápoly vidéki nótára amiben benn volt minden: a kék tenger, a Vezuv tüze, az ő két fekete szeme s a kin süvitő bóra . . . Megkérdeztem, hova való.

— „Non ho paese."

Hazátlan. Két könyccsepp gördült le azon a két fekete szemen, amitől azok még fénylőbbek lettek. Ugyan mit sirathatott? Az elhagyott házát? A távol levő ismerősöket? Nem. Az a két könyccsepp a lelkéből fakadt, az elveszett becsületét siratta . . .

Az ajtó nyilt s a hirtelen támadt fénysugárnál megismertem az uj belépőt. Még mindig az volt, aki

azt felhozni, hogy a közönség a nagy hőség miatt nem járt szinházba. Hőség az előbbi években is volt, Kövessy mégis mindig megelégedetten hagyta itt őszszel Kanizsát.

Fennmarad tehát az anyagi sikertelenség másik oka, a mely a társulat művészi erejében keresendő. A Zalai Közlöny szini kritikusa egyszer már mondott egy nagyon lakonikus, de a végtelenségig igaz véleményt a társulatról. Nincs szubrett, nincs koloratur, nincs tenor, bariton és basszus énekes. Nincs jó és fegyelmezett kar. Ilyenformán szólt ez a vélemény. És valóban ez volt az oka annak, hogy az idén az aréna az eltávozott Sziklainak egy-két „János vitéz" estéjét kivéve, majdnem mindig kongott az ürességtől.

Nem szólhatunk semmi rosszat a társulat drámai szinészeiről. Vidéki vérosban Kövessy drámai szinészei megállják helyüket. Ez azonban olyan repertoirnál, a milyen az idei volt, nem segithetett az üres házakon. Operett járta véges-végig. Komoly dráma és valamire való vigjáték csak egy-kettő volt. Ezek is buktak — anyagilag. Máskor folyton operett, vagy néha álmositó szinmű és vigjáték ment.

Operett társulatnak pedig Kövessy társulata az idén semmiképen sem vágyat be. Nem szólunk a Sziklay-féle „János vitéz" előadásokról. Ott a szubrett érdeme volt a siker. Nézzük csak mindjárt a szereplő férfiszemélyzetet. Kövessy igazán jó üzletember lévén — egy csomó fiatal a sziniiskolából csak nemrég kikerült legénynyel akarta kidugni a közönség szemét. Ugy spekulált, akár csak egy börzianer. Kevés gázsi, nagy bevétel. De a spekulációja rosszult sült el. Kevés gázsit fizetett ugyan kezdő embereinek, de még kevesebb volt a bevétele. Kedves igazgató ur a kanizsai aréna még nem egészen gyermek szinház! Nem rosszaljuk mi azt, ha a szini direktor kezdő szinészeket is szerződtet. Ezek között is lehetnek tehetséges s idővel énekelni és játszani tudó fiatalemberek. De hogy egy valamire való tenoristát és baritonistát az operett előadása nem nélkülözhet, azt megmutatták az idei üres házak. Volt ugyan bariton és tenor énekesseknek nevezett két szerződött tagja a társulatnak, de ezek nagy szerepekben, solo énekekben nem valók még a nyári közönség elé sem. Ők maguk nem okai annak, ha önkiképzésüket nem jó helyen tehetik és ha a szinészképzés a szinpadon nem tetszik a közönségnek. — Mindketten törekvő és kis tehetséggel is biró fiatalemberek, a kik esetleg pár év mulva sikereket is arathatnak. A direktor ur az oka az ő sikertelenségeiknek, a ki őket nem a karban, vagy kisebb szerepekben, hanem mint hős tenort és solo baritont alkalmazta — jónak vélt üzleti érdekeiből. A többi férfi szereplőkről tán egy-kettőt kivéve — nem szólhatunk — komolyan. A férfikar rendezetlen — hallottunk olyan véleményt is — hogy botrányos volt. Előfordult az is, hogy egy jó basszus szerepet a drámai jellem szinészre söztak; a ki különben nagyon jól játszik drámai és vigjátéki szerepekben, de bizony énekes szerepben a legkevésbé sem tetszett. Eképpen szervezett operett férfi személyzettel bizony nem szerezhetett az igazgató ur telt házakat.

A női személyzetnél ugyancsak hasonló esetet látunk. Hiányzott a mindenkit vonzó, az egyedüli telt házakat előidéző szubrett-primadonna. Volt ugyan Kövessynek egy énekesnője, egy szubrett szerepeket játszó és koloratur primadonnának nevezett énekesnője. Némelyeknek tetszett is, de a legtöbbnek sem játéka, sem a hangja nem tetszett.

Pedig azok a némelyek nem töltötték be a szinházat. Ez a kisasszony szubrett szerepekre egyáltalán nem való, pedig a Drótostót és Bob herceg csak megkivánnak egy vérbeli szubrettet. Játéka mindig olyan volt, mintha folyton királynőt akarna személyesiteni, hangja pedig inkább a coloratura felé inclinált. De ebben sem tetsző. Az alsó és közép regisztereken egyáltalán semmit sem tudott énekelni, mély hangjai rekedtek és fátyolozottak. A felsőbb regisztereken már élvezhetőbben énekelt, de itt is gyakran fülsértően. Bizony a kanizsai közönség valamikor szivesebben hallgatta Mányait. Ezzel a kisasszonynyal volt betöltve a szubrett és koloratur szerepkör és senki mással. Volt ugyan a társulatnál két rohamosan fejlődő énekes szinésznő, de még egyik sem igen érett arra, éppen ugy mint a baritonista és tenorista, hogy a legelső szerepeket adják s azon szerepkört töltsék be, a mely egyedül vonza a szinház látogató közönséget a szépen csicsergő, kitűnően táncoló, tüzes és kedvvel telten játszó szubrett primadonnáét. Sokkal jobban spekulált volna a direktor ur, ha egy ilyen mindenkinek tetsző és sikereket arató énekesnőt szerződtetett, vagy tartott volna meg, nem pedig az olesó és csak most fejlődő erőket alkalmazta volna.

Mindebből most már mindenki világosan látja az üres házak okát, az anyagi sikertelenséget és a siófoki fióküzlet megnyitását.

Bizony direktor ur, ha ezzel a társulattal jó vissza hozzánk, nem sok telt házat remélhet, mert őszszel meg az eső esik.

Ez egy kis összkritikája lenne a távozó szintársulatnak. E lap hasábjain már részletesebben is megbirálták az egyes darabokat és sok igazságot megmondtak a direktornak. Erre pedig egy másik laptárs részéről egy legkevésbé sem kollegiális és semmivel nem indokolható kirohanás jelent meg. Az az mégis megindokolható azzal, hogy e laptársunkban megjelenő kritika irányitása és a szinházi intendánság olyan rokonszenves két foglalkozás, hogy azt egy egyén válalta magára.

---

is a legények engednek. S az öreg szemében is ott találom azt a két könyet. A büszkeség könyét. Azt még ott is találni.

Az ajtó egyre nyilt, három óra felé már tömve volt az osteria. Jó lesz távozni. Kifizettem a boromat s a leánynak is adtam 5 centesimit. Ez sok pénz. Ha mindenki adna neki ennyit, akkor talán visszaszerezhetné a becsületét is. Talán . . .

Aztán menekültem. Egyenesen a tengerpartra. A hullámok óriási zajt csaptak. A hajók meg nyögtek, nyikorogtak. S a zajt még félelmetesebbé tette az a különös sötétség, amely a borát kiséri.

Sokan nézték ezt a megkapó természeti képet. Szinte lehetett látni, azon gondolkoztak, imádkozzanak-e, vagy pedig tulkiabálják-e a vihart. Hisz mi vagyunk a természet koronája, az ember.

SPERANZA.

Az utcáról.

Két utcaneveltje, két éhes poronty,
Két maszatos arcu gyerek
Egymásra rohan, egymásra emel
Éhségtől vézna kezet.

Hogy csattog a fog s szikrázik a szem;
Igy nem gyűlöl, csak a nyomor.
Mily rémesen kong a csonton a csont
S száll utcaporondról a por.

S a házemeletről, épen a két
Lihegő csatázó fölött,
Ablakából hajol egy uri fiu
S ápolt markába röhög.

MOHÁCSI JENŐ.

— **Rendkivüli megyegyülés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága szerdán rendkivüli közgyülést tartott. Hertelendy Ferenc főispán kegyeletes szavakban emlékezett meg József főherceg elhunytáról, kinek emlékét jegyzőkönyvben örökitették meg.

Hertelendy Ferenc főispán bejelentette lemondását és kijelentette, hogy lemondásához ragaszkodik. (Ezt a Zalai Közlöny tudósitója jól értesült forrásból már julius elseji számunkban megirta. — Szerk.) Megköszönte a törvényhatóság és tisztviselő társai támogatását. Csertán Károly alispán fejezte ki a vármegye háláját a távozó főispánnak, mit jegyzőkönyvbe iktattak.

Eitner Zsigmond biz. tag, országgyülési képviselő inditványát egyhangulag elfogadta a közgyülés.

Utközben.

Steinach, a Brennerhágón, julius hóban.

Mi, lakói a sikságnak, nagyon sürü levegőt és sok rossz szivart szivunk, állitják az orvosok. Ha tehát tulmunkásság (surmenage) következtében idegrendszerünkben zavar és a mellszebben bizonyos foku nélkülözhetetlen duzzadás áll be, akkor a magasba kell menni, hol a levegő hüvös és ritka, hol a tüdő gyakrabban vesz lélekzetet, a pulzusok gyorsabban járnak és az anyag, meg pénzcsere annyira megélénkül, hogy 4—5 hét mulva egészen kiforditva kerül haza az ember, persze meggyógyitva is.

A Brennerhágó jó levegőjét már a rómaiak ismerték. Ezen törtek be Németországba. Mint előzékeny emberek nem feledkeztek meg soha arról, hogy ahol betörtek, vizitkártyájukat ott ne hagyják. Ez a vizitkártya valami megerősitett tábor volt. Közel ide alapitottak Matrejumot, melynek ma Matrei a neve és arról nevezetes, hogy évekkel ezelőtt földink, Rigó Jancsi itt élte mézes heteit Ward Klárával, elvált Chimay hercegnével. V. Károly is ezen sietett le kiséretével Szász Móric hadainak üldözése elől. A XIX. század elején pedig Napoleon egyik kedvenc maréchal-ja, Lefébre jött ide nyaralni seregével. Csakhogy a tiroli parasztok, mint afféle csintalan gyerekek, akkor még nem értve, hogy milyen közgazdasági haszon a nyaraló közönség, kövekkel dobálták meg a francia granátosokat és mint a fenevadakat puskázták le őket.

Ma már dupla vágányu vasut vezet ide és a tiroliak mindenféle reklámmal, jó szóval és koszttal csalogatják ide az idegeneket és mire az osztrák és nagynémet iskolák kapuit bezárják, itt már az utolsó telőszoba is el lesz foglalva. A vendégek felvilágositására igazán üdvös intézkedéseket foganatositanak. A Verein für Fremdenverkehr in Tirol hotelkönyvet ad ki, melyből az utazó közönség mindent megtudhat, minden vendéglővel irásban és képben megismerkedhetik és otthon előre kiszámithatja, hogy nyaralása mibe fog kerülni. Hogy a nyaralás sokba kerül-e vagy kevésbe, az azoktól az igényektől függ, miket valaki az ellátás iránt támaszt. A németek, mint jó üzletemberek, szerény lakással elégesznek meg, de mint nagyevők, sokat esznek. Ezek járnak legjobban. Mert az ételek Tirolban nem drágábbak, mint Magyarország valamely vidéki városának vendéglőiben. A természet szépségeiről pedig a világteremtő gondoskodott. Erdő, szikla és hó az épitőanyag, melyből ezt az országot alkotta és csodálni való az a változatosság, melyet e három eszközzel lehet előidézni. A nap okozta világitási effektusok és az örökké mozgó levegő, mint járulékai a sceneriának, a képet kiegészitik. Persze, fogékony lélek kell, hogy a szép táj hangulatot keltsen az emberben.

Voltak századok, amikor ez a fogékonyság az emberekből teljesen kiveszett. Csak az élet durva szükségletei, vagy a szalónok pervers életmódja iránt érdeklődtek az emberek. A XVIII. században a társadalom arisztokratái és a művelt elem csak a szalónok intim életében talált kielégitést. A földmives pedig begubózva nyomorába és tudatlanságába élte napjait. A nagy elméleti forradalmár Rousseau volt az első, aki érző kedélylyel fogta fel szép hazájának festői szépségű tájait. Ő tőle tanulta meg a társadalom a természet élvezetét. Megunva a mesterkélt városi életet a rokkokó-világ, a természet karjaiba sietett és azóta a természet szeretete csak fejlődött. A modern higiena pedig ma már életelvnek állitja oda a szép természetben való tartózkodást.

Hogy a vizparti és hegyvidéki ólakók mennyit nyernek a városok népéből közgazdasági tekintetben, arról jó volna pontos statisztikát felállitani.

Csak fájlalhatjuk, hogy hazánkból annyi nyaraló külföldre megy. De nem vádolom őket emiatt hazafiatlansággal. Aki közgazdaságilag gendolkozik, aki szereti a kényelmet és jó ellátást, aki nem szeret a nyaralóban verekedni, nem szereti az örökös cigány-

zenét, aki szívesen látja, hogy a fürdővendéglősök vagyonban gyarapodnak, de nem engedi magát megfejelni, az elmegy — fájdalom — az osztrákokhoz és németekhez.

Julius 3-án, mikor hazulról elindultam, a tiroli vasuti kocsiban egyetlen hely sem volt kapható. Már Budapesten telett meg egészen, ugyhogy kénytelen voltam Franzensfeste-ig Pragerhofban, Marburgban, Villáchban és Lienzben átszállni. Tehát a főváros szállit annyi fürdővendéget Ausztriába, hogy ütközben közvetlen kocsiban az ember helyet sem talál! Ez a körülmény is ékesen szól amellett, hogy hazulról nyáron százával szöknek az emberek Ausztriába és nagyon félek, hogy ettől még az önálló vámterület sorompói sem fogják őket visszatartani.

VILLÁNYI HENRIK.

HIREK.

A „Zala" laptársunknak.

Nehéz helyzete van a vidéki hirlapirodalomnak. Sok rosszakarattal, balitélettel kell megküzdenie. A sajtó embereinek valóságos golgotát kell megjárni a közérdekért.

A sajtót támogatnia kell minden józan gondolkodásu embernek. A zalamegyei hirlapirók is azért alakitották meg „A Zalamegyei Hirlapirók Szövetségé"t, hogy a toll munkásait összetömöritsék, egyesitsék a közös célok elérésére. Dicséretes tett volt ez. Köszönet érte a mozgalom meginditóinak, mely mozgalom már rövid idő alatt is szép eredményt mutathat fel.

Váratlan és sajnálatos dolog történt azonban e héten. A „Zala" cimü nemrégiben napilappá alakult lap julius tizenegyediki számában tamadást intéz a „Zalai Közlöny" ellen, mert annak szini kritikusa nincs egy véleményen ő velük. Gunnyal ir a heti lapok közös balsorsáról, lekicsinyli egy helyen az ujságirást és az ujságirót, melynek a közönség nem igen engedelmeskedik. Egy másik számban örvendezve irja meg a lapban, hogy a Nagykanizsán megjelenő „Reggeli Lapok Melléklete" nem kap szinházi tiszteletjegyet. Ilyen és hasonló dolgokon akarja elverni a port.

Ez váratlanul jött. Különösen, mert ennek a lapnak igen tisztelt felelős szerkesztője Szalay Sándor ur, a Zalai Hirlapirók Szövetségének elnöke. Váratlanul jött, mert nem hittük volna, hogy a megye egyik napilapja, röviddel azután, hogy hetilapból napilap lett, támadást intézzen, gunnyal irjon a hetilapokról. Jól tudhatná a Zala, hogy a megye tiz és egynéhány lapja, mily sok szolgálatot tesz a köznek. Igaztalan és helytelen dolog egy szinigazgató kedvéért a heti sajtó orgánumokat támadni. Mert nagyon könnyen lehetséges, hogy ezek már több szolgálatot tehettek és tesznek a köznek, mint éppen a „Zala."

A „Zalai Közlöny" negyvennegyedik éve küzd a közérdekért. Legrégibb lapja Zalavármegyének. Legalább is tett annyit, sőt többet, a között, mint a Zala. De azért soha részünkről ily támadás nem volt ellenük irányitva. Pedig már lett volna rá számtalanszor ok és alkalom. De ezt nem tettük. Nem tartottuk összeférhetőnek hirlapirói kötelességünkkel. Mucsainak véltük mindig az ilyesmit, mely csak a sajtó tekintélyének lerombolását, a kollegiálitás meglazitását eredményezheti. Pedig ismételjük, sok alkalom volt már az „ütésre." Megirhattuk volna, rámutathattunk volna a Zala számtalan köpeny-forgatására a régebbi és az ujabbi időben. Megvilágithattuk volna magatartásuk rugóit. Mi is megkérdezhettük volna a Zalától, mint a „Magyar Paizs"-ban tette ezt 1905. május 11-én annak szerkesztője, a magyar érzésü Borbély György, hogy miért támadta a Zala május 4-iki számában a müncheni „Allgemeine Zeitung"-ot és miért nem a „Pester Lloyd"-ot magyar ellenes támadása miatt. A Magyar Paizs ezt irta akkor a cikk végén: „Nem bánom azonban, ha a sorok között keresik azt a kérdést, s ha felelnek is rá, hogy miért nem támadja a Zala a Lloydot." A Zala hallgatott. Nem felelt. Persze akkor már napilap voltak és kezdet elején kényes téma lett volna ezt feszegetni . . .

Mindezzel azonban nem akarjuk bántani a Zalát. Száraz, megtörtént eseteket soroltunk itt fel, melyek rendkivül érdekesek a megfigyelésre.

Nem volt igazságos dolog a Zalától nekirontani a heti sajtó organumoknak. Válaszolhatnának e lapok a mult felbojgatásával. De ezt nem hiszem, hogy megtegyék.

A támadást és azt a lekicsinylő hangmodort azonban azt hiszem az egész megyei sajtó visszafogja utasitani. A megyei sajtó rokonszenvesen üdvözölte a Zalát, mikor napilap lett. Örömmel küzdött vele közös ideális célokért. De amikor a Zala kiszakitja magát a szövetségi kötelékből és tárgyilagos polemia helyett támadást intéz a hetilapok ellen, tehát az összes megyei lapok ellen, akkor különválva tőle egyhanguan, közös egyetértéssel kell tiltakoznunk a Zala lekicsinylő és a sajtónak roppantul ártó hangmodora, magatartása ellen.

GÁSPÁR BÉLA.

— **Percel Dezső Nagykanizsán.** Percel Dezső a képviselőház volt elnöke, mint egyik helyi lap irja, szerdán reggel Nagykanizsára érkezett. A törvényszék helyettes elnökével akart magánügyben értekezni, akit azonban itthon nem találván, még aznap a gyorsvonattal visszautazott a fővárosba.

— **Személyi hirek.** Szinnyei József, a Magyar Nemzeti Muzeum hirlapkönyvtárának őre, mint Keszthelyről jelentik, az idén Keszthelyen nyaral. Szinnyei József Keszthely leghübb fürdővendége. Ianen-onnan tiz éve lesz, hogy tudományos életünknek e köztisztelteben álló alakja, egész évi szorgalmas munkásságának fáradalmait Keszthelyen piheni ki. — Berecz Abel, a soproni kerület országgyülési képviselője Keszthelyre érkezett nyaralás végett.

— **Esküvő.** Dreven Lajos kir. aljárásbiró nagykanizsai lakós ma esküdött örök hűséget Vlasits Mariska állami tanitónő szigetvári lakóssal — Pécsett

— **Főurak a Balaton mellett.** A fürdők telve vannak s ami örvendetes, a magyar fürdők, a Tátra és a Balaton sok főuri családot szórakoztat. A Balaton hivévé lőn ujabban a budapesti társaságnak egyik nagykedvelségü tagja, Calvelló de la Tour herceg a budapesti olasz főkonzul. A herceg Esztterházy Mihály gróf yachtján bebolyongta az egész Balatont. Napokig maga igazgatta a vitorlákat s nem tud betelni azzal a csodaszép andalitó harmóniával, mely annyira sajátja a mi magyar tengerünknek. A herceg Olaszország legelőkelőbb családjaiból való.

— **Halálozások.** Özv. Szakonyi Józsefné szül. Pfeiffer Mária néhai Szakonyi József volt rendőrkapitány özvegye 67 éves korában Nagykanizsán elhunyt. Nagy részvéttel temették. Temetésére diszben vonult ki a nagykanizsai rendőrség tisztikara és legénysége Deák Péter rendőrkapitány vezetésével.

Tóth Imre megyei tiszteviselő meghalt 36 éves korában Zalaegerszegen.

— **Tanulmányi kirándulás.** A cs. és kir. bécsi hadiiskola 4-ik gyakorló csoportja Ströhl Henrik cs. és kir. vezérkari testültetbeli alezredes vezetése alatt 12 hallgatóval (főtisztek) és 15 főnyi legénységgel folyó hó 19-én Csáktornyára érkezik.

— **Muzeumrendezés.** A „Keszthelyi Hirlap" mai száma irja: A Balatoni Muzeumnak a Széchenyi-utcába költöztetett néprajzi osztályában javában folyik a rendezés. Sok dolgot ad a 2000-nél több tárgy szakszerű és izléses elhelyezése. A rendezés legtermékebb részét Ikolics Sándor és Révész Lajos teljesiti, akik nap-nap után buzgólkodnak azon, hogy a tárgyak tetszetős kiállitásban táruljanak a látogató elé. Az apró tárgyak százait táblákra szegezik. A virágos edényeket tartalmazó állásokat falra szegezik, a halászat szerszámait tanulságos módon állitják ki. 1—2 hét elmulik, mig a néprajz nagy anyaga teljesen helyén lesz és feltárhatják a nagyközönségnek.

— **A lellei gyermektelep felavatása.** A lellei Erzsébet királyné nevét viselő szünidei gyermektelep házát f. hó 10-én avatták föl nagy közönség jelenlétében. Gaál Bertalan müépitész az épitőbizottság nevében átadta az épületet az egyesületnek, amelynek nevében azt gróf Teleki Géza elnök vette át és köszönetet mondván az épitőbizottságnak fáradhatatlan tevékenységéért, az épületet háboru esetén való használatra a Vöröskereszt egyesületnek ajánlotta fel azzal a kivánsággal, hogy ilyen háboru feltételező célra való használatára ne kerüljön a sor.

— **Vásár.** A miniszter megengedte, hogy az október 9-ére eső nagykanizsai országos vásárt az idén október 16-án tartsák.

— **Művészek az iparpártolásért.** Feszty Árpád érdekes fölhivást tesz közzé, melyben szükségesnek mondja a magyar ipar érdekében való aktiv mozgalom sürgős meginditását s fölszólitja az irókat és művészeket, hogy ők álljanak a mozgalom élére. Az iró hivatása, mondja Feszty Árpád, hogy az ügy prédikátora és apostola legyen. A művész hivatása, hogy formaismeretével, szinérzékével irányitsa az iparos fejlődését, izlésével segitségére legyen ugy a gyárosnak, mint az iparosnak. Az ipari művelődés terén fogjon kezet politikus, iparos, iró, gyáros és művész. Nagy föladat vár a művészekre, hogy tudásukkal, nemzeti érzésükkel becsessé, széppé és magyarrá tegyék a kialakuló magyar ipart. Ők lesznek az utmutatók, a kik művészies irányba terelik a produkciót és őrködnek az ipari termelésben megnyilatkozó izlésen. Az angol és francia nemzet izlésének nagyhatalmával harácsolta össze az önálló izlés nélkül való nemzetek milliárdjait. A magyar társadalom keljen végre teljes erejével a magyar ipar védelmére. Mig nincs meg az önálló vámterület, lelkünkben állitsunk ilyen sorompót és zárjuk el az utat az idegen ipartárgyak elől. Nehogy azonban az önző spekuláció a közönség áldozatkészségével és fölbuzdulásával visszaélve, hazafiság cimén rossz portékát vihessen a piacra, országos védőszövetkezetet, ellenőrző bizottságot kell alakitani, mely megbélyegezve a rosszat, vezetője legyen a közönségnek. Az irókat és művészeket szólitja föl Feszty Árpád az első lépés megtételére. Fölhivása élesen és helyesen körvonalozza e két tényező hatáskörét a mozgalom vezetésében. Remélhető, hogy az irók és művészek szivesen csoportosulnak Feszty zászlja alá s csakhamar hozzájuk csatlakoznak mindazok, a kiknek együttes munkálkodására a fontos és nagy nemzeti ügynek szüksége van. Mindenesetre igen fontos, hogy a magyar iparra a művészet és a művészi tudás nyomja bélyegét.

— **Kimutatás.** Felkérettünk a következő sorok közlésére: A nagykanizsai róm. kath. felsőtemplom épitési alapja javára adakoztak 1905. I. félévben: Sch. O. 20 K. N. N. 3 K Zmegyei Gazd. Tkptár 50 K. Apróbb adakozások 2 K 28 fill. Sattler Lajos 10 K. Értékpapir kamatból 20 K. Egy fogadalomból 11 K 80 fill. Néh. özv. Buchgraber Károlyné szül. Vahkant Anna hagyományából 895 K. Összesen 1012 K 08 fill., azaz ezertizenkettő korona 08 fillér. Vagyonkimutatás 1905. évi junius 30-án (a félévi kamatokkal együtt). Értékpapir 1000 K. Betétek: Keresk. és Iparbanknál 4697·53 K. Délzalai tkptárnál 2033·71 K. Nagykanizsai tkptárnál 17902·80 K. Zalamegyei Gazd. tkptárnál 15016·40 K. Összesen 40650·44 K, azaz negyvenezerhatszázötven korona 44 fillér. A megyéspüspök Önagyméltósága a következő leiratot küldte Mikoss Géza kir. táblai biró, bizottsági elnökhöz cimezve:

Nagyságos Uram! Folyó évi május 14-én kelt nagybecsü sorai kapcsán a nagykanizsai városi felsőtemplom épitésére alakult bizottság 1904. évről szóló számadásai kivonatát köszönettel vévén, egyuttal van szerencsém Nagyságodat tisztelettel értesiteni, hogy az általam a nevezett templom épitési költségeire székes-káptalanomnál elhelyezett 30.000 korona a mult 1904. évi december 31-ig 37870 K 34 fillére emelkedett. Fogadja Nagyságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását, melylyel maradok Nagyságodnak alázatos szolgája Br. Hornig Károly s. k. veszprémi püspök.

A bizottság a püspök ur Önagyméltósága ezen becses leiratát a kath. közönséggel közölni tudomás vétel végett elrendelte. Nagykanizsa, 1905. julius 13. Eperjesy Gábor biz. pénztárnok.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A m. kir. belügyminiszter a „Perlaki molnáriparosok temetkezési egyesületének" alapszabályait jóváhagyta.

— **Kanyaró Csáktornyán.** Csáktornyán a kanyaró járványszerűen fellépett A hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Az „aranyszáju" kritikusoknak.** A „Zala" tudvalevőleg nem épen finom modorban és tonusban irt kirohanást intézett a „Reggeli Lapok Melléklete" cimü jól szerkesztett napilap és lapunk ellen, mert szini referensek nem irtak a szinházról hozzájuk hasonló szellemben. A „Reggeli Lapok Melléklete" most ugyancsak alaposan odamondja a „Zalá"-nak véleményét. Cikkükben irnak a „Zalai Közlöny" ügyéről is. A „Reggeli Lapok Mellékleté"-nek kollégiális sorait köszönjük. Bár a „Zalá"-nak a „Szinházi level"-ünkben a szinészetet illetőleg és egy más helyen a sajtó ellen intézett támadásáért mi is megadjuk a választ. A „Reggeli Lapok Melléklete" csütörtöki számában a fenti cimmel szószerint ezt irja:

„Megtörtént! Ime bekövetkezett végre, amit már oly régóta sejtettünk, vártunk: egy személyeskedő támadást igazságos, pártatlan szini kritikánkért. Misem természetesebb, hogy a támadást a szinházi testőrlap a „Zala" követte el. Nem is méltatnók válaszra e rut támadást, ha nem tartanók szükségesnek ez ügyben egy kis igazság elmondását. Neki tör burkoltan a testőr-gárda lapunknak és munkatársainknak, mert nem potyajegy tömegek hatása alatt kritizálnak, mint ők. Már most én azt kérdem a magát esztétikusnak képzelő cikkirótól hogy vajjon az a lap-e ir igazságosabban, hogy vajjon annak az iránya ment e az elfogultságtól, amely nincs lekötve semmi hálával a társulat igazgatóságának, mint az, ahol vagy nyolcan mennek potyán szinházba??! Nem szükséges álláspontunkat védeni, mert a mi kritikáink a nagyközönség véleményét a teljes mértékben és minden befolyástól mentesen tolmácsolják. De nemcsak ellenünk intéznek támadást! Megrémülésükben vagdalkoznak jobbra, balra Neki rontanak a „Zalai Közlöny"-nek is, mert az a közel félszázados komoly hetilap szintén lerántja a leplet a szintársulat rossz, gyatra igazgatásáról. Nem tetszik a szinházi nyomda testőrlapjának, ha ez a hangadó lap a szerkesztőségi tisztelet-jegy ellenére is igazságos mer lenni. Hja kérem mindenki nem lehet ám testőrlap. Hisz minden lap társszerkesztője nem a társulat intendánsa, mindenese és egyuttal belső és titkos tanácsosa, segédszerkesztője pedig kegykereső prolog-iró. És milyen érdekes volt, midőn az öreg ujságiró nagy alázatosan bebotorkált hozzánk, mondván: „Kérem ne irjanak ilyen dolgokat, mérsékeljék egy kicsit magukat, hisz ezzel csak a szegény direktornak ártanak", persze, ha egy lap iránya a szini direktor ur létével annyira össze van forrva, akkor bizony fáj néki, ha kényeztetett bálványára egy jó nagyott reá puffantanak. A közönség pedig ép olyan kicsinylő mosollyal vesz tudomást a kiruccanásról, mint jó magunk. Hatalmasan kilátszik náluk a lóláb — az intendánsi fizetés és prológusi iródij. — Cikkük csak ráadás volt erre."

— **Bizottsági ülés.** Nagykanizsa r. t. város épitési bizottsága folyó hó 13-án Eperjesy Sándor elnöklete alatt a városház tanácstermében ülést tartott, melyen kizárólag magán épitkezési ügyeket tárgyalt. Az épitési- és közegészségi szabályrendeletek pontos betartása mellett a következők részéről kért épitkezésekre az engedély megadását véleményezte: Konold Frigyes Kazincy-utca 37. sz. a 6 szobás utcai uj lakóház épitése. Schlosszer Károlyné Rózsa-utca 9. sz. a. 4 szobás utcai uj lakóház épitése. Hoffer Gáspár Őrtorony-utca 2. sz. a. 2 szobás udvari uj lakóház épitése. Görögkeleti hitközség Erzsébet-tér 20. sz. a. udvari templomépületének kibővitése és uj harangláb épitése. Pollák Ede és fia Király-utca 9. sz. a. utcai lakóház homlokzatának felemelése és uj ablakok beillesztése. Farkas István Rózsa-utca 39. sz. a. 1 szobás uj lakóház épitése. Steiner Armin Magyar-utca 11/a. sz. a. 4 szobás uj utcai lakóház, udvari pék-műhely, sütőde, raktár és egyéb mellékhelyiségek épitése. Kollay Lajos Batthyányi-utca 26. sz. a. utcai diszes kerités felállithatása. Ezenkivül még több kisebb épitésre, illetve átalakitásra adtak engedélyt.

— **Uj sertéshizlaló Szombathelyen.** Armuth, volt barcsi gyártulajdonos, az iránt folyamodott Szombathely városához, hogy az Ujperint határában levő Stirling-féle telepen (Nagypityer szomszédságában) egy 2500 darab sertés hizlalására szükséges hizlaló felállitását engedélyezze. Az engedélyt a hizlaló felépitésére megadták.

— **„Le a dualizmusos cimjelzéssel!"** Veőreős Jenő győri ügyvéd egy ilyen felhivásu iratot küldött be hozzánk, melyből közöljük a következőket:

Nyelvében él a nemzet. De arra, hogy a magyar nyelv uralmát elősegitsük, már nem forditunk gondot. Valóságos hazafias szégyen, hogy Magyarhonban, aki cimjelzés levélpapirt, boritékot vagy cimtáblát használ (iparos, kereskedő, ügyvéd, mérnök sat.), az kettős cimjelzést használ, t. i. fele magyart és fele németet. Mintha a magyar nyelv oly jogosulatlan s barbár lenne, hogy a magyar cimjelzés mellé még szükséges lenne cimünket németül is kitenni. Értem, hogy osztrák és külföldi összeköttetéseinkben indokolva, hogy németül is körülirjuk cimzésünket, nem is mondom, hogy ezt ne tegye az, akinek szükséges, hanem kifogásolom, mert nem lehet eléggé kárhoztatni azt, hogy fele magyar, fele német legyen a cimzés. Legyen hát a cim nagybetükkel — felül a teljes sort betöltve — egészen magyarul. Valamint a cim alatt balról szoktuk a postatakarékpénztár, klering, bankzsiró vagy távbeszélő számot tenni kis betükkel: éppen ugy tegyük ezután ezzel szemben jobbról a nagybetüs magyar cimjelzés alá a németet. Például:

NEMBÁNOMDI PATÓ PÁL ÜGYVÉD
Piripócs, I., Faluvég-utca 0.

Telefon 1848. szám.	Paul Pató Advokat
Bankzsiró 1904. XI. 18. szám.	PIRIPÓCS (Ungarn)
Klering 1904. XII. 13. szám.	I., Faluvég-gasse 000.
Postatakarék 1905. I. 26. szám.	

Az ilyen cimjelzés a helyes. Figyelmébe ajánljuk a hazafias győri ügyvéd felszólitását a kereskedő és a lateiner világnak.

— **Az asztalos-segédek bérmozgalma.** A nagykanizsai asztalos-segédek nincsenek megelégedve helyzetükkel. Beszüntették a munkát. Panaszuk van az élelmezés ellen, az éjjeli fekhely miatt — mely sok helyen ipartörvény ellenes — és a munkaidő ellen. A sztrájkról értesitették a központi budapesti szakszervezetet. A segédek biztosra veszik, hogy követelésük teljesitve lesz.

— **Az automobilistákról.** Nem mulik el nap, hogy valami baj ne lenne automobilistákkal, illetve az autociklik tulajdonosaival. Őrült sebességgel száguldnak városunk amugy is szük utcáin s csak az Isten csodája, hogy naponkint nincs olyan 26 eset, hol a mentőknek dolguk akadna. Itt végre tenni kell valamit. Ha jól tudjuk, a belügyminiszter már adott ki egy szabályrendeletet, mely már többször módositva is lett s amely az automobilistákra vonatkozó szabályokat és rendeleteket tartalmazza. Tessék annak érvényt szerezni, a szabályrendelet meghatározza a menetsebesség maximumát, miért nem őrzik ellen. Hisz azért küldik meg az ilyen rendeleteket, hogy azokat foganatositsák, nem pedig egyszerüen, „ad aktam," az irattárba helyezzék.

— **A megyei utadó** ügyében a következő hirdetményt bocsátották ki: Nagykanizsa város tanácsa részéről ezennel közhirré tétetik, hogy a Nagykanizsa város 1905. évi megyei utadó kivetési lajstroma az 1890. évi I. t. c. 10 bekezdésének rendelkezése szerint a mai naptól fogva 15 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy az a hivatalos órák alatt bárki által betekinthető legyen és hogy ellene észrevételét megtehesse. Nagykanizsán, 1905. julius 5. Vécsey Zsigmond polgármester, Horváth h. ellenőr.

— **Müked velői előadás Balatonberényben.** A Balatonberényi fürdőközönség ifjusága a „Jókai szobor-alap" javára 1905. évi julius hó 16-án este 9 órakor a balatonberényi „Magyar-Tenger" szállóban jótékonycélu műkedvelői előadást rendez. Műsor: 1. „Népdalegyveleg." Előadják: Buváry Lajos, Meissner Oszkár, Sattler Géza és Heine Róbert Oszkár. 2. „Schüller-Concert." Seitz F.-től. Előadja: Grünwald Dezső. 3. „Simon Judit." Komoly szavalat. Előadja: Heine Róbert O. 4. „Népdalok." Énekli: Sattler Géza 5. „Bakfis-álmok." Heltai Jenőtől. Előadja: Bedő Ilonka k. a. 6. „Kossuth-induló." Előadják: Heine Róbert O., Sattler Géza, Buváry Lajos és Meissner Oszkár. Az előadást tánc követi.

— **Óriási tüzvész.** Sümegen tegnap délben óriási tüzvész volt. 48 lakház és a hozzátartozó melléképületek leégtek. A kár eddigelé még beláthatatlan.

— **Zalaegerszeg városa** csütörtökön közgyülést tartott. Dr Keresztury József kritizálta részletesen a város felmérését és térképelését, utcanyitást s ezekkel összefüggő dolgokat, melyek az egyeseket is kárositják s a városnak is rengeteg költségbe kerülnek. Javitani kell azon a térképelésen s azután birói jóváhagyással kell ellátni. Ugyanez értelemben szólott Lányi Kálmán, Dr. Kele Antal is. A revideálásra egy nagy bizottságot küldött ki a képviselő testület. A hangulat most nem olyan éles, mint a mult gyülésen.

— **Fegyvergyakorlat.** A nagykanizsai 20. honvédgyalogezredhez augusztus hó 11-én 700 honvédpóttartalékos 35 napi fegyvergyarkorlatra, augusztus 19-én pedig 300 póttartalékos 21 napi fegyvergyakorlatra vonul be.

— **A filoxera pusztit.** A keszthelyvidéki szőlőkben a filoxera pusztitása az idén nagy mértékben jelentkezik még ott is, ahol a szénkénegezést rendesen végezték. A táblákban kisebb-nagyobb foltok hirdetik a veszedelmes féreg garázdálkodását.

— **Aratás.** A vármegye területéről érkező hirek nagyon ellentmondók. A nagyon kedvező termés-kilátásokat itt-ott leszállitotta a nagy hőség. Sok helyről hőütésről panaszkodnak. Sok a dült gabona, de nem oly mértékben, mint más vármegyékből jelzik. Általánosságban annyit jegyezhetünk fel az eddig kapott hirekből, hogy a termés az egész vármegye területén kielégitő, helyenkint elsőrendü. Az aratás gyorsan halad, mert minden gabona egyszerre megérett s a gazdák minden erejüket megfeszitik, hogy minél előbb végezhessenek. A szőlők szépen állnak. A mult héten sok helyen kárt tett a vihar és a jég.

— **Reménytelen szerelem.** A szinigazgató nagy busan áll előadás közben a nézőtéren és végigjáratja a szemét az üres padsorokon. A nézőtér kong az ürességtől.

— Mi az, mi baj, direktor ur? — kérdi tőle részvéttel a szinház-barát.

— Szerelmes vagyok! — feleli a direktor nehéz sóhajjal.

— Szerelmes? És ezért ilyen szomoru? És kibe szerelmes?

— A közönségbe. És amint látja: — reménytelenül . . .

Igy irja ezt egyik megyei laptársunk.

— **A posta- és távirdatiszti tanfolyam megnyitása.** A posta- és távirótiszti tanfolyamot tudvalevőleg Hieronymi miniszter beszüntette. Minthogy ilyen tisztviselőkben hiány Vöröss László, a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter a tanfolyamot ujból megnyitotta. Változás csupán annyiban történik, hogy azelőtt 200 gyakornoki állásra hirdettek pályázatot mig most csak ötvenre. A pályázati felhivást a hivatalos lap egyik legközelebbi száma fogja közölni.

— **Kirabolt részeg.** Heisler (Dudás) János kiskanizsai lakós panaszt tett a csendőrségnél, hogy midőn a vörsi vásárról este hazajött, fuvarosa, Kállovics János és előtte ismeretlen társa, a kocsival lehajtattak az országutról és felhasználván az ő boros állapotát, a nyakában egy zacskóban volt 40 koronát tőle erővel elvették. A csendőrség a nyomozást megindította. A vizsgálat azonban kideritette, hogy a feljelentő alaptalanul vádolt, amennyiben a rablást Jámkor György, József és Godinek István követték el, kiket a csendőrök le is tartóztattak.

— **Betörés egy nagykereskedésbe.** Mult számunkban ily cimü hirben megirtuk, hogy Weisz és Ledofszky előnyösen ismert nagykereskedő cég Fő-uti üzletében a déli órákban a déli záróra alatt betörő járt s onnan néhány száz korona készpénzt elvitt. Az üzletbe egy pincéből hatolt fel, melyet csapóajtó köt össze az üzlettel. Megirtuk már akkor, hogy a betörés körülményei és a tett elkövetésének módja azt bizonyitja, arra enged következtetni, hogy a betörést a viszonyokkal ismerős egyén követte el. A feltevés beigazolódott A rendőrség az egyik gyanu alatt levő inast, Bleier Aladárt rendőri felügyelet alá helyezte. Madarász rendőr lett megbizva a megfigyeléssel. Csütörtökön este Madarász rendőr észrevette, hogy Bleier két társával az éjjeli mulatóhelyeket járja. Utánuk ment és látta, hogy a volt inas uriasan költekezik. Erre Bleiert igazolás végett bekisérte a rendőrségi laktanyára, hol ennek zavart viselkedése már elárulta, hogy nem ártatlan. Tegnap, pénteken aztán Bay György kapitány előtt beismerte bünét.

A csecsemők visszamaradása az izom- és csontképzésben rhachitis, skrofulózus, hered., syphilisnel stb. megszüntethető és az emésztés szabályos lesz, hogy ha azokat a speciális phosphorcsukamájolaj-kezelése mellett Kufeke gyermekliszttel táplálják. Kufeke gyermeklisztjének dus könnyen emészthető fehérjetartalma igen előnyösen hat az izomképzésre és az azokban levő só a csontszervezet hiányos kiképzését javitják. Azonkivül meg Kufeke gyermeklisztje szabályozza a még mindig szabálytalan székelést és ezáltal előmozditja a tápfelvételt és a gyermekek általános jólétét.

— **Községi zárlatok.** — Kilimán, Pölöskefő, Duzsnak és Gelse község sertésvész miatt, — Magyar-Szerdahely község pedig sertésorbánc miatt zárlat alá helyeztetett

— **Öngyilkosságok Nagykanizsán** Az elmult hét az öngyilkosságok hete volt. Hárman követtek el öngyilkossági kisérletet. Az egyik azonnal meghalt. Ok: szerelmi bánat, nyomor és büntetéstől való félelem. Tudósitásaink a következők:

Valek Márton rézesztergályos szerdán éjjel egyik Rákócy-utcai éjjeli mulató előtt agyonlőtte magát. Tettének oka állitólag szerelmi bánat. Holttestét a hullaházba szállitották.

F. hó 9-én délután Egyed Lajos a 48. gyalogezred kürtöse meglőtte magát. Az esetről igy ir a R. L. M.: Lopott, ez pedig nagy bün a katonaságnál. Feltörte bajtársai ládáját s onnét több apróbb tárgyat elemelt, legutóbb pedig egy káplártól lopott több holmit köztük egy arany gyürüt is. A bünét megtudták, azonban ő a szigoru büntetés helyett a halált választotta. Vasárnap este fél 8-kor bement a 7. számu szobába s ott szolgálati fegyverével meglőtte magát. A golyó bal lába combján hatólt be, majd hátul kijöve, a jobb láb bokájába furódott. — Állapota nem sulyos. Felgyógyulása után a soproni haditörvényszék elé állitják.

Lantai Károly tapolcai illetőségü szabósegéd a szeszgyár közelében, az uttest mellett balkarján ereit egy közönséges bicskával elvágta s ott találták meg eszméletlen állapotban A Király-utcai rendőrőrszem, Snidár Béla értesitette a rendőrkapitányságot. Csakhamar megjelent a mentőkocsi Hajós Ferenc rendőrbiztos kiséretében, kik az öngyilkost a kórházba szállitották. Öngyilkosságának oka, hogy munkahiányában nagy nyomoéban volt.

— **Gyanus alak.** Ebenspanger Sándor varasdi lakós 2 év óta többször megfordult Nagykanizsán. A rendőrségnek kezdettől fogva gyanus volt ez az alak, aki folyton utazik és olyan tárgyakat árul, melyek — állitása szerint — 3 év előtt elhalt anyjától maradtak reá. Tegnap ujra a rendőrség elé állitották, ahol beigazolást nyert, hogy keresete nincs és valószinüleg utazó tolvaj. A rendőrség 5 évre kitiltotta Nagykanizsa területéről.

— **Barcs-balátoni h. é. vasut rt.** cég alatt a Somogyszob-barcsi h. é. vasut rt. és a Balatonszentgyörgy-szomogyszobi h. é. vasut rt. fuzionáltak. A fuzió utján keletkezett részvénytársaság alaptőkéje 7.197,400 k., mely 10,086 drb 200 koronás törzs- és 25.901 drb 200 koronás elsőbbségi részvényből áll, de a részvények 5 és 50 darabonként egyesitve 1000 és 10,000 koronás cimletekkel is kibocsáthatók.

— **A szombathelyi m. kir. bábaképző-intézetben** az 1905/6. tanév téli (magyar nyelvü) tanfolyamára a beirások 1905. október 1—3-ig tartanak. A felvételhez szükséges: 1. 20—40 közötti életkort igazoló születési anyakönyvi kivonat, 2. férjezetteknél házassági anyakönyvi kivonat, 3. erkölcsi (községi) és 4. orvosi bizonyitvány; végül jártasság az irásban és olvasásban. A tanfolyamban 10 tanuló, ki magát arra kötelezi, hogy 5 éven át oly községben folytat szülésznői gyakorlatot, hol okleveles bába nincsen, 100—100 korona államsegélyben részesülhet. Akik ezt elnyerni óhajtják, az idézett okmányokon kivül szegénységi bizonyitvánnyal és az emlitett kötelezvénnyel ellátott, a vallás- és közoktatásügyi nagyméltóságu m. kir. miniszteriumhoz intézett bélyegmentes folyamodványukat legkésőbben 1905. augusztus 20-ig a szombathelyi m. kir. bábaképző-intézet igazgató-tanárához, Dr. Reismann Adolfhoz küldjék be. A tanulók korlátolt számmal havi 20 koronáért az intézetben lakást és ellátást kapnak.

— **Hirdetmény.** A cs. és kir. 5 hadtest hadbiztossága közhirré teszi, hogy folyó évi julius hó 27-én d. e. 10 órakor a soproni cs. és kir. katonai élelmezési raktárban versenytárgyalás fog tartatni a Sopron, Szombathely, Nagykanizsa és Kőszeg állomásokon elhelyezett közös hadseregbeli csapatok egyévi széna-, szalma-, szecska-, kemény tüzifa- és kőszénszükségletének biztositása céljából. Az ajánlatoknak legkésőbb a tárgyalás napján d. e. 10 óráig kell a tárgyaló bizottsághoz beérkezniök. Erről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesitjük, hogy a részletes hirdetmény, valamint a föltételi füzet kamaránknál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. — A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József keserüviz" valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes izénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserüvizet.

x Hasznos tudnivalók. **Az orvostudomány tanitja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponkint egy liter vizre van italul szüksége. Ez a viz szolgál ugyanis a bevett ételek higitószeréül E nélkül ugyanis szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan viz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporitsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomornak megölni segitse s végül, hogy a viz a gyomrot ne rontsa.**

Be van igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes-viz végtelenül alkalmas, mert teljesen baktérium mentes. Másodszor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony bakteriumokat megölik.

A mohai Ágnes-viz fogyasztását különben is főként tavaszszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkivánja a gyomorjavitót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttet biztosan megóvja. Gyermekeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes-viz mésztartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató-asszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a viz a tejelválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

Feljelentett laptársunk.

A rendőrség cenzurál.

Politika-e a szociálizmus?

Érdekes és pikáns izü feljelentést adtak be csütörtökön a nagykanizsai ügyészségen egyik nagykanizsai laptársunk ellen. Deák Péter nagykanizsai rendőrkapitány feljelentette a „Reggeli Lapok Melléklete" cimü nagykanizsai ujságot kaució nélküli politizálásért. A rendőrkapitány feljelentésében azt mondja, hogy abban „politikai természetü cikk" jelent meg. Az érdekes esetről tudósitónk a következőket irja:

A „Reggeli Lapok Melléklete" julius 11. és 12-iki számában „Uri rabok" cimmel cikket közölt. A cikk irója Karcag Mór kereskedelmi alkalmazott. A cikk társadalmi szociálizmussal foglalkozik. Elmondja, „hogy létezik egy ut, amely az alkalmazottak emberi jogához vezet és ez az ut a szociálizmus." Panaszkodik, hogy a kereskedő-segédek nem ismerik a szociálizmust. Beszél helyzetükről, mely nem különbözik a rabságtól. Uri raboknak hivják magukat. Beszélt a külföld előrehaladásáról, a reájuk vonatkozó magyar törvényhiányosságairól és végül szervezkedésre szólitja fel szaktársait.

Ez a cikk eszmefonala. Rövid kis két hasábos cikkecske, mely egész jóakaratulag foglalkozik egy társadalmi osztály bajaival. Átolvastuk a cikket magunk is. Tudósitónk városunk több jeles jogászát is megkérdezte ez ügyben. Mindegyik átolvasta a cikket és tagadó választ adott, hogy abban politika lenne. Az egyik igy nyilatkozott tudósitónk előtt:

A cikk nem foglalkozik mással, mint társadalmi szociálizmussal. Panaszkodik egy társadalmi osztály bajáról anélkül, hogy érintené a napi, vagy az általános politikát. Ebből nyoma sincs a cikkben. Gazdasági, társadalmi szociálizmusról beszél ez, nem érinti a szociálizmus politikai elveit, mondjuk például az általános választói jogot. Ez politika lenne. De a megjelent cikk egész szerény kis társadalmi cikk, melyben nyoma sincs a politikának

A rendőrkapitány valóban érthetetlenül cselekedett. Ugymondják, törvényadta jogával élt De hisz, ha ilyesmi politizálás, akkor jelentse fel egész Magyarország sajtóját, mert nincs olyan lap Magyarországon, mely nem foglalkozna a szociálizmussal társadalmi, gazdasági szempontból. Ez volt ez a cikk is, semmi más. Az ilyen feljelentéssel nem tesz a rendőrkapitány sem önmagának, sem a sajtónak jó szolgálatot. A rendőrség eljárását az ilyen feljelentés rossz szinben tüntetheti fel. De rossz szinben tünteti fel az egész rendőrséget. Mert ez az ügy is bebizonyitotta, hogy a nagykanizsai rendőrségnél nagyon hiányzik legalább egy jogász ember. Mert ha egy jogász is lenne ott, akkor ez a feljelentés, mint nevetséges, soha nem történhetett volna meg. A rendőrkapitány pedig, ha ebben a nyári melegben ujság cenzurálásra adta magát, tanulja meg, hogy a gazdasági, társadalmi szociálizmus nem politika.

Érdekkel várjuk a birósági eljárást.

NYÁRI SZINKÖR.

(Szinházi levél.)

— „Kritikai csodabogarak." —

Elutazott már Kövessy szintársulata. Faképnél hagyta Kanizsát, mint oláh a szentet. A direktor igy mondja ezt hivatalosan: „A szinkör augusztus hó 15-ig zárva marad." Nem tesz közzé kommunikét, hogy miért. Zárva marad. Punktum. Mindenki gondoljon, amit akar. Okozza azért a meleget, a hideget, esőt, jeget, sárt, port, vagy bármi mást, „természeti prózai" dolgot. Csak azt ne, hogy „befellegzett" Mert a társulatnak jól mentek az anyagi dolgai. Oly jól, hogy meg kellett nyitni — a siófoki kisegitő fiókszinházat . . .

Az utolsó néhány előadás, igy irja a Zala, „elég kedélyesen folyt le." Ezek csak „félhelyáras ráadások" voltak. Ezt is a Z. irja. Ez nagyon megható. Kövessy társulata, ha más érdemet nem is szerzett tehát a „félbeszakadt" szini szezonnal, de legalább meghonositotta a ráadásos előadásokat. A közönségnek ugyan elég volt ebből ráadás nélkül is.

*

Ennyi a hétről. Nem. Még valamiről. Nagy Samu irta. Nagy Samu a Z. segédszerkesztője „Kritikai csodabogarak"-at irt. Révész kollégája meg is jegyezte erre: Samu, „nem való kés gyerek kezébe." De már késön jegyezte meg. Nagy Samu felvette már ekkor a kést, hogy megszurkálja vele „az egész világot"

Először is nekirontott a „Reggeli Lapok Melleté"-nek. Szörnyü leleplezéssel élt. Ez a lap nem kapott szinházi tiszteletjegyet. E lap kritikusai a karzatról és állóhelyről pártolják a müvészetet. Ezt irja a csodabogarak irója. Hát én csak azt jegyzem meg erre, hogy igenis pártolták a müvészetet. Mert az csakugyan pártolás volt tőlük ,az idei sok rossz operett előadást végighallgatni, kritikát irni erről és még — fizetni is ezért. Ha ezt Önök, kedves direktor-párt nem veszik áldozatnak, akkor nem tudják, hogy mi az áldozat. De van ennek az éremnek egy másik oldala is. Önök kedves kollegák (bocsánat a szemtelen tolakodásnak) örülnek annak, ha egy nagykanizsai napi sajtó orgánum. szerkesztői az állóhelyen nézik végig az előadást Önök fejcsóválva azt mondják erre, hogy az nem sajtó organum. De igenis az. Ez épen olyan melléklet, sajtó organum, mint volt az Istenben boldogult — Révész Lajos ur által szerkesztett — „Friss Ujság" melléklet, mint volt az Istenben boldogult — Révész ur által szerkesztett — „Kurucz Ujság" melléklete és mint a jelenleg is szépen virágzó „Nagykanizsai Friss Ujság" melléklete. Tehát sajtó organum. És Önök örülnek, ha a sajtó nem kapta meg az őt jogosan megillető szinházi tisztelet-jegyet. Mi tudtunk erről. De nem akartunk más ügyébe beleavatkozni. De mikor a Z. kárörömmel ezt megirta, akkor igenis megirjuk nyiltan, hogy ez megsértése volt a nagykanizsai sajtónak. Nem akarjuk itt fejtegetni a szinházi tiszteletjegy és általában a tiszteletjegyek ügyét. Azt azonban tessék tudomásul venni, hogy midőn egyszer egyik fővárosi szinház egy fővárosi laptól megvonta, nem adta ki a szinházi tiszteletjegyet, akkor a fővárosi lapok mindnyájan

visszaküldték szinházi jegyeiket. Ez a kollegiálitás. Erről a Zalának is tudni kellett volna és meg kellett volna mondani véleményét a kedvencnek, Kövessynek.

Kedves Zaláék! Kegyes engedelmükkel, ne üssenek agyon érte, a szintársulatról is irok néhány sort. Engem ugyan igy irja a Z. „Kritikai csodabogarak" irója, csak akkor fog el őszinte hevület, ha a porról, öntözésről és a kongó utakról van szó. Jól van Nagy Samu ur. Tudom, hogy ezt nem veszi Párbé-től rossz néven, hisz jó barátjának, édesnek nevez és huncutnak nevezi magát, ha személyeskedni akar. Ép most, midőn én aláirom az Ön szavait és szerényen kijelentem, hogy igenis érdeklődöm szülő városom mindenféle ügye iránt, őszinte hevület fog el, ha a város bárminő ügyéről is irok, mert szeretem szülővárosomat, akkor kegyeskedjenek megengedni hogy néhány rövid szót irjak még a szintársulatról. Igérem, hogy minden „hevület" nélkül teszem ezt: elfogulatlanul, őszintén és igazságosan.

*

Mi fáj tehát önnek „jó barátom" Nagy Samu. Fáj, hogy én azt mondom, a drámai társulat jó, ellenben az operette társulat csapni valóan rossz. Sohse fájjon ez Önnek. Igazam van kis „kedves". Igen. Ilyen szerénytelenül kimondom, hogy igazam van. Tehát abban megegyezünk, hogy a drámai társulat jó. Ezért tehát nem fog nékem rontani késével. Lássuk tehát az operett társulatot. Ezért nekem ronthat. Aligha fogok felelni az ön támadásaira. Ha csak nem a törvény előtt.

Vegyük csak sorba szépen az egyes operette főbb erőket. Háládatlan dolog ez, de biztos. Bocsássanak meg érte a szinészek, hogy élek a sajtó jogával, de meg kell tennem.

Hölgytagok: Először is Károlyi Leona. Előleges szini jelentés szerint koloratur primadonna. Mielőtt Kövessyhez szerződött mindig szoubrett volt. Azonban mint szoubrettet nem igen használhatták. Játéka hideg, merev, szögletes. Tánc rutinja nincs. Hangja alsó regiszterekben rekedt, felső hangok túlélesek, fülsértőek. Hang iskolája kevés.

Kövessyné alig szerepelt.

Károlyiné ügyes operette komika, hang nélkül.

Komáromy Gizi az egyedüli, akiről több jót mondhatunk. Roppant sikkes, jól táncoló, csinos hangu szoubrett. Fiatal kezdő még ugyan, de szép jövő vár reá. Gyakran kellett néki szenvednie koloratur szerepben.

Déry Rózsi. Ügyesen táncol. A kitünő igazgatás kevés ének szerepet adott néki.

Hölgykar csinos. És ez az egyedüli krita róluk. Ezekről hallgassanak.

Férfiak: Papp János fiatal kezdőszinész, baritonista. Kicsiny terjedelmü hang, mely még sokat fejlődhetik. Játéka merev, szögletes, kezdet jele.

Barna Andor tenorista. Állitólag segédszinész. Csekély hang, mint a fizetése. Legutóbb a Főkonzulban botrányosan bensült.

Nagy Dezső és Szigeti Andor jók és megfelelők. Latabár sokszor megnevettetett bennünket. Kellemes kis hangja egyedül Szigetinek volt a férfiak közül. A komikusnak Latabár, Nagy, Károlyi Lajos, Kövessy, Gózon és a többi fellépők valamint a kar, önmaguk tudják, hogy alig van hangjuk.

Zenekar művészietlen, gyenge, rossz.

Nem változott meg tehát az Ön „kritikai csodabogara" után sem a véleményem. Nincs szoubrett primadonna, nincs koloratur énekesnő, nincs tenorista, baritonista, nincs jó fegyelmezett kar. — Ezt mondja az én „felületes izlésem". Önnek uram jó lehet ez a társulat. Nekünk nem. A közönségnek sem. Pécsnek sem lesz jó. Mert, ha a direktor ily kezdő („tán" évek mulva jó) erőkkel, olcsó fizetésü szinészekkel megy Pécsre, akkor Pécs jó izlésü előkelő közönsége olyan választ fog adni, mint Kanizsa közönsége: nem fogja pártolni a társulatot.

Ha vitázni, vagy pardon késsel rontani akar rám ezentul Nagy Samu „jó barátom", akkor olvassa el, — nem — kegyeskedjék jól elolvasni cikkemet. Nem irtam én, hogy felesleges komoly drámát nyáron előadni. Én mindig élveztem a drámai előadásokat. Nem irtam róluk ugyan esztetikai értekezést, mert bevallom esztetikus nem vagyok. Ön lehet, hogy az.

Irtam igaz őszinte kritikát, hogy felvilágositsam a közönséget, hogy véleményére hassak. Drámai előadásokat azért nem ajánltam a direktornak, mert ilyenkor üres volt a ház és a — pénztár.

Különben szivből kivánom, hogy Kövessynek jobb társulata legyen ezután. Nagykanizsa közönsége mindig pártolni fogja öt, ha jobb erőkkel jön hozzánk.

A hetilapok ellen intézett támadásért másutt felelünk.

PÁRBÉ.

U. i. Én is irok utóiratot. Ugyebár én nem személyeskedtem. Ellensége vagyok a személyeskedésnek. Még akkor is, ha velem — személyeskednek.

IRODALOM.

* **Deák Ferenc beszédeiből** eddig csak az a nagy, hatkötetes kiadás kapható, melyet Kónyi Manó rendezett sajtó alá. Most Ferenci Zoltán, Deák kitünő életirója, e beszédeknek egy kisebb, válogatott kiadását rendezi sajtó alá, melyben a nagy államférfiu felszólalásai közül a történelmi fontosságuak, mind meg lesznek találhatók a szükséges jegyzetekkel és bő életrajzi bevezetéssel, valamint Deák korára vonatkozó illusztrációkkal együtt. A kötet a „Remekirók Képes Könyvtára" ez idei sorozatában fog megjelenni, hat más kötettel egyetemben, melyek közül felemlitjük Kemenes (Kempf) Józsefnek, a vállalat számára készitett uj Odyssea-forditását, valamint Radó Antal magyar Firdusziját.

* **A „Vasárnapi Ujság"** julius 9-iki száma 33 képpel jelent meg. Első helyén Bachát Dánielnek, a bányai ág. evang. egyházkerület uj püspökének arcképét és életrajzát közli. A szépirodalmi közlemények közt van Apor László verse, Mark Twain uj, illusztrált elbeszélése, a »Regénytár« mellékleten Nagy Endre eredeti regénye s Train Artur angolból forditott elbeszélése (képekkel). Az aktuális eseményekre vonatkozik Csudáky Bertalan cikke Odessza városáról (11 képpel), Tippu-Tip arcképe és életrajza, 3 kép a magyar grafikusok kiállitásáról, Kruspér István arcképe és nekrológja, Burke angol tudós nagy feltünést keltett tudományos fölfedezésének ismertetése (képekkel), Kossuth Ferenc és gróf Apponyi Albert pillanatnyi fényképei, amint visszajönnek a julius 1-én, a miniszterelnöknél tartott tanácskozásról stb. stb. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negyedévre négy korona, a »Politikai Ujdonságok«-kal és »Világkrónikák«-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám).

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a tekintetes fürdőközönségnek igen becses tudomására hozni, hogy Balaton-Berényi „Magyar tenger" szállodát átvettem és azt ujólag berendezve a szezonra megnyitom.

Főtörekvésem, hogy a n. érdemü fürdőközönségemnek minden igényeit kielégitsem. Polgári árak, pontos kiszolgálás, naponta cigány zene. — Magamat a n. érdemü közönség becses pártfogásába ajánlva vagyok:

HALÁSZ FERENC.

Menyasszony ruha

selyem

60 kr-tól 11 frt 35 kr.-ig méterenkint. — Bérmentve és már elvámolva a házhoz szállitva. — Nagy mintagyüjtemény azonnal. Henneberg selyemgyár, Zürich.

VEGYES.

— **Fényképészeti készülékek műkedvelőknek.** Mindazok nak, a kik a fényképészet, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll** cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállitó 1854. óta fennálló fényképészeti eszközök különlegességek áruházát, amelynek képes árjegyzékét kivánatra szivesen küld el bérmentve a cég.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik

vese-, hugyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, **huggydara és vizeleti nehézségeknél, a czukros hugyárnál,** továbbá a légző és emésztési szervek hurutjainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Csiramentes!

Kapható ásványvizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványviz erre a legbiztosabb óvószer. — Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványviz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyuviz; dús széns avtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógysóknál fogva kitünő szere a legkülönfélébb **gyomor-, légcső- és hugyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **gyomor-, bél- és légcsőhuruttól** szabadulni akarunk. Dr. Kétly.	Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **étvágyhiány és emésztési zavarok** állanak be. Dr. Gebhardt.
Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha a **vesebajt** gyógyitani akarjuk. Dr. Kövér.	Használjuk a mohai **Agnes** forrást, ha **májbajoktól** és **sárgaságtól** szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfélliteresnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékü mesterségesen szénsavval telitett viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz.

Kapható minden füszerüzletben és elsőrangu vendéglőben.

Thiele soványitó kurája

ismert hatós különlegesség kövérek részére — Csomagja 2 korona. Megrendelhető **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**, Király utca 12.

Ing. Ia. 1905.

HIRDETÉSEK.

BERÉNY JÓZSEF

ékszerész

Alapittatott 1838. NAGYKANIZSÁN Alapittatott 1838.

SAJÁT MŰHELY.

JEGYGYŰRŰK saját készitményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyürükben gyémántokkal és szines kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óraláncokban.

NAGY RAKTÁR finom ezüst étkészletekben.

Eladás részletfizetés mellett is!

Javitások és uj munkák gyorsan készittetnek

VELMA SUCHARD

Nyersen való evésre páratlan.

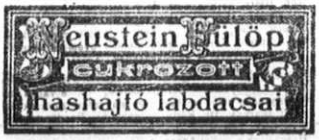

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsok.)

E pilulák hasonló készitményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők, mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredményenyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztitók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 koronaelőleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan **Neustein Fülöp** hashajtó labdacsot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót" és „Neustein Fülöp gyógyszerész" aláirással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláirásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthos" czimzett gyógyszertára, Z. K. $^{6}/_{11}$

BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

$^{6}/_{11}$ 905.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláirását tüntteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb **gyomor- és altestbántalmak**, gyomorgörcs és **gyomorhév**, rögzött **székrekedés**, **máj-bántalom**, **vértolulás**, **aranyér** és a legkülönbözőbb **nőbetegségek** ellen, e jeles háziszerünk évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — **Ára egy pecsételt eredeti dobozunk 2 kor**

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tüntteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint **fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény**, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legönomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan **a bőr okszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére.**

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan **Moll A. védjegyével** van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szallitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a **legmagasabb munkaképesség garantálva.**

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zuzok

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszalo készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vago** és **hámozó-gépek**, legujabb szerkezetü szabad. önműködő „**SYPHONIA**" fa és **szőlő-vesszö permetezők**, a szegecs és tormánes valamint a vértetü kiirtására; **szőlő ekék.**

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph és társa

„AGRICOLA" (tolóvetőkerék rendszer) vetőgépei.

Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé. **Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurők, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket a legujabb rendszer** és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA, gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak

Bécs, II/I Taborstrasse 71. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb. az összes nagyobb kiállitásokon. — Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont eladusitók kerestetnek.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm. hosszu loreley hajammal, melyet saját találmányu hajkenőcsöm 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett elismerve a haj ápolására, a haj növésének előmozditására, a fejbőr erősitésére; elősegiti urakat az erőtejes, telt szakállnövést és már rövid idei használat után ugy a hajnak, mint a szakálnak, természetes fényt és tömöttséget kölcsönöz és megmenti őket az idő előtti őszüléstől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beküldése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, ahová minden megbizás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „Vörös Kereszt"-nez Csengeri-u.

Világkiállitás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix"

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

Biztosítsd életedet!

AZ „ANKER"

ÉLET- ÉS JÁRADÉK BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Magyarország vezérképviselőség:
Budapest, VI Deák-tér 6. sz.
Anker-udvar.

Vagyonállapot 1904. deczember 31-én

164·5 millió korona

melyből Magyarországon

25 millió korona

van elhelyezve.

Olcsó díjak. — Méltányos feltételek.

1905 ben B osztalék szerint a befizetett díjak arányában az évi díj 27½%-ig emelkedő nyereményosztalékot fizettetett ki kézpénzben.

Előnyös gyermek és vegyes tőke-biztosítások.

Prospectusok kívánatra ingyen.

Képviselve Havas Samu és fia cég által.

Biztosítsd életedet!

Biztosítsd életedet!

Biztosítsd életedet!

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb fürdőjében Magyarországon és mindenütt alkalmazásban

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen lábfi pikkely-ekczéma, elhűlt kütegek, egyszerű vagy orvosolhatlan, évtizedekig fennálló, lábfekélyek, lobos és szakkórpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a kátránynak 40%-ál is inkább egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrány-szappanokkal könnyedén kétségbe nem vonhatóan. Tehát bőrbetegségeknél okszerű alkalmazásra kátrányszappan szerepel a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrányszappan az arcz-bőr tisztálásánál, eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegsége ellen, influenzaban bőrterhelő, mosó és fürdő-szappan mindennapi használatnál szintén

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

35% glycerin-tartalommal és finom illattal.

Mint kiváló bőrápoló szer kitűnő eredményekkel használtatik továbbá az:

Berger-féle borax-szappan.

kitűnő, nápolitai, szeplő, mitesser és egyéb bőrbajok ellen.

Az ára minden fajnak 70 fillér használati utasítással együtt. A vásárlásnál határozottan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg, az itt látható védjegyet és a G. Hell & Comp. czégjegyzést minden darabon.

Kitűntetve díszokleveleivel Párizson 1888-ban és

aranyéremmel a párisi világkiállításon 1900.

Minden egyéb gyógy- és szépségápoló szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt használati utasítás-lap vagy szórólap.

Kapható minden gyógytárban és hasonló üzletben.

Nagybani: G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 9.

Magyarországi főraktárt: Török József gyógyszertára, Budapest, Király-u., Thallmayer és Nolte, Erzsébet-utca, Kiesinyben Magyarország összes gyógyszertárában.

Raktár Nagykanizsán: Práger Béla gyógyszertára, valamint Magyarország több gyógytárában.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipőtisztítószer

Globus-tisztítókivonat

A REKLÁM

Állandó, észszerű és ügyes reklámozás minden gyári, kereskedelmi, ipari vállalatnak, üzletnek a lelke, rugója az életű eleme.

Hogyan, hol és **mikor** hirdethető a legsikeresebben, legjobban és legolcsóbban, megtudható az

Általános Tudósító

hirdetési osztályánál

tulajdonos **LEOPOLD GYULA** szerkesztő

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körút 54,

ahol kiváló szakértelemmel, odaadó lelkiismeretességgel, pontossággal és olcsón eszközölnek hirdetéseket és reklámokat az összes budapesti, déki és külföldi lapokban és naptárakban.

Költségvetések és tervezetek ingyen!

INGYEN

kapja kívánatra mindenki a mi

Érdekes általános árjegyzékünket —

több mint 1500 képpel, mely bármily szükségleti szer vagy **érdekes ujdonságoknál** nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bármentesen küldetik az **Érdekes általános árjegyzék**

KERTÉSZ HENRIK által, Wien, Fleischmarkt 18—243.

Védjegy: „Horgony".

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pőlőkra

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **kószvénynél, csúznál** és **meghűléseknél** bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Sulány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony" védjegygyel és a **Richter** czégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszertára
az „Arany oroszlánhoz", Prágában,
Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

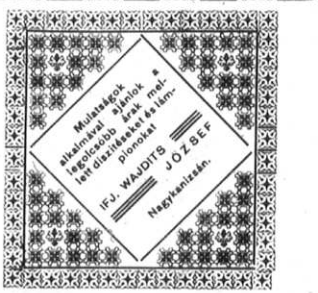

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS

BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Schicht-szappan!

(„SZARVAS" VAGYKULCSSZAPPANT)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemü káros alkatrészektől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht" névvel és a „szarvas" vagy a „kulcs" védjegygyel legyen ellátva.

LÓ-POKRÓCZOK

teljesen nagy csak 95 krajcár.

Nélkülözhetetlen minden lótulajdonosnak a mi híreneves vízmentes

Strapa ló-pokróczaink,

melyek egész nagyok, s különös vastag, meleg brünni posztóból készülnek, mely a lovakat meghűlésétől óvják s folytonosan egészségben tartják. **A mi strapa ló-pokróczaink** minden szinben kaphatók s tömeges eladásuál fogva a következő különös olcsó árakon adatnak el. 1 drb. lópokrócz teljes nagyság 95 kr. 2 drb. lópokrócz teljes nagyság 1 frt 85 kr. 4 drb. lópokrócz teljes nagyság 3 frt 60 kr. Egyedüli elárusitás utánvéttel:

Kertész Henrik, Wien, I. Fleischmarkt 18 143

Cs. kir. szab déli vaspálya társaság.

11534/R számhoz.

HIRDETMÉNY.

A kézbesithetlen és számfölöttes áruk 1905. évi julius hó 17-én délelőtt 9 órakor Nagykanizsa állomásunk áruraktárában az Üzletszabályzat 70. §-a alapján eladásra kerülnek, mihez a t. c. venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Budapest, 1905. julius hó.

AZ ÜZLETIGAZGATÓSÁG.

Ujdonság!

COOK & JOHNSON'S

amerikai szab. Tyukszem-gyűrű

A **legjobb** és **biztosabb** szer Kitünő hatással, azonnal fájdalomcsillapitó.

Kapható az osztrák magyar monarchia összes gyógytáraiban Darabja borítékban 20 f, 6 darab dobozban 1 korona Postán 20 fillérrel több. — Főraktár Magyarország részére **Török József gyógyszerésznél**, Budapest, VI. Király-utca 12

Központi raktár Ausztria-Magyarország részére: „ZUM SAMARITER", Grác.

Hirdetések

Bécsi lapok,

továbbá az összes **külföldi és belföldi ujságok** részére a legolcsóbban eszközli

RUDOLF MOSSE,

Annoncen-Expedition

WIEN,

I. Bez., Seilerstätte 2

Hoch János imakönyve 1 forint 20 krtól 10 forintig.

NAGYKANIZSA, 1905. julius hó.

T. CZ.

Vagyok bátor legalkalmasabb

AJANDEK TARGYAKKAL

dúsan felszerelt **üzletemet** szives figyelmébe ajánlani.

Raktáromon **képes könyvek** és **ifjusági iratok** minden nem és kor számára **ajándék** és **diszmüvek**, pompás kötésü **imakönyvek, emlékkönyvek, diszlevélpapirok, irószerek, tárcza- és fali-naptárak, társas-játékok**, legujabb **hangjegyek**, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyönyein kivül a **német** irodalom keresett müveit is be-szereztem, ugy, hogy minden tekintetben mindot nyujtok becses igényeinek kielégitésére.

Ez alkalommal szives figyelmébe ajánlom

HANGSZERKERESKEDESEMET

a hol különösen a tanuló ifjuság **számára** szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. **Zenélő müveket és mechanikai hangszereket**, melyek diszes ajándékokat képeznek, szintén raktáron tartok s esetleg részletfizetésre is szivesen átengedem.

Továbbá legyen szabad több uj betufajból dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDAMAT

becses figyelmébe ajánlani. **Névjegyeket, eskettési** és **báli meghivókat izlésesen és jutányos árakért készitek el.**

Üzletemet szives jóakaratába ajánlva vagyok

mély tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv-, papir-, zeneműv- és hangszerkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedü igen finom kivitelben, kitünő hanggal, vonóval és zárhato tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!

A hol zongora nincsen, s gyönyörü zenét hallgatni és tánczolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

„MIGNON"

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, tánczzenét stb. hangjegyről játszik

A tánczzenét megszakitás nélkül szolgáltatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglősöknek nagyon fontos.

Richter-féle Horgony-Kőpitőszekrények. Alkalmas ajándék, diszdoboz nevjegy borítékkal

Legnagyobb raktár dobozos levélpapirokban. Különlegesség családi Cassetták.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbőrkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

NAGYKANIZSA, 1905. Negyvennegyedik évfolyam, 29. szám. julius 22.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél Deák-tér I. szám.
Hirdetések díjszabás szerint. Nyilttér soronként 40 f.

Városfejlődés és gyáripar.

A vidéki városok fejlődésében és a kis városok lakosságának jóléti emelkedésében, hazánk ipara mellett óriási szerep jut a gyáriparnak. Tapasztalható ez a dunántul több helyén, s mindenütt, ahol ezen a városok fejlődésére fontos kihatásu irányt követni és istápolni látjuk. Sajnos városunkban nem tapaszteljuk a nagyobbszabásu előrehaladást A lakósság száma a többi dunántuli városban nőttön nő, holott nálunk inkább kellő keresetforrások hiányában a távozást, az elköltözést inkább láthatjuk, amint az utóbbi évtizedek is igazolnak.

De nemcsak a lakósság számának növelését segiti elő a fejlődő gyáripar s a szaporodó lakósággal adóalanyokat teremt a városnak, hanem kihatással van a kisvárosok rohamos jóléti fejlődésére is. Egyes-egyes nagyobbszabásu gyárvállalat nagyszámu tisztviselőt, részben idegen szak, részben pedig más helybeli munkást alkalmaz. Néhány száz ily idegennek városunkban való állandó tartózkodása kétségen felül a megszünt épitkezést ismét életre ébresztené és nem kellene észlelnünk azon szomoru való, hogy ingatlan értékek városunkban az utóbbi decennium óta talán 30, vagy még ennél is több százalékkal hanyatlottak értékükben.

A megindult épitkezés és a lakósság számának szaporodása gyorsitaná városunk egészségi berendezéséhez meg mindig nem létező fontos kellékeit. A vizvezetéket és a csatornázást, sőt talán a kulturális intézményei is előbb kerülnének a kivjtel stádiumába. A keresetképesség emelésével polgártársaink áldozatkészsége csak növekedő alakot öltheine. S vajjon városunkra ily fontos törekvések miért nem érvényesültek eddig is, vagy miért nem érvényesülnek most? Mi is a dunántulon fekszünk nem messze azon dunántuli városoktól, ahol épen e tekintetekben sok ujat látunk.

Nincs vezető-embereink között olyan, aki velünk, illetve városunkkal jóakaróan törődhetne és nagyvállalkozást hozzánk utasitana? Dehogy nincs. Csak mi magunk nem tartottuk ugylátszik elég fontosságunak azt, hogy ugy, mint a többi vidéki városok, magunk latba vetettük volna magunkat a szükséges áldozatok meghozása mellett, ily dolgok elnyerésében és megszerzésében. Nagy áldozatnak, teljesithetetlennek tartottuk, ha egy ily jelentkező ingyen telket és miegyebet kivánt. Másutt nemcsak ezzel igyekeznek ily nagyvállalatot a város részére megszerezni, hanem nem zárköznak még azelől sem el, hogy az előbbiek mellett még epitési anyagokat és készpénzáldozatokat hozzanak Ily tekintetekben hála az idők átalakulásának, magunk is átalakultunk és ma már készek vagyunk áldozatokra is, mert mindinkább látjuk, hogy visszafejlődés meggátlására megakasztására jelenleg ez az egyedüli eszköz.

Az átalakulás az akarat teljesitésében minden esetre egy nagy lépés. Csakhogy immár gondoskodnunk kell minden igyekezettel arról is, miszerint módunk legyen akaratunknak érvényt is juttatni. A városi képviseleti testületnek eme nagyfontosságu ügyet magaévá kell tenni. Alakitson saját kebelében egy állandó bizottságot a polgármesterrel élén s több szakember bevonásával, amely bizottság városunk országgyűlési képviselőjét keresse meg a támogatásra ezen irányban. Érintkezzék eme állandó bizottság a „Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségé"-vel, ahol a legtöbb idegen nagyiparvállalkozó Magyarországba való letelepedése előtt, a helyiviszonyok iránt érdeklődni szokott. Közölje e szövetkezettel városunk célját és gyárvállalatok hozzánkvonási szándékát. Kérje ki a szövetkezet hathatós támogatását is városunk ezen tervének kivitelére.

Ha városunk érdekében ezen irányban kellő buzgalommal minden kinálkozó alkalommal eljárunk s nagyvállalatok megszerzésében előny és kedvezménynyujtásban felvesszük a többi vidéki városokkal a versenyt; lehetetlen, hogy mi továbbra is a dunántul mostohagyermeke legyünk és minden nagyobbszabásu uj létesitmény ezután is távol maradjon a mostoha sorsban levő városunktól.

Bizunk a város ügyeit intéző polgármesterünknek munkálkodásában és elvárjuk az illetékes személyektől, miszerint érdeklődésükkel és tevékenykedésükkel végtére is a sok közül megszereznek Nagykanizsának néhány oly nagyobbszabásu gyárvállalatot, amelyek hivatva lesznek városunk fejlődésében oly helyet betölteni, amilyet a dunántuli számos kis városban ezek a város emelkedésére és a lakósság jóléti növelésére elfoglalnak. Tegyünk meg minden lehetőt az uj gyárvállalatok megszerzéséért, mert ezek a város lakósága vagyonosodásának főforrásai. Hozzon meg a város minden lehető áldozatot oly gyárvállalatoknál, melyeknek felállitása a város lakósságának csak hasznára válhat.

CEGI.

TÁRCA.

A gyorsvonat.

Irta E. Rivaud.

Vernon-sur-Eichen intelligenciája rettenetes módon szenvedett az alatt a lesujtó körülmény alatt, hogy a párisi gyorsvonat nem állt meg állomásukon. Csak vegyes- és tehervonatok vettek rövid lélekzetet egy pár pillanatnyi megállással a vernon-sur-eicheni vasuti állomás vadszőlővel befuttatott homlokzata előtt. És mennyi mindent elkövettek a megalázó dolog megváltoztatására! De nem használt semmi. Sem a folyamodások, sem a kihallgatások, sem pedig a deputációk. A gyorsvonat azután is ugy röpült keresztül az állomáson, mint egy röppentyű, sürü gőzfelhőit gunyosan a varnon-sur-eicheni lakosság arcába fujva, és fütyölt is hozzá, mintha csak csufolódnék.

De a Gondviselés és a parlamentárizmus virrasztott Vernon-sur-Eichen fölött. A kormány megbotlott valami interpellációban és a közmunkák miniszteri tárcája Cascabelnek hullott az élébe, aki hű és igaz fia volt Vernon-sur-Eichennek, amelynek anyai kebléről a politika szakitotta le a jó fiut, be juttatván őt a parlamentbe.

De Fortuna istenasszony kegyei nem keményitették meg a Cascabel szivét, s miniszter korában is eszébe jutott polgártársainak szomorusága. Hogy pedig irántuk érzett szimpathiájának kétségtelen tanujelét adja, ha nem is a napot, mint egykor Józsua, ami a vernon-sur-eicheni intelligencia számára különben sem jelentett volna semmit, de a párisi gyorsvonatot megállitotta szülővárosa állomásán. Alig nyolc napja ült még csak bent Cascabel a kabinetben és már is megtörtént a csoda: a vasuttársaság kőkemény szive egyszerre meglágyult a vernon-sur-eicheniek régi könyörgésével szemben és ugy igazitotta menetrendjét, hogy a párisi gyorsvonat naponta kétszer, az ide és oda való menetben, megálljon a városka állomásán.

Nagy nap volt az, mikor a párisi gyorsvonat legelőször állt meg Vernon-sur-Eichen mellett. És a véletlen szerencse éppen ugy akarta, hogy az ünnep fényének emelésére éppen ugyanazon a napon egy kitünő utazó időzzön a városka falai között és pedig Armand Jouve tengerészhadnagy, Jouve asszonynak, az ismeretes öreg hölgynek az unokájai, aki éppen Párisba volt menendő, hogy Indo-Khinába utazzék.

A vonatnak tiz óra ötven perekor kellett volna az állomásra érnie, de már egy jó órával az előtt ellepte a vágányokat a vernon-sur-eicheni lakosság örvendő tömege, amely azért sereglett ki az állomásra, hogy tanuja legyen a büszke kéjvonat megaláztatásának, amelyik háló- és ebédlő-kocsijainak birtokában, olyan szemtelenül elbizakodott lett, hogy azt hitte, az örökkévalóságig ugy lesz majd, hogy elvágtathat a vernon-sur-eicheniek orra előtt.

Az állomás perronján a hatóságok képviselői sétáltak fel s alá Armand Jouve és nagyanyja, egy kicsiny, sovány asszonyka, az üdvözleteket, szerencsekivánatokat és kézszoritásokat fogadták, de meglátszott mindkettőjükön, hogy az elutazás szokatlan ünnepélyessége zavarba hozza őket.

— Két év mulva monsieur Armand Jouve, a délutáni gyorsvonattal fog érkezni négy órakor. — Mondta a polgármester.

— És miután valószinűleg a becsületrenddel fog visszatérni, zenés fogadtatást fogunk számára rendezni — tette hozzá a községi iskola igazgatója.

— Két év? Hát mi az? Az olyan hamar eltelik!...

— Hm. Két év!... Két év!... És az öreg nagymama kétségbeesve gondolt reá, hogy vajjon lesz-e elég erő reszkető, öreg kezeiben ilyen hosszu ideig fogva tartani még az életet.

— Vissza, vissza! Itt van!

A gyorsvonat olyan vehemenciával robogott be, hogy a jó vernon-sur-eicheniek azt hitték egy pillanatig, hogy a vasuttársaság becsapta őket és a vonat ezuttal sem áll majd meg az állomáson. De mégis! A gép hirtelen bámulatra méltó erőlködést fejt ki s a vonat megáll. A rengeteg vasszörnyeteg szinte reszket fui, zihál a vágtatás izgalmaitól.

— Vernon-sur-Eichen! — ... non-sur-Eichen! — kiabálnak a vonatvezetők. Aztán ajtócsapkodás hallatszott s a vonat ismét megindult, széditő dobrammal, hogy egy pillanat alatt végleg eltünjön a bámuló tekintetek elől.

— Na, nem sokáig állott!

— Azt hiszem, hogy a kerekek meg sem is álltak egészen!

— Ah, Istenem! — siránkozott az öreg asszonyka az unokája után — igy utazni el! Hiszen ez borzasztó!

— Két év mulva a becsületrenddel, madame Jouve! — mondta a polgármester, karját nyujtva az öreg asszonynak, hogy hazakisérje.

ROVÁS.

(v. h.) A kultura, a haladás ellenségeinek tart bennünket Ő, a napilap, a Nagykanizsán egyedül jogosultsággal biró sajtóorganum, a „Zala," mivel az automobil-szerencsétlenséget megjósoltuk, de jajgat, ha porról, vizhiányról, éjjeli botrányokról, seljetes színészetről stb-ről irunk. Persze nekik nem a jó intézmények kellenek, nekik fáj bizonyos intézmények birálata, mert az intézmények létesitését, fentartását személyek teljesitik, kikre a létjogosultságban hizó „Zalá"-nak szüksége van és kiknek értékét még az intézményekben rejlő hibák felemlitésével sem szabad megilletni. Nekik mindenáron koalició" kell, ezt pedig csak személyekkel, nem pedig intézményekkel lehet kötni.

*

Aztán milyen rosszhiszeműséggel kötekedik! 1904. május 1-én egy automobil halálosan elgázolt egy öreg asszonyt, ugyanaz az automobil, mely Zalaegerszegen később letiport egy bérszolgát — szintén halálosan — és egy parasztembernek lábát törte. Nos, a Z. K. 1903. április 30-án megirja, hogy nem jó lesz az automobilnak annyira hajtani, mert még sulyos baleset történhetik és akkor az automobilt is lefoglalják. Egy nappal ezután történt a szerencsétlenség. Az automobilt csakugyan lefoglalták, a kocsivezetőt elitélték egy évre — most üli le büntetését. Ez a dolog históriikuma. Ebből következtet a napilap a mi elmaradottságunkra. Nos hát, ha ilyen barátjai vannak az automobilsportnak, akkor ne csodálják, ha a csendőrség tervezett behozatala a városba nem fog sikerülni, hisz ők védik ezt az intézményt, kapcsolatban a — halálos elgázolással! Gyanus!

= **Főispánunk levele.** Hertelendy Ferenc, Zalamegye főispánja, aki legutóbb Zalamegye törvényhatósági bizottságának közgyülésén kijelentette, hogy főispáni állásáról lemondott s lemondásához ragaszkodik, most Lesence-Tomajból Podmanicky Frigyes báróhoz, a szabadelvű párt elnökéhez hosszabb levelet intézett, amelyben bejelenti a szabadelvű pártból való kilépését.

A tömeg Cascabel minisztert éljenezte.

Hat hónap mulva megbukott Cascabel és a vasuttársaság nyolc nap mulva megint beszüntette a párisi gyorsvonat vernon-sur-eicheni megállását s igy megint csak a szerény vegyesvonatok hozták Jouve asszony számára az unokája leveleit, amig egy napon csak egy nagyon nagy pecsétes levél nem érkezett a tengerészeti miniszteriumtól. A nagy levél rövid volt és igy hangzott: A legnagyobb fájdalommal kell önnel tudatnunk, asszonyom, hogy Jouve Pierre Armand hadnagy a saigoni tiszti kórházban tifuszban elhunyt. Diesőséges jövő . . . Reményteljes pálya . . . Fölebbvalói gyászolják, stb. stb.

— Két év mulva a becsületrenddel! — Ezt mondták neki!

Es kimegy a szegény öregasszony délután négy órakor a pályaudvarra, a párisi gyorsvonat érkezéséhez s az állomásfőnök csak erővel tudja megakadályozni, hogy ki ne fusson a sinekre, mikor a gyorsvonat az állomás előtt, megállás nélkül keresztül vágtat

Mikor a vonat eltünt a messzeségben, mikor már dübörgése sem hallatszott, a szegény megzavarodott lelkü öregasszony panaszosan kérdezte az állomásfőnököt, hogy miért nem állitotta meg a vonatot, az unokája kiakart szállni. Látta, egész tisztán látta, hogy ott állott az ajtó mellett; a mellén ott volt a becsületrend keresztje Hogy fénylett az a kereszt! Ön olyan jó állomásfőnök ur!. Ugyebár megállitja holnap. Eljövök holnap is! Mindig! . . .

Es szeretetteljesen pillant le a hidegen csillogó vassinekre!

A tisztességtelen versenyről.

E fogalom ma már az egész civilizált világban ismeretes. Tisztességtelen versenyről ép oly sürün hallani panaszt az ügyvédek és orvosok részéről, mint bármely gyakorlati pályán működő egyéntől, sőt ha más néven is, de a hivatalnoki pálya munkásai előtt sem ismeretlen. Szomoru való, hogy ameddig egyéni ambició, haszonvágy és a létért való küzdelem rugói fogják—mozgatni a társadalmi életet, addig erős hullámzásokra lehetünk elkészülve. s e hullámok erején minden becsületes igyekezet könnyen hajótörést szenvedhet.

Nem is csodálható, ha a küzdelem hevében az egyik fél elhagyja a lovagiasság szigoru szabályait s meg nem engedett fegyverhez nyul, hogy ellenfelét lesujtsa Ha a tisztességtelen verseny fogalmával kapcsolatban mindenki első sorban a kereskedőre gondol, annak oka egyrészt a kereskedői működés sajátos voltában rejlik, másrészt a mai megélhetési viszonyokat élesen világitja meg.

A szigoruan vett, tehát mint termelő, hanem tisztán közvetitő kereskedőnek üzleti tevékenysége oda irányul, hogy szakismeretei segitségével az esetleges kinálkozó előnyök felismerésében és kihasználásában érjen el eredményeket. Működésére tehát minden indiszkrécióknak nagy hatása lehet s igy a tisztességtelen verseny eszközeitől nem idegenkedőnek támadásokra tág tere és alkalma nyilik.

Mindenekelőtt konstatálnunk kell, hogy a tisztességtelen verseny fogalmát meghatározni igen bajos, precize pedig teljesen lehetetlen épen ugy, mint nem lehet magát a „tisztesség" szót sem valamely szilárd meghatározás keretébe foglalni. En a kereskedő álláspontján állva, két főcsoportra osztanám a tisztességtelen verseny mindazon eseteit, melyek praxisomban előfordultak és pedig megkülönböztetek olyan eseteket, melyek körében az egyik fél a másikkal szemben jogosulatlan eszközökkel óhajt bizonyos előnyöket elnyerni, másodszor olyanokat, melyekben az egyik fél bosszuvágyból tör meg nem engedett fegyverekkel a másik fél reputációja, morális tőkéje ellen.

A második esetről bővebben megemlékeznem egyelőre felesleges mert hisz alig van gyakorlati kereskedő, aki az ilyen támadások alacsony voltát nem tapasztalta volna és általánosan ismert dolog, hogy ilyen esetekben a társadalmi fegyverek egész arzenálját, előitéletek, felekezeti és egyéni velleitások gazdag tárházát szokták hareba vinni. A gyakorlati életben rendszerint ugy nyilatkozik meg a tisztességtelen verseny. hogy az egyik fél igyekszik különböző eszközök által a vevőben azt a tudatot felkelteni, mintha az ő áruja olcsóbb, jobb vagy alkalmasabb volna, mint a másiké. Ilyen eszközök: az áru sulyának, hosszának, méreteinek, tömegének a rendes kereskedelmi szokványoktól eltérő volta, rendszerint olyan csomagolásban, amely szintén alkalmas e megtévesztést elősegiteni.

Mindezen, mondjuk „fogások" csak pillanatnyilag biztositanak némi előnyt a tisztességtelen kereskedőnek.

Mindezeknél sokkal veszedelmesebb és kártékonyabb is a tisztességtelen verseny azon formája, melyek az illető magán vagy üzleti reputációja ellen irányulnak s amelyek alkalmasak arra, hogy valamely cégbe vetett bizalmat alapjában megrenditsék és annak ezáltal érzékeny anyagi és erkölcsi veszteséget okozzanak Ez ellen vajmi kevés védelmet nyujt az ipartörvény 58. § a, amely a következőkép hangzik: „Egy gyáros vagy kereskedő sem használhat cégén, nyomtatványain és hirdetésében olyan jelzőket, olyan jelvényeket és adatokat, melyek a tényleges üzleti viszonyoknak vagy a valóságnak meg nem felelnek." Ennek szankciója aztán az, hogy az ez ellen vétők 40—400 kor.-ig terjedhető pénzbüntetésben büntetendők. Az illetékes hatóságok, a közigazgatási hatóságok és pedig első fokon szolgabiró, illetve rendőrkapitány, törvényhatósági joggal felruházott városokban, illetve a kerületi elöljáróság, Budapesten, második fokon az alispán, illetve városokban tanács, harmadik fokon a kereskedelmi minisztérium.

Minthogy már most az ipartörvény taxative sorolja fel a kihágások esetét, ezen felsorolás pedig a dolog természeténél fogva kimeritő nem lehet, igen természetes, hogy számtalan esetben a felsorolt közigazgatási hatóság kereskedelmi felfogásának, hogy ugy fejezzem ki magamat, minősége és mennyisége dönti el, vajjon fennforog-e tisztességtelen verseny esete, vagy sem.

A tisztességtelen verseny leggyakoribb és legveszedelmesebb eseteinek, u. m. az üzleti titok elárulása, valótlan adatok terjesztése, a kereskedő-iparos hivatásának veszélyeztetése ellen a mai jogrend védelmet nem nyujt, feltéve, hogy nem állapitható meg sem rágalmazás, sem becsületsértés vétsége.

Az ilyen esetekben sem nyujtható kellő védelem, mert az a kiszabott rendszerint igen csekély pénzbüntetés, mely ilyen esetekben megállapittatik, a gyakorlatban kellő védelemnek semmi esetre sem tekinthető.

Legtöbb hibája a mai jognak pedig az, hogy még csak pellengére sem állitható az illető az itélet közzétételének kötelezettsége által. hogy ha csak nem sajtó utján elkövetett becsületsértésről van szó.

Hiányzik nálunk továbbá a kártérítési kötelezettség megállapitása is, amely a törvény ellen vétők megbüntetésére már Franciaországban elégségesnek bizonyult.

Már fentebb megemlékeztem arról, hogy a közigazgatási hatóságok nem birhatnak kellő kereskedelmi érzékkel ahhoz, hogy igen kényes, firom kereskedelmi disztinkciót megkövetelő kérdésekben a helyes álláspontot megtalálják. Különösen hazánkban nem, ahol nem mondhatjuk, hogy a kereskedelem iránt széles körökben sok jóakarat, ügyszeretet és hozzáértés nyilvánulna. Mindebből az következik, hogy a tisztességtelen verseny ellen speciális törvényre van szükség. Olyanra, mely lehetőleg az összes felsorolt szankciókkal bir, még pedig minden taxativ felsorolás nélkül, mert minden ilyen felsorolásnak meg van az az elkerülhetetlen hátránya, hogy bizonyos idő alatt alkalmatlanná válhatik.

Sorolja fel tehát a speciális törvény a rendelkezésünkre álló összes typikus eseteket a nélkül, hogy forgalom meghatározást adna és bizza a biróságra annak esetről-esetre való megállapitását, vajjon valamely fenforgó esetben, ha az nem is azonos strikte a törvényben felsorolt esetekkel, valamely deliktum tisztességtelen versenynek minősithet-e vagy sem.

Őszinte örömmel csatlakozom minden jó magyar kereskedővel együtt az O. M. K. E.-nek a tisztességtelen verseny ellen induló akciójához, nem azért, hogy elkerüljük azt az érzékeny anyagi károsodást, a melyet a tisztességtelen verseny évente a reális kereskedelemnek okoz, hanem igaz örömmel üdvözlöm azért, mert ugy érzem, hogy ezzel az akcióval ismét sikerülni fog a magyar kereskedői szellem reputációjának egy ujabb szilárd oszlopát felállitani.

BRUST LAJOS.

A V. H. O. Sz. igazgatósági ülése.

— (Saját tudósitónktól.) —

Szeged, julius 16.

A Vidéki Hirlapirók Országos Szövetségének igazgatósága Szávay Gyula elnöklete alatt vasárnap délután ülést tartott. Ez volt az igazgatóság első ülése a Szövetséget ért gyászeset óta s ez alkalommal foglalkozhatott a Szövetség vezetősége először azzal a mozgalommal, mely a vidéki ujságirókat két táborba látszik osztani.

Bevezető szavaiban jelezte is az elnök, hogy fegyverzaj közepette tartja első ülését az uj aerában az igazgatóság. Testvérharc tőtött ki az ujságirók törzsében s ma-holnap a vidéki ujságirók abban a helyzetben lesznek, hogy válasszathatnak a testületek között, melyekre érdekeik védelmét bizni kivánják. Ebben a harcban a Szövetség vezető szervének, az igazgatóságnak feladata magaslatán kell állnia s feladata magaslatán akkor áll, ha intézkedéseivel és magatartásával a Szövetség függetlenségét, erkölcsi és anyagi erejét, valamint programmszerű működésének további folyását megvédelmezi. Emellett vigyáznia kell az igazgatóságnak, hogy bármily fegyvereket is használ az ellenmozgalom, a mi fegyvereink mindig méltók maradjanak a Szövetség méltóságához és tisztességéhez.

Minthogy pedig a meglehetős lármás tenorban folyó mozgalomban sok oly jelszó és állitás hangzik el, ami alkalmas arra, hogy a közönséget, vagy a hirlapirókat magukat is tévedésbe ejtsék, a V. H. O. Sz.-nek keresnie kell valamely formát, hogy a Szövetség álláspontját a mozgalommal szemben is világosan kifejezze.

Az igazgatóság evégből a következő kijelentések tételére szoritkozik:

A Vidéki Hirlapirók Országos Szövetsége hivatását továbbra is eddigi szervezetében, alapszabályainak változatlan keretei közt s a vezetés azon eddigi szellemében kivánja teljesiteni, mely szellem hivalgástól ment zajtalan működésben ennek az ujságiró testületnek erkölcsi és anyagi tőkét: tiszteletet és vagyont szerzett.

Tagjait a Szövetség a vidéki ujságirók egyetemából, válogatja, különbségtétel nélkül arra, hogy a felvételt kérőnek az ujságirás

egyedüli kenyérkereseti foglalkozása-e, vagy e foglalkozás mellett az illető valamely más hivatásnak is munkása-e még, mert a Szövetség az ujságirói hivatást és a hivatásos ujságirói munkát nem e munka kenyérkereseti jellegének kizárólagosságában látja.

A V. H. O. Sz. nem azonos a vidéki hirlapirók ama részével, mely a hirlapiróí munka anyagi érvényesitése érdekében ujabban mozgalmat inditott, az egyes városokban szervezkedő üléseket tart és országos gyüjtést rendez.

E szervezkedő mozgalommal a Szövetség szembe nem helyezkedik, de azzal szolidaritást sem vállal, hanem attól magát és tagjait távol tartva, egyedül a saját szervezetéből folyó munkáknak szenteli tevékenységét s e szervezet függetlenségét, erkölcsi és anyagi cselekvő képességét minden támadással szemben megvédelmezi.

Bemutatta ezután az elnök azt a nagy halom levelet, mely a V. H. O. Sz. legutóbbi számának közleményeire a Szövetség tagjaitól a elnösséghez érkezett. A Szövetség tagjai a legteljesebb bizalmukról és szeretetükről biztositják az elnökséget és igazgatóságot s követelik, hogy a V. H. O. Sz. a megkezdett uton egyenesen és szilárdan haladjon s eddigi eljárása irányától magát eltériteni ne engedje.

A felvételi kérvények elintézésénél felvette az igazgatóság a Szövetség tagjai közzé: Loránt József debreceni, Fehér Ödön miskolci és Faragó Rezső aradi hirlapirókat.

Ezután a segély iránt való kérelmekben határozott a gyülés, több ujságirónak 60—100 koronás segélyeket szavazván meg, végül pedig a folyó ügyeket intézte el.

Utazás a Balaton körül.

(Fürdő levél.)

Fonyód, jul. 16.

A balatoni kultusz. — Fonyód. — Egy társaság Balaton körüli utja. — Vutkovich Ödön dr., Vutkovich Sándor dr. és Nagy Olivér dr. — Egy kellemes est. —

A balatoni kultusz, ha csiga lépésekben is, de lassankint mégis fejlődik. Még egy evtized előtt alig egy-két látogatott fürdője volt a Balatonnak. Most már azonban mind ujabb és ujabb fürdőtelepek alakulnak. Évről-évre uj villasorok lepik meg a Balatonra érkezőt. Lassankint kibontakozik tán a Balatonnak jövő, csodás világa. Mert, hogy ebből az óriási, végtelenül fenséges természeti kincses-bányából előbb-utóbb világhirű hely lesz, ez több mint bizonyos. Olyan nyüzsgő élet lesz a balatoni fürdőkben, mint bármelyik világfürdőn.

Csakhogy nálunk lassan megy az ilyesmi. A külföld figyelmét nem tudjuk odavonzani. Nincsenek nekünk népszerű, ingyenes, diszes kiállitásu ismertetőink a balatoni fürdőkről, mint ezt minden tiroli kis faluról látjuk. Balatoni irodalmunk csekély. Ami van is, nem oly olcsó, hogy népszerűvé válna. Eötvös Károly „Utazás a Balaton körül“ cimű műve és Sági Jánosnak, a Keszthelyi Hirlap munkatársának „Balaton irásban és képben“ cimű munkája sok szolgálatot tettek a balatoni kultusznak. Az előbbi, mint szenzációt keltő irodalmi stilusban irt érdekes utleirás, tele megkapó, a Balaton csodás világát dicsőitő töltenettel, az utóbbi mint egy lelkes ujságiró ember ismeretterjesztő, derék munkája. De ezek fürdőügyi-vezetés, irányitási szempontból nem hiszem, hogy alkalmasak lennének a külföldi terjesztésre. Legalább a külföld nem ilyen irányu művekkel terjeszti hazájától távol, fürdői hirnevét

Sajnos még mi magyarok is tulkövetelők vagyunk a balatoni fürdőkkel szemben. Évtizedes alkotásokat várunk alig egy néhány éves fürdőktől. Nem vagyunk tekintettel a kezdet nehézségeire és olyan igényekkel lépünk fel ott, mintha Karlszbádban, vagy Marienbádban volnánk. Szidjuk a magyar fürdő-faluk minden érdekességét, minden népies zamatu vonását. Nekünk modern, huszadik századbeli otthonias kényelem, életmód kellene a balatoni fürdőkben — á la szecessió.

Nem mindenki ilyen. Sokan vannak, napról-napra, többen lesznek, akik megvannak elégedve a Balatoni fürdő viszonyokkal és ott töltik nyári szabadságidejüket. A Déli Vasut balatoni forgalma évről-évre nagyobb lesz. Szombat este csak ugy önti a férjek vonata a családjukat meglátogató férjeket és a Balatonra kirándulókat. Jó magam is örülök, ha a hét végén leráztatom magamról a városi port és kirándulhatok Fonyódon nyaraló szeretett övéimhez, ahonnan e levelet irom a Zalai Közlöny részére.

*

Fonyód az egyedüli kiemelkedőbb oldala a somogyi partnak. Mikor a kanizsai vonat hirtelen odaér a fonyódi meredek hegyoldal alá — mely gőggel néz le az alatta elvonuló sinpárra — szinte meglepődünk a hirtelen változáson. Gyönyörű kis hegy van szemünk előtt, melynek tetején, nagy erdő közepette egy gyönyörű, hatalmas, a fővárosi Andrássy-utra illő villasor fekszik. A vasuti állomáshoz közel ott találunk egy szépen, ujonnan berendezett szállót.

Sietünk magunkról lemosni a vasut olcsó szenének kormos füstjét, hogy felmenjünk a hegytetőre, gyönyörködni egy fenséges mesébe illő látványban. Az előttünk elterülő csendesen ringó Balatonban melyet tuloldalról a festői érdekességben kiemelkedő zalai hires hegyek öveznek. Ott van előttünk a zalai hegyek csodás világa. Badacsony, Szigliget, Csobánc, Tátika. Odább a tapolcai hegyek. Távolabb Tihany, ahol közel Füred van. Balról sejtelmesen eltünik előlünk a Balaton láthatára. Szemünk megakad a végtelen vizben, ott valahol a Balaton metropolisa, Keszthely felé. Még csak a somogyi oldalról élvezhető a zalai hegyek festői szépsége.

Mikor pedig bibor pirosban leáldoz a nap és fényével bearanyozza a magyar tenger tükrét, ez oly látvány, melytől térdborulva megszólalunk a költővel:

Óh természet, óh dicső természet,
Mely nyelv merne versenyezni véled . . .

*

Lemegyünk a vasuti szálló szép kertjébe. Magyar cigány nóta hangja üti meg távolról fülünket. Balatoni dalokat játszanak. A nagy viz felől fenséges levegő áramlik felénk. Jól esik megpihennünk.

Itt kellemes ismeretséget kötöttem egy lelkes társasággal, kik Balatonfüredről kocsin tettek utazást a Balaton körül. Öröömnek ismerősei Pozsonyból Hárman voltak. Kettő fia néhai idősb dr. Vutkovich Sándornak, a jeles jogakadémiai tanárnak, a pozsonyi Toldy kör érdemes megalapitójának. a magyarság ottani lelkes előharcosának és a magyarság ügyét derekasan szolgáló „Nyugotmagyarországi Hiradó“-nak, ennek az előkelő lapnak megalapitójának, kinek halála annak idején országos részvétet keltett. Ennek a nemes emlékű férfiunak két fiával találkoztam ott: Dr. Vutkovich Ödönnel, a Ny. H. felelősszerkesztőjével és laptulajdonosával és dr. Vutkovich Sándorral, a pozsonyi jogakadémia tanárával. Társaságukban volt dr. Eöttevényi Nagy Olivér eperjesi jogakadémiai tanár. Elragadtatással beszéltek utjukról. Saját fogatukon tették meg az utat. Tavaly Füredtől Földvárig mentek. Az idén is Füredről indultak ki, ahol a primási palotával szemben nyaralójuk van. Utirányuk volt Zánka, Révfülöp, Badacsony, Tapolca, Sümeg, Keszthely, Hévíz, Balaton-Berény, Keresztur, Máriatelep és onnan Fonyód. Érdekelt véleményük. Nyilatkoztak Zaláról és ennek szépségeiről. Csodálattal emlékeztek meg Darnay Kálmán sümegi muzeumáról, melyet már ismertek a napi és szépirodalmi lapokból, de az ott láttottak különösen a kézirat gyüjtemény, mégis meglepetésszerüen hatott reájuk. Megnézték utjuk minden érdekességét. Csodálattal emlékeztek meg a zalai utak jóságáról.

— Ez az Önök megyei közigazgatását dicséri, jegyezte meg Nagy Olivér.

Jól esett ezt hallanom nékem, zalainak.

Elbeszélgettünk a Balaton szépségeiről. Örömmel hallottam, hogy Vutkovich Ödön dr. lapjában tárcasorozatot fog irni utjáról.

Bár, sok ilyen magyar lapszerkesztő lenne, aki bejárva a balatoni fürdőket, lapjában propagandát csinálna ennek. Mert az ilyen alapos impresszió utján irt cikkek csak használhatnak az ügynek, még akkor is, ha esetleg enyhe kritikáját is adná a viszonyoknak.

És, hogy ennek az estnek a koronája egy jó tabi cigánybanda zeneje volt, mely a szebbnél-szebb magyar nótákat játszva, a hangulatot a legkedélyesebbé tette, ez most már bokréta a kalapon.

Balatoni emlékeimnek szép estéje lesz ez az est.

GÁSPÁR BÉLA.

HIREK.

Becsüljük meg az embert!

Sok dolog van a nagy világon, amely méltó arra, hogy ne csak megfigyeljük, de megis bámuljuk. Szép vidékek vagy természeti termények az ember felfedező szellemének s erejének művei és más hasonló dolgok mind olyanok, hogy csodálatra inditanak minket. De ami mégis az ember figyelmére legméltóbb, az mindig volt és örökké marad is — az ember! Az emberre nézve semmi sincsen érdekesebb a világon, mint ismét — az ember. Tulajdonképen soha se láhatunk és soha se hallhatunk eleget Ugyszólván minden uj arcnak látása uj eszméket támaszt bennünk. Mihelyst kénytelenek vagyunk érintkezni az emberekkel, vagy éppen mihelyt szivesen társalgunk velük: már magunk is élénk tevékenységet fejtünk ki, sőt érvényesülni is akarunk. Igen, az ember az a tárgy, az a tér, ahol mindig termékeny tanulmányokat tehetünk és pedig azért, mert minden megfigyelés önismeretre hat vissza — gazdagitólag, igazitólag, szégyenitőleg. vagy emelőleg, dicsőitőleg. Mindenki, legyen az bárki, mégis a mi alteregunk. A mi ő, az mi is vagyunk, legalább egy bizonyos részben, vagy pedig lehetünk azzá. Aki tehát igazán emberismerő akar lenni, kénytelen figyelembe venni minden életkort, minden állást, minden viszonyt, törekvést és szenvedélyt, hogy igy az emberek helyes összképét nyerhesse. Erre pedig okvetlenül szükségünk van, ha a magunk körében az emberekre hatni akarunk A bölcsészet s a történelem segitségével mély betekintést szerezhetünk az emberi természetbe; mig ellenben a legfőbb, ugynevezett világférfinek, vagy talán világfinak rendesen csak igen felületes nézete van az emberről. S miért van ez ugy? Azért, mert ezek legtöbbnyire folytonos fondorlataikkal és üzelmeikkel, gyakran pedig képzelt okosságukkal oda jutnak, hogy az embert megvetni tanulnak. Holott mégis éppen ellenkező feladata van az igazi embertanulmánynak. Ez pedig az: hogy az ember szivébe éles tekintetet vetve annak mély hátterében. esetleg a sürü ködön, sok hibán keresztül is megpillanthassuk az emberiség typuszát, mint isteni eszmét.

Becsüljük meg az emberiséget; bizalmat és szeretetet ápoljunk irányában szivünkben; ez feladatunk. Mert különben még a legkifejlettebb adományok és képességek mellett is csak plebejusok maradunk — nemes érzelem és fenkölt gondolkodás nélkül. Épen ez a jobbak, a méltóbbak ismertető-jele, hogy nagyrabecsülik az emberi természetet s ezen hitükhöz ragaszkodnak még akkor is, ha azt mások kigunyolják. Ha saját lelkünk és szivünk rendjén van, akkor már közel van az az emberszeretethez; mig ellenben a sivár lélek, a gazember önmagában megvet másokat is, még ha azok sokkal jobbak nála. Az emberiség becsülése! ez tehát elvünk, feladatunk! Arra tanit azonban az élet, hogy ezen becsülést nem egyszer nagyon mérsékli, sőt lenyomja a feldiszitett, felcifrázott vagy pedig meztelen aljasságnak látása! Azonkivül vannak

ethikai gyöngeségek és hibák, melyek egész népekre és korszakokra kiterjednek. Vannak bűnei a nyereségnek, de talán még nagyobb vétkei vannak a kulturának is. Voltak a régi görögöknek pozitiv bűneik, pl. a kéjvágy; voltak hanyatlásuk idejében a rómaiaknak is, pl. a pénzvágy, vannak olyanok korunknak is, pl. az élvhajászat önzés, képmutatás, stb. de mindezeken kívül észlelhető az erkölcsi rugóknak bizonyos ellankadása, elernyedése, melyek elójelei a legrosszabbnak, amitől félnünk kell. Hogy ez tényleg ugy van: ki tagadhatná ezt?

De ezen árnyoldal mellett létezik egy másik oldal is, melyet talán fényoldalnak mondhatnánk: az emberiség rendelkezik csodálatos megujító, ujjá teremtő tehetséggel. Erősítsük csak az emberértékben való hitünket! Tekintsünk körül figyelő szemmel. Mindenütt találunk nemeslelkű, igaz műveltségű embereket és családokat, akikben finom erkölcsi isten félelem uralkodik; s találunk kiváló erényeket, követésre méltó példákat. Sőt az összesség sem nélkülözi a dicseretes tulajdonságokat s a méltóbb, tisztességesebb viszonyok utáni törekvést. S ha vannak is nagy hibái, mégsem itélhetjük el őt egészen, mert azoknak okai sokszor nem is ő benne keresendők. De a fenkölt lelkű, valóban művelt egyeseket és családokat becsüljük meg őszintén és ragaszkodjunk hozzájuk. Az ilyen család valóságos isteni kert, melyben az Ur tartózkodik s mely a nemesen gondolkodó s gyöngéden érző emberre nézve bármily más nagyszerű dolognál bámulatra méltóbb. Az ilyen körben nyerhetünk igazi lelkesedést a szép, igazi s magasztos iránt; ott szerezhetünk erős hitet abban, ami az emberben isteni. S ezért becsüljük az emberiséget!

OSELKÓ JÓZSEF.

— **Személyi hirek.** Mikoss Géza kir. táblai biró, tegnap visszaérkezett szabadságáról és elfoglalta hivatalát. — Maurer Károly az Osztrák Magyar Bank nagykanizsai fiókjának adjunktusa Marienbadban töltött szabadságutjáról visszaérkezett és hivatalát elfoglalta.

— **Gróf Batthyány Lajos leánya Keszthelyen.** A magyar szabadsághare nagy vértanujának leánya, özvegy gróf Batthyány Gézáné, Keszthelyen nyaral. A grófnőt Festetics Tassiló és családja többször meglátogatta.

— **Kinevezések a postánál.** A kereskedelemügyi miniszter Filipovics József pécsi posta- és távirdaigazgatósági titkárt, lapunk sok éven át volt szerkesztőjének, Bátorfi Lajosnak vejét posta- és távirda-tanácsossá, továbbá Tarlós (Topolics) György posta- és segéd-titkárt, kiváló érdemeinek elismeréséül soronkivül posta- és távirda-titkárrá nevezte ki. Tarlós városunk szülötte és sokáig volt az itteni mozgó-postánál alkalmazva.

— **Halálozás.** Sallér Lajos épitő-mester, a régi iparos-osztály e derék, szorgalmas képviselője tegnap reggel 63 éves korában Nagykanizsán hirtelen elhunyt. Sallér derekasan kivette részét a közügyekből. Tagja volt a városi képviselőtestületnek, Zalavármegye törvényhatóságának. Nyolc éven át főparancsnoka volt a nagykanizsai önk. tüzoltó-testületnek. Elnöke volt sok évig az Ipartestületnek, a Nagykanizsai Általános Betegsegélyző Egylet jelenlegi elnökét gyászolja az elhunytban. Ma délután 5 órakor temetik a Teleki-utcai gyászházból.

— **A Georgikoni emléktábla.** A keszthelyi „Georgikon" — mely Magyarország legrégibb gazdasági tanintézete — homlokzatán a minap helyeztek el egy díszes márvány emléktáblát, mely a mezőgazdasági szakoktatás nagynevű uttörőjének, Festetics György grófnak emlékét örökíti meg. A tanintézet hallgatóinak nemes gondolkodásának és hálaérzetének jele e tábla, mellyel a magyar gazdasági tanügy dicső alapitójának érdemei iránt viseltetnek. Az emléktáblát csendes ünnepség keretében illesztették a Georgikon épület falába.

— **Arckép leleplezés.** A Katholikus Legényegylet háláját akarván leróni az egylet tevékeny elnökei iránt, megfestette azok fényképét. Mult szombaton este volt Horváth György és Eperjesy Gábor képének leleplezése. Az ünnepeltekért küldöttséget menesztettek, kiknek megérkezése után kezdetét vette a házi ünnepség. Németh Imre háznagy tartotta az ünnepi beszédet, miközben a lepel lehullott a képről. Beszéltek még Hajdu Gyula dr., Pavelkovics Kálmán és Áts E. Árpád. Az ünnepeltek meghatva mondottak köszönetet.

— **Kövessiék Siófokon.** Kövessi Albert, mint ezt már megirtuk, Nagykanizsáról Siófokra távozott szintársulatával. A hozzánk érkezett tudósitások szerint a társulatnak nem valami fényesen megy a dolga. Az első előadás szombatra volt kitüzve. Elég szép számu közönség jelent meg ekkor. Azonban ez előadást tüzrendészeti okból a hatóság nem engedte megtartani. A pesti közönség, mert Siófokon többnyire pestiek nyaralnak, zajos „le vele", „abcug" kiáltással távozott. Vasárnap végre megtarthatták az első előadást. Már jóval kevesebben voltak jelen, mint első este. Olyan gyönge, félig telt ház volt. „János vitéz"-t adták az ismert szereposztásban. Az előadást Nagy Samu nagykanizsai hirlapíró ez alkalomra ügyesen megirt prologusa vezette be. A hét műsoráról és az előadásokról nem kaptunk más értesitést, csak azt, hogy az előadásokat gyéren látogatják, roszszabbul mint Kanizsán. Voltak olyan esték, hogy a szinházban összesen nem voltak ötvenen.

— **Az Osztrák Magyar Bank-fiók köréből.** Stréda Antal az O. M. B. itteni fiókjának tisztviselője Székesfehérvárra helyeztetett át.

— **Sértegető polgármester.** 1904. évi október hó 1-én történt, hogy Zalaegerszeg rendezett tanácsu városa képviseleti közgyülést tartott volt Várhidy Lajos polgármester elnöletével. Sokan s némelyek élesen kritizálták a városi ügyeket s a polgármestert is. Többek között Csertán Károly alispán választott képviseleti tag is felszólalt s a város érdekében körültekintőbb tevékenységre szólitotta fel a polgármestert. A polgármester hevesen visszautasitotta az észrevételt és megsértette az alispánt képviselői jogában. Erre óriási zaj, lárma lett. Csertán otthagyta a gyülést s még október 8-án levélben beterjesztette a képviseleti tagságról való lemondását azzal az indokolással, hogy noha ő a közügynek specialisan a városnak érdekében szólalt fel, de olyan tapintatlan vezetés mellett a közügyet nem lehet szolgálni, méltatlan megtámadtatást nemcsak türni nem, de személini sem tud. A minap foglalkozott e lemondással Zalaegerszeg város képviselőtestülete. A képviselők közül többen megtámadták a polgármestert, hogy még csak most tárgyaltatja a lemondást. Végül hosszas vita után a következő inditványt fogadták el:

Az egész képviselőtestület menjen az alispán elé a polgármester Várhidy vezetésével és ő adja elő a határozatot.

Egyik egerszegi laptársunk irja, hogy az alispán aznap elutazott Hévizre és jelenleg is ott van.

— **Esküvő előtt halál.** Kovács Mihály vendéglős f. hó 18-án halálos ágyán házasságot akart kötni gazdasszonyával, Győre Máriával. Házasságkötési szándékukat szabályosan bejelentették az anyakönyvi hivatalban. Midőn Ihászi Horváth István anyakönyvvezető, Dr. Goda Lipót városi tiszti orvossal a szertartás eszközlése céljából a beteg ágyánál megjelent, a házasságkötést nem eszközölhette, mert a vőlegény agóniába esett és igy az „igen" szót sem volt képes már a földi halandók által értett nyelven kejteni. A vőlegény éjfélkor 46 éves korában meghalt és igy Győre Mária nem ehetett hites felesége.

— **Katonák átvonulása.** A cs. és kir. hadiskola 2-ik évfolyamának 8-ik gyakorló csoportje Grübic Milán cs. és kir. vezérkari testületbeli őrnagy vezetése alatt 11 főtisztből és 14 fővi legénységgel, továbbá a 10. gyakorló csoportja Korompai Brunsvick Adolf cs. és kir. vezérkari vezetése alatt 10 főtiszttel és 13 fővi legénységgel szerdán Drinjacáról Nagykanizsára érkeztek. A katonák két napig maradtak városunkban, mely idő alatt terepfelvételeket eszközöltek.

— **A nagykanizsai rendőrség és a vasárnapi munkaszünet.** Már többször irtunk a nagykanizsai magántisztviselők vasárnapi munkaszüneteről. Irtunk a hivatalosan meginditott vizsgálatról és az eredményről, melyet ez ügyben a rendőrség hosszas huzavona után felszinre hozott s mely kinos megbotránkozást keltett. A „Magántisztviselők Lapja," mely a M. Ó. Sz. hivatalos közlönye, ma érkezett számában cikket hoz a nagykanizsai rendőrség magatartásáról, többek között a következőket irja:

„Valóban Abderába-való állapotok ezek. A rendőrség nem ismeri vagy nem akarja ismerni a törvényes rendeletet, a kormányhatalom szociális intézkedéseit. Ezek a jó urak nem tudják, hogy a vasárnapi munkaszünet nem vallási, hanem szociális intézkedés, amelyet azért rendeltek el, hogy a pihenőből lehetőleg minden emberfiának kijusson. Nem okvetlen kell az embernek minden vasárnap a templomba járnia, de semmisetre sem szabad az irodában vagy műhelyben munkára fogni, mert ott a szolgálati viszonyban álló, függő ember nem tud a bizonyos szelid nyomástól megszabadulni. Vasárnapon zárva kell maradnia minden irodának és aki e szabály ellen vétkezik, megtorlásban kell részesülnie. Az a rendőrkapitány, aki a szóban forgó végzést hozta, talán akaratán kívül is megmutatta, hogyan lehet a törvényt kijátszani. S ha a kanizsai rendőrség feje nem tudja megérteni a kereskedelmi kormány magyarul megfogalmazott és többször publikált rendeletét, elvárjuk Csertán Károlytól, Zalavármegye alispánjától, hogy alantas közegét megfelelően ki fogja oktatni. A város rendőrközegei arra valók, hogy minden egyes polgárt megvédelmezzenek, ha érdekein sérelem esik. S ha Nagykanizsa rendtartói még nem jutottak erre a tudomására, lesz fórum, amely őket fölvilagositsa. Hisszük, hogy a kanizsai kollégák erélyes föllépése nem marad eredmény nélkül. Ha pedig szükséges lesz, az Orsz. Szövetség rendelkezésére áll a bizottságnak, hogy a belügyminiszteriumban megfelelően eljárjon."

Lapunk zártakor értesülünk, hogy Deák Péter rendőrkapitány a „magántisztviselőket" alkalmazó vállalatok főnökeihez felhivást bocsátott ki ma tegnapi kelettel, melyben figyelmezteti a cégeket, hogy az ipari és kereskedelmi vállalatok irodáiban az irodai munkáknak vasárnap egész napon szünetelni kell és hogy a jövőben minden oly esetben, midőn az ellenőrző közeg az irodákban vasárnap magántisztviselőt talál, szigoru felelősége vonja őket és fejleményekhez képest (?) megbünteti.

— **Egy dicséretes mozgalom.** Zalavármegye szabályrendeletének nyomán fontos munkálatot inditott meg Csertán Károly, vármegyénk alispánja. Utasitotta a járások szolgabirói hivatalait, hogy a megyei utak fásitását vegyék munkálatba. A fásitásra az utakra dülő földek birtokosai is vállalkozhatnak. Ez esetben a fák haszonélvezeti joga az illető birtokost illeti, kivéve a szederfák lombjainak szedését, mert ezt selyemhernyók tenyésztése végett bárkinek is meg kell engedni. Kötelesek azonban ezek a tulajdonosok a fák gondozását is elvégezni Zalamegyében Zalamihályfa, Gógánfa, Szalapa, Eötvös puszta ott járnak máris legelől a fásitás terén. Utcáikat, tereiket beültették gyümölcsfával s evvel olyan idilli, kedves-bájos képet kölcsönöztek falvaiknak, mikor a bogárhátu házak között két oldalt, mint üde csik huzódik végig a fasor, zöldelő árnyából ránk mosolyognak a sárguló, piruló gyümölcsök. De nemcsak a faluk és utak szépségét emelik azok a fasorok! Haszon is származik belőle. Egy fa után nem sok, de a fák százai, sőt ezrei számottevő hasznot produkálnak. Az ültetett szederfák pedig sok haszonnal járnak a selyemtenyésztésre. Ez anyagi haszon. Ennél szinte többre becsülöm az erkölcsi hasznot. „Aki a virágot szereti — mondja Petőfi — rossz ember nem lehet." Hozzátehetjük, hogy nem lehet az sem, aki a fát szereti. Annak a fának ültetése, gondozása jótékonyan hat az emberi szivre. Es amint az a fa nő, fejlődik, erősödik, amint lombozata mindnagyobb koronát nyujt, amint virága, gyümölcse nagyobb bokrétában pompázik, hát annál erősebb lesz az a lélekmivelő, erkölcsnemesitő a hatás is, melyet a népre gyakorol.

— **Siófokot ismét felavatták.** Elcsattant ott az első — nem csók, hanem a nyakleves s az első poff, s ez a felavatás bizonyitja, hogy megnyilt a fürdő időszak, amiképen tavaly is megtörténtek a hasonló felavatások. Ez a csattanós felavatás a politikai hullámokból merül fel. A többit már tudjuk. A pincér, másképen lakáj, egyenlitette ki a dolgot. Siófoki speciálitásokkal — pofonokkal.

— **Birtok eladás** A nagyatádi Meller-féle 5000 holdas birtokot Lellbach Keresztély bácskai földbirtokos két és fél millió koronáért vásárolta meg.

— **A póttartalékosok behivását elhalasztották.** A 48. gyalogezredben f. hó 25-ére fegyvergyakorlatra behivott póttartalékos legénység a sürgős aratási munkákra való tekintettel, csak augusztus 1-én fog bevonulni.

— **Bérkocsisok panasza.** A bérkocsisok küldöttsége járt a rendőrkapitánynál. Az a bajuk hogy a nagykanizsai szállodások jogtalanul bérkocsikat tartanak és a vasutról fizetésért behozzák az érkezőket. E sérelmes állapot ellen már tettek feljelentést az alispánhoz és most megsürgetik felterjesztésüket Arra is kérték a rendőrkapitány, hogy mulasztásukért ne büntesse őket szigoruan, mert e mulasztásoknak a legtöbb esetben az emlitett viszás állapot az oka.

— **Vizsgálat egy szerencsétlenségi ügyben.** A vörsi (Zalamegye) plebánia templom épitésénél történt szerencsétlenségi ügyben megtartották már a hivatalos vizsgálatot. A vizsgálat, mint jelentik, megállapitotta, hogy a templom épitésénél szerkezeti hiba nincs, az épités a tervnek megfelelően történt, a fölhasznált anyag jó, az állványok megfelelőek s igy a szerencsétlenség kizárólag a munkások kellő tájékozottságának hiánya s járatlanságuk miatt történt. A bizottság véleménye szerint a boltozat fennmaradt része lebontandó s ujra boltozat szükséges, hozzá szakavatott munkásokkal. Egyébként, mint értesülünk, a szerencsétlenül járt munkások már mind jobban vannak s a legsulyosabban sérült segéd, Kovács Lajos is felgyógyul.

— **Asztalosok sztrájkja.** A nagykanizsai asztalos-segédek sztrájkja megszünt, miután a mesterek a segédek összes követeléseit teljesitették. A segédek már munkába álltak.

— **A siketnémák budapesti állami intézetének** első osztályaiba a legközelebbi tanévre 30 uj növendék fog felvétetni. Ezenkivül felvételt nyernek a megfelelő felsőbb osztályokba oly siketnémák is, akik eddig valamely vidéki intézetben tanultak ugyan, de akiknek szülői időközben a székesfővárosba, vagy annak környékére költöztek. Végül felvétetnek a felsőbb osztályokba olyan gyermekek is, akik népiskolai tanulmányaik közben siketültek meg s akik az intézetben a beszédnek a szájról való leolvasását tanulják meg és ezuton elemi ismereteiket kiegészitik. Elsősorban a Budapesten s az annak környékén levő községekben lakó siketnémák vétetnek ugyan fel, de másodsorban felvételt nyernek az ország bármely helyéről folyamodó olyan siketnémák is, akik az évi 200 K. eltartási költséget egészben, vagy legalább részben biztositani képesek. A felvétel a folyamodványok beérkezésének sorrendjében fog eszközöltetni; miért is indokolt hogy a szülők mielőbb küldjék be kérvényeiket. Pályázati határidő julius 25—30. Részletes tájékoztatást és felvételi nyomtatványokat az érdeklődőknek díjtalanul küld az intézet igazgatósága. (Budapest, VIII., Mosonyi-utca 8. szám). Megjegyeztetik, hogy az intézet 8. évfolyamu.

— **A Déli Vasut aszfaltiroztat.** Lapunk már többször irt arról, hogy a közönség kedvelt séta utja felé, a Kazincy-utcai pályaátjárótól egészen az állomásig mily rossz a járda. A városi tanács nemrég átiratban hivta fel a D. V. igazgatóságát a járda kijavitására. A napokban jött meg a válasz, még pedig olyan, melyet minden házigazda megszivlelhetne. Az igazgatóság értesitette a városi tanácsot, hogy a kérdéses járdát még a folyó évben aszfaltiroztatja.

— **Vadászati engedély.** A polgármesteri hivatal hivatalos kimutatása szerint az elmult évben Nagykanizsa város területén 80 egyén kért és kapott vadászati engedélyt. Ezen engedélyek augusztus 1-én járnak le.

— **Motorcsónakok a Duna és Balaton között.** Külföldön az automobilizmussal párhuzamosan igen erős fejlődésnek indult a motorcsónak-kultusz, mely nem lehetetlen, hogy a sport kereteiből kilépve hova tovább a komoly közlekedés szolgálatába szegődik. Magyarország nevesebb vizei szám, fekvés és alkotás szerint annyira kedvezők a motorcsónakázás céljaira, hogy valósággal megrovandó a motorcsónakázás iránt tanusitott eddigi indolenciánk. A közelmultban lezajlott automobilkiállitáson láthattuk a Lorenc Viktor és Vladimir magyar mérnökök ez irányban való fáradozásainak tervbeli eredményét, de a kiállitás nyomában bekövetkezett általános és huzamos gépgyári sztrájk utját állta annak, hogy a legelső magyar motorcsónakok vizeinken megjelenhessenek és széleskörü elterjedésükre kedvet keltsenek a magyarság tehetős rétegeiben. Ugy halljuk, hogy az elmulasztottak pótlása csakhamar bekövetkezik. Hirt adhatunk arról is, hogy a f. hónapban több magyar mérnök tanulmány kirándulást tesz motorcsónakkal Budapestről a Duna és Sió felhasználásával a Balatonra és vissza.

— **Uj találmány a filoxera ellen.** A Magyar Paizs irja: Egy zalaegerszegi szőlősgazda kitalált egy uj keveréket, melylyel bekeni a szőlőgyökereket s a szőlő szemlátomást felvidul egy két nap alatt s nöttön-nő friss lombozattal, jeléül annak, hogy a keverék elpusztitotta a filoxerát. Aldása lesz a magyar szőlőnek, áldása a magyar gazdának, ha ez a zalaegerszegi uj találmány csakugyan meg fog felelni a gyakorlatban is.

— **Körrendelet a szőlővessző forgalomról.** A földmivelésügyi miniszterium a törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, mely hivatkozással arra, hogy a phylloxera a szőlőültetvényeket amugy is már elpusztitotta, vagy legalább is már megtámadta és igy a szőlővesszők forgalmának korlátozása mi haszonnal sem jár. A szőlővesszővel beültetett területeknek évről-évre történő megvizsgálása tehát felesleges. Az éveken át kibocsájtott rendeleteket hatályon kivül helyezi

— **Csaló postamesternő.** Réfi Emilia zalaszentbalázsi postamesternőhöz 1904. évi julius 17-én beállitott Horváth János kovács-mester és 200 koronát adott át azzal, hogy ezt a postatakarékba akarja elhelyezni. Réfi Emilia ekkor rábeszélte Horváthot, hogy a pénzét a postamesteri nyugdijegyletnél helyezze el, ahol 6%-ot kap utána. Horváth ebbe belenyugodott és átvette a Réfi Emilia m. kir. postamester aláirásu és pecséttel ellátott elismervényt. Később derült ki, hogy ilyen egylet nincs is és Réfi a pénzt a saját céljaira forditotta. Emiatt a nagykanizsai kir. törvényszék Réfi Emiliát, a folyó évi március 3-án tartott főtárgyaláson 14 napi fogházra itélte. Felek felebbezése folytán az ügy a pécsi kir. táblához került, melynek itéletét a minap hirdették ki. Az első biróság itéletét helybenhagyta. Réfi semmiségi panaszt jelentett be.

— **Őrült asszony.** Szerdán éjjel egy jól öltözött uriasszony izgatott viselkedése keltett feltünést a nagykanizsai pályaudvaron. Zavartan járkált fel és alá. Megállapitották, hogy a szerencsétlen nő őrült és E. S. kereskedő rokona. A beteg asszonyt éjjel behozták a rendőrséghez, honnan reggel jelenkezett rokona magával vitte.

— **A siófoki biróné halála a Balatonban** Siófokról irják nekünk: Borbély József községi biró felesége julius 16-án a Balatonban fürdött. Eközben szivszélhüdés érte s a vizben lelte halálát.

x **Értesités.** A császári és királyi katonai élelmezési raktárnál Sopronban (Flondorfer-ut 26. sz.) 1905. évi julius 27-én d. e. 10 órakor nyilvános irásbeli ajánlattárgyalás tartatik a széna-, szalma-, tüzifa- és kőszénszükséglet biztositására. A fenti szükségletek időtartama 1905. évi szeptember 1-től 1906. augusztus 31-ig a csász. és kir. hadsereg Sopron, Szombathely, Kőszeg és Nagykanizsán állomásozó csapatai és intézetei részére.

x **Daruvár fürdőből** a következőket irják: A főidény nálunk már teljes folyamatban van és a remek fekvésü fürdő látogatottsága örvendetes gyarapodást mutat, különösen a kitünő hatásu iszapfürdők nagyszámu csuzos és köszvényes beteget vonzoltak fürdőnkbe és bámulatos gyógyeredmények, ugynevezett „csodakurák" érettek el. Tekintettel a nagyszámu látogatottságot és a sürü kérdezősködésekre, ajánlatos, hogy azon betegek, kik Daruvárra óhajtanak jönni, ebbeli szándékukat a fürdőigazgatósággal 5—6 nappal előbb, lakásról való gondoskodás végett közöljék.

Egy vizsgálat története.

(A nkanizsai első temetkezési egylet ügye.)

Nagy port vert fel annak idején a nagykanizsai első temetkezési egylet kebelében felmerült többféle szabálytalan ügyvezetés, melyről a Zalai Közlöny már többször megemlékezett. A vizsgálat még most is folyik, de előreláthatólag ősszel meghozzák a hatóságok a döntést. Az egyesület ügyeiről — melyről még most is sokat beszél az érdekeltség — e héten Ihászi Horváth Istvántól a következő érdekes sorokat kaptuk:

*

A nagykanizsai első temetkezési egylet szabálytalan ügyvezetése, mely most ujabban vizsgálat tárgyát képezi, akkor vetett nagyobb hullámot, midőn az 1904. évi február hó 2-án megtartott közgyülés elé terjesztett zárszámadást, nem az 1903. évben megválasztott számvizsgáló bizottság vizsgálta felül. Magam is tagja voltam ennek a bizottságnak. Midőn közelgett a közgyülés napja, ajánlott levélben felkértem az egylet elnökét, Munkácsi Nándort, hogy adjon utat és módot, hogy az egylet számadásait — mint felügyelő bizottsági tag — a közgyülés előtt felülvizsgálhassam és annak alapján jelentésemet a közgyülés előtt megtehessem. Azt a választ kaptam, hogy miután a zárszámadás le van zárva, azt felülvizsgálni nincs jogom, a könyveket rendelkezésemre nem bocsájtja, ha pedig valami észrevételem volna, azt inditvány alakjában — az elnökségnél irásba bejelentve — a közgyülés elé terjeszthetem.

A közgyülésen tiltakoztam, hogy a közgyülés az alapszabály ellenesen készitett számadás tárgyalásába bocsájtkozzék. A számadás nem a közgyülés által választott számvizsgálók által volt felülvizsgálva, hanem az elnök által felkért, vagy kinevezettek irták alá. Kértem a közgyülést, kimondani, miszerint az alapszabály ellenesen készitett számadást tárgyalás alá nem veszi és utasitja a választmányt, hogy azt a közgyülés által választott számvizsgálókkal vizsgáltassa felül. Eme inditványt az elnök javaslatára a közgyülés egyhangulag elvetette és a zárszámadást elfogadta. A határozat ellen óvást emeltem, de ez nem használt.

Ezek után csak még egy eszköz állott rendelkezésemre, hogy a szegény emberek filléreivel gazdálkodó és a tagok bizalmát annyira biró vezetőket felelősségre, illetve számadás tételre kényszeritsem. A közgyülés határozatának megsemmisitését kértem a kormányhatóság képviselőjénél, a városi tanácsnál. A városi tanács Lengyel Lajos főjegyzőt bizta meg a vizsgálat megejtésével, ki viszont a városi főszámvevővel vizsgáltatta meg az 1903. évi számadást.

Az első vizsgálat megállapitotta, miszerint a számadást nem a közgyülés által választott számvizsgálók vizsgálták meg és irták alá, továbbá a minden szakértelmet nélkülöző hiányos feljegyzésekből — itt könyvelésnek nevezik — a főszámvevő 340 koronának a pénztárkönyvbe lett be nem vezetését, a pénzbeszedő által néhány koronának a be nem szolgáltatását tudta megállapitani. A megállapitott összegeket a pénztárnok, illetve pénzbeszedő a városi pénztárnál letétbe is helyezték.

A folytatólagos vizsgálat megállapitotta, hogy helyes és pontos számadást az egyletnél vezetett könyvek és feljegyzésekből késziteni, illetve összeállitani teljes lehetetlenség. Igy feltétlen szükségesnek találta az egylet vezetését alapitásától kezdődőleg megvizsgáltatni, hogy az esetleges tévedések mikor és hol és mely körülményekből kifolyólag keletkezhetett.

Ezen nagy és hosszas ellenőrző vizsgálat foganatositására a városi tanács Réti Lajos a délzalai takarékpénztár segélyegyletének pénztárosát bizta meg, ki viszont a vizsgálatot Anhoffer Gyula városi főszámvevővel egyetértve folytatja.

Érdekes, hogy az egylet vezetősége ezen vizsgálat megejthetése ellen kézzel-lábbal tiltakozott. Azzal érveltek, hogy az egylet ügyei ugyis rendben vannak, a közgyülés egyhangulag elfogadta a mindenkor előterjesztett és megvizsgált számadást, hát mire való az ujabb felülvizsgálás, csak felesleges és indokolatlan kiadást okoznak (!?) A városi tanács az egylet vezetőségének felfüggesztését és ideiglenes vezetőség kirendelését helyezte kilátásba, ha a jelenlegi vezetőség a kirendelt, illetve megbizott szakértőnek nem bocsájtja rendelkezésére mindazokat az eszközöket, melyeket a vizsgálat sikeres megejthetésére szükségesnek vél. Ezen erélyes fellépésnek a vezetőség ugylátszik mégis engedett, mert Réti Lajos, a megbizott szakértő a vizsgálatot megkezdte.

A vizsgálat jelenlegi állapotát illetőleg csak annyit van módomban a nyilvánosság elé hoznom, hogy a szakértői vizsgálat eredménye csak megközelitő lehet a tényleges valóságnak, amennyiben az egylet vezetősége a szükséges könyveket rendelkezésre nem bocsájthatja, mert azoknak hollétezése felől nem bir tudomással!!

A vizsgálat eredményét — megközelitőleg — a kiküldött szakértő oly időben véli befejezhetőnek, hogy annak alapján már az 1905. évi számadás és vagyon-mérleg elkészithető lesz és igy előreláthatólag — ha valami különös eset közbe nem játszik — a vizsgálat folytatólagos főtárgyalása szeptember hó közepén megtartható lesz.

Ismerve Lengyel Lajos városi főjegyző önmaga iránti szigoru, lelkiismeretes, részrehajlatlan erélyét, intézkedését nemcsak én, hanem az egylet összes tagja teljes megnyugvással várhatják.

IHÁSZI HORVÁTH ISTVÁN.

IRODALOM.

* **Miképen kell jövedéki kihágási ügyekben sikeresen védekezni?** Ritka ember, aki ezt tudja! Hiszen már átment a köztudatba, hogy ha a pénzügyi közegek birságot követelnek, ugy se szó, se beszéd. belenyulunk a zsebünkbe és fizetünk, nem is kutatva, hogy jogos-e a pénzügyi közeg követelése, avagy nem s ha igen, hogy vajjon csakugyan olyan kihágást követtünk-e el, aminövel vádoltatunk és hogy csakugyan olyan birságot kell-e fizetünk, aminót tőlünk követünk. Igazán hézagot pótol tehát az a most megjelent terjedelmes szakkönyv, amelyet ma kézhez kaptunk és amelynek cime: A Jövedéki Büntető Törvények és A Jövedéki Büntető Eljárás Magyarázata. Irta Hoffmann Mihály, az „Adóügyi Szaklap" szerkesztője. E név a finánc-tudomány terén ma már fogalom, mert több, mint másfél évtizede, hogy Hoffmann Mihály a pénzügyi szakirodalom terén működik, amelyen ő egyik uttörő és a gyakorlati pénzügyi irodalomnak egyik mestere. Minden évben 1—2 közhasznu szakkönyve jelenik meg a könyvpiacon, amely mindmegannyi praktikusan lévén megirva, nagy elterjedésnek örvend. A „Jövedéki Büntető Törvények és a Jövedéki Büntető Eljárás Magyarázata" cimü, most megjelent könyve is a gyakorlati élettel számol. Kiterjed az egyenes adók-, fogyasztási adók-, illetékekés állami jövedék vonatkozó összes törvények és szabályok áthágásából származó jövedéki kihágásokra és nélkülözhetlen utmutató és tanácsadó minden jövedéki kihágási ügyben, mert alapos oktatást ad a kereseti adó-, házadó-, földadó-, tőkekamat- és járadékadó-, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója-, nyereményadó-, szállitási adó-, vadászati- és fegyveradó-, bányaadó-, általános jöv. pótadó-, hadmentességi dij-, szeszadó-, söradó-, cukor- és ásványolajadó-, szeszadópótlék-, söradópótlék-, átutalási eljárás, községi fogyasztási adópótlék-, dohány-, só- és lottójövedék, állami italmérési jövedék, lőpor-, határvám-, postajövedék-, fémjelzés-, illeték-, valamint a boritaladó és husfogyasztási adóügyben előforduló jövedéki kihágási esetekben követendő mikénti védekezésre vonatkozólag. A munka, amely két részből áll: „Alaki" és „Anyagi" részből, azt célozza, hogy a nagyközönség bármilyen jövedéki kihágási esetben feltalálhassa mindama védelmi eszközöket, amelyek felhasználásával a jövedéki kihágási ügyekben sikeresen védekezhetik. — A könyvet a közönség különös figyelmébe ajánljuk. A praktikusan és diszesen kiállitott tartalomjegyzékkel és betüsoros utmutatóval ellátott könyv bolti ára nyolc korona és megrendelhető az „Adóügyi Szaklap" kiadóhivatalánál, Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 38.

VEGYES.

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitünő szalon- és uti fényképészeti készülékek, felülmulhatatlan minőségü pillanatkési apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek **Meil A** cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 cs. és kir. udvari szállitó) kaphatók.

Ezen üzletág alapittatott 1854 ben.

Kivánatra nagy képes árjegyzéket bármentve küld a cég.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizeleti nehézségeknél, a czukros húgárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Kénnyen emészthető! Csirammentes!

Kapható ásványvizkereskedéseikben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

Thiele soványitó kurája

ismert hatós különlegesség kövérek részére. — Csomagja 2 korona. Megrendelhető **Török József** gyógyszerésznél **Budapest**, Király-utca 12.

HIRDETÉSEK.

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában lényegesen elterjedt alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen lüllh pikkely-ömlés, élőnő kütegek, nyavalyatos orr-vacsomány, ótvar, lugydag, lábizzadás, lojos és szaszkhorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fenhátrányokat 40%-ál de minden egyéb, a kenőkszalonban előforduló kátrányszappanokétól lényegesen különböző. Tőlüt bőrbetegségeknél okszerü alkalmaztatik a kátrányszappan ezen

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb kátrányszappan az arc és test ápolásánál alkalmazandó siláztalásra, a gyermekeknek valamennyi fajbetegeire elsőrangu szerepelhető kötöttelő, mosódó és fürdőszappan mindenkinek használatánál szolgál.

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

szép glycerin-tartalommal és finom illattal.

Mint kiváló bőrápoló ezer kitünő eredménnyel használtatik továbbá az:

Berger-féle borax-szappan.

kifütések, napszárés, szeplő, mitesser és egyéb bőrhibák ellen.

Az minden fajnak Tőlüt használati u. mitesszel együtt. A vásárlásnál határozottan Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet is a cégtől. Moll & Comp.

cégjegyzést minden cimkén.

Kitüntetve díszoklevéllel Bécsben 1888-ban és **aranyéremmel a párisi világkiállitáson 1900.**

Minden egyéb gyógy- és egészségügyi szappan, mely Berger-féle gyártmány, a minden szappanhoz melléklett használati utasitáson jel van szorulva.

Kapható minden gyógytárban és hasonló üzletben.

Nagyban: G. Moll & Comp., Wien I., Biberstr. 5.

Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára, Budapest, Király-u., Thallmayer és Neits, Erzsébet-utca; Kloskyben Magyarország összes gyógyszertárában.

Raktár Nagykanizsán: Práger Béla gyógyszertára, valamint Magyarországa több gyógytárában.

Liniment. Capsici comp.,

Richter-féle Hirsch-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitünő és fájdalomcsillapitó, bedörzsölésnél hasznos hatásaiv bevárásával, — a mely minden gyógyszertárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Hirsch" védjegyre.

Globin

a legjobb és legfinomabb czipőtisztitószer

HIRDETÉSEK FELVÉTETNEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN.

Tisztitáshoz csak

Globus tisztitókivonatot

használjunk. Legjobb tisztitószer a világon.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garantálva.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, aszalo készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, **gyümölcs-vágó és hámozó gépek**, legujabb szerkezetü szabad, önműködő „**SYPHONIA**" fa és **szőlővesszö permetezők**, a szegecs és tormánczos valamint a vértetü kiirtására; **szőlő ekék.**

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és társa

„AGRICOLA" (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára váltókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki. A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé. **Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták. trieurők, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket**, a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.

MAYFARTH PH. és TARSA, gazdasági gépgyárak, vasöntődék és eke gyárak

Bécs, II/I Taborstrasse 71. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb. az összes nagyobb kiállitásokon. — Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.

ÉRTESITÉS.

A széna, szalma, tüzifa és kőszénszükséglet biztositására 1905. évi szeptember hó 1-től 1906. évi augusztus hó 31. időtartamra a cs. és kir. hadsereg Sopron, Szombathely, Nagykanizsa és Kőszegen állomásozó csapatai és intézetei részére **f. évi julius hó 27 én d. e. 10 órakor** a soproni csász. és kir. katonai élelmezési raktárnál (uj épület Flandorfer utca 26. sz.) irásbeli ajánlattárgyalás tartatik és erre vonatkozólag a Budapesten megjelenő „Budapesti Közlöny", „Az Ujság", „Budapesti Napló", „Magyar Nemzet", „Budapest", „Köztelek", „Ország-Világ", „Pester Loyd", „Budapester Tagblatt", „Magyar Szó", „Képes Néplap", „Vasárnapi Ujság" lapokban egész terjedelemben megjelent hirdetésekre utaltatik.

Közelebbi feltételek az Élelmezési raktárnál Sopronban, Sopron és Kőszeg szab. kir. városok, Nagykanizsa és Szombathely városok tanácsainál, a további Sopron, Szombathely és Zalaegerszeg megyei hatóságnál kitett feltételi füzetekből tudhatók meg.

könnyen megemészthető erősitő
A legjobb és legtápláltabb reggeli
Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.
SUCHARD
Csokoládé
főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb
Grand Prix Páris 1900
Tiszta Kakao és czukor

Ujdonság!
COOK & JOHNSON'S
amerikai szab. Tyukszem gyürü
A legjobb és biztosabb ezer Kitünő hatással, azonnal fájdalomcsillapitó
Kapható az osztrák magyar monarchia összes gyógytáraiban. Darabja boritékban 20 f, 6 darab dobozban 1 korona Postán 20 fillérrel több. — Főraktár Magyarország részére: Török József gyógyszerésznél, Budapest, VI. Király-utca 12
Központi raktár Ausztria Magyarország részére: „ZUM SAMARITER", Graz

Hirdetések
Bécsi lapok,
továbbá az összes kül- és belföldi ujságok részére a legolcsóbban eszközli
RUDOLF MOSSE,
Annoncen-Expedition
WIEN,
I. Bez., Seilerstätte 2

Hoch János imakönyve 1 forint 20 krtól 10 forintig.

NAGYKANIZSA, 1905. julius hó.

T. CZ.

Vagyok bátor legalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁRGYAKKAL

dúsan felszerelt üzletemet szives figyelmébe ajánlani.

Raktáromon **képes könyvek** és **ifjuságiratok** minden nem és kor számára **ajándék** és **diszmüvek**, pompás kötésü **imakönyvek, emlékkönyvek, diszlevélpapirok, irószerek, tárcza- és fali-naptárak, társas-játékok**, legujabb **hangjegyek, nagy** választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyein kivül a **német** irodalom keresett müveit is beszereztem, ugy, hogy minden tekintetben módot nyujtok becses igényeinek kielégitésére.

Ez alkalommal szives figyelmébe ajánlom

HANGSZERKERESKEDÉSEMET

a hol különösen a tanuló ifjuság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. Zenélő müveket és mechanikai **hangszereket**, melyek diszes ajándékokat képeznek, szintén raktáron tartok s esetleg részletfizetésre is szivesen átengedem.

Továbbá legyen szabad több uj betűfajból dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁMAT

becses figyelmébe ajánlani. **Névjegyeket, eskettési és báli meghivókat izlésesen és jutányos árakért készitek el.**

Üzletemet szives jóakaratába ajánlva vagyok

mély tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv-, papir-, zeneműv- és hangszerkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedü igen finom kivitelben, kitünő hanggal, vonóval és zárható tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!

A hol zongora nincsen, s gyönyörü zenét hallgatni és tánczolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

„MIGNON"

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, táncz-zenét stb. hangjegyről játszik

A táncz-zenét megszakitás nélkül szolgáltatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglősöknek nagyon fontos.

Richter-féle Horgony-Kőépitőszekrények. Alkalmas ajándék, diszdoboz névjegy borítékkal

Legnagyobb raktár dobozos levélpapirokban. Különlegesség családi Cassetták.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbőrkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

$^{6}/_{17}$ 905.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és alteztbántalmak, gyomorgörcs, és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vérfoluás, aranyér és a legkülönbözőbb nőibetegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy pecsételt le eredeti dobozonk 2 kor

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van sárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapitó bedörzsölési szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr okszerü ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és védjegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

423. szv. szám. **Székesfehérvári m kir. állami méntelep parancsnokság.**

1905.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A székesfehérvári m. kir. állami méntelep székesfehérvári, bábolnai nyitrai, nagyatádi és palini osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1905. november hó 1-től 1906. október hó végéig szükséglendő kenyér, zab, széna, alomszalma és tüzifa biztositása iránt a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvivő irodájában **1905. évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 órakor irásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.**

A takarmány szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállitási feltételek, a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvevő irodájában megtudhatók, ahol a szállitási feltételek füzete is betekinthető és ahonnan az árlejtési hirdetmény kivánatra megküldetik.

Székesfehérvár, 1905. julius hó 1-én.

Székesfehérvári m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivtalban.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel, tisztá és mentes káros alkatrészektől.

Jótállás: 25,000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bebizonyitja, hogy szappana a „Schicht" névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-SZAPPAN!

(„SZARVAS" VAGY KULCSSZAPPANT")

Megtakarit pénzt, idöt és fáradtságot.

A ruhát kiméli és megóvja.

Mindennemü ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. —

Hófehér ruhát ád.

A szineket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht" névvel és a „szarvas" vagy a „kulcs" védjegygyel legyen ellátva

BERÉNY JÓZSEF

ékszerész

Alapittatott 1838. NAGYKANIZSÁN Alapittatott 1838.

SAJÁT MŰHELY.

JEGYGYŰRÜK saját készitményem mindenkor nagy választékban kézszen kaphatók.

NAGY RAKTÁR gyűrükben gyémántokkal és szines kövekben.

NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óralánczokban.

NAGY RAKTÁR finom ezüst étkészletekben.

Eladás részletfizetés mellett is!

Javitások és uj munkák gyorsan készittetnek

Globus-tisztitókivonat

A JELENKOR LEGJOBB TETÖFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MÜVEK HATSCHEK LAJOS

BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm hosszu loreley hajammal, melyet saját találmányu hajkenőcsem 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett elismervé a haj ápolására, a haj növesének előmozditására, a fejbőr erősitésére; elősegiti uraknál az erőtejes, telt szakallnővést és már rövid idei használat után ugy a hajnak, mint a szakállnak, természetes fényt és tömöttséget kölcsönöz és megmenti őket az időelőtti őszüléstől a legmagasabb korig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beküldése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, ahová minden megbizás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „vörös kereszt"-hez Csengeri-u.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

NAGYKANIZSA, 1905. Negyvennegyedik évfolyam, 30. szám. julius 29.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.
Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felelős szerkesztő
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnél Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjszabás szerint. Nyilttér soronként 40 f.

Városi közigazgatás.

Irta BABOSS LÁSZLÓ.

A városok szabadabb fejlődése anyagi és szellemi teren, s a városok szabadságainak külön rendezése sürgős feladatot képez. Az önkormányzat lényegének itt kell épen a városoknál érvényesülni Olyan önállóságot kell a városoknak adni, hogy határozati joguk legyen a beligazgatás s háztartásuk tekintetében helyi vonatkozásu dolgokban, tartozzék bár a végrehajtás bárkinek az ügykörébe.

Van-e annak értelme, hogy 20—22 ezer lakosságu város sem közegészségi, sem szegény, sem iskola, sem vizvezeték, sem közélelmezés tekintetében önállóan nem intézkedhetik, sem árucsarnok, sem élelmezési közintézményeket nem állíthat, mert minden közérdekü városi belügy a miniszterium kezdeményezéséhez van kötve. Innét van, hogy még a piaci drágaságot is a miniszter szüntetheti meg — a szabályrendelet jóváhagyással. Az sem felel meg a gyorsintézkedés természetének, hogy a nagy képviselőtestület (200 tag — kis parlament) sok bizottság, nagy apparatus, külön tanács, árvaszék, adóhivatal, rendőrhivatal, szállásbiztos, mérnök, erdész és az ég tudja meg minő hivatal költséges fentartása mellett az összes jövedelem legnagyobb részét, mit saját vagyona nyujt, egy városnak rossz és bonyolódott, lassu kezelése emészte fel.

Városunk s a városok kezelése a nagyszámu hivatalok, nagy szolga, nagy (?) rendőri, iskolai személyzet óriási pénzt kiván. Mindenáron oda kell törekedni, hogy a kezelés olcsóvá, egyszerüvé legyen. Olyan nagy apparatussal, minővel a városokat és a vármegyéket ma kezelik, egy kis országot ellehetne vezetni

Nincs oly 10 ezer lakosságu olasz, belga, vagy német város, mely minden kivánatos, gazdasági, egészségi, iskolai felszerelést nélkülözne, oly drágasagot ismerne, mint a magyar városok. Azért megis személyzete kisebb, berendezése olcsóbb, mint a miénk, s közgazdaságilag harmonia van termelő és fogyasztó között, mely a városok kormányzatával szerves összeköttetésben is áll.

A mi hivatalnoki karunkat és kiadásainkat is meglehetne apasztani Az is idetartozik azonban erre a lapra, hogy a kiadásoknál először a szükségesre, azután a hasznosra, legvégül a luxus-kiadásra kell nézni, minő a színház.

Kanizsa önmagára van hagyva. Erdejét kivéve más jövedelme, mint a községi pótlék nincs. Ipara és kereskedelme tönkrement. Polgárai szegények. Gyáripara nem fejlődött, bár a kereskedelem megszünt s a tőke a takarékpénztárt gazdagitja. Okosan kell intézni ügyeinket. Oly ipart, minő 40 évvel ezelőtt itt volt, s oly kereskedelmet teremteni ugyan a földből ujra nem lehet. De ha Győrt vizi-kereskedelme megszüntével a vasuti uj irány felélesztette halottaiból, meglehet, hogy Kanizsát is például a déli-vasut államositása, vagy más valami ujra felemeli.

Addig is takarékoskodni a jelszó. Beszüntetni a nagy felesleges kiadásokat, csak a mindennapi szükségletekre forditani gondot.

A nagy reformoknak nem kedvez Kanizsa jelene!

ROVÁS.

Zalaegerszegi laptársunk a „Zalamegye," egy eset alkalmából rendkivül találó elmélkedést ír a vidék hirlapirodalmáról. A sajtóról, melyet belefoglaltak a nagyhatalmuak közé. Mert nagy hatalom és nagy áldás a szabad sajtó, amely behálózza az egész világot s terjeszti az eszméket, irányitja és vezeti a közvéleményt. Nagy jóltevője az emberiségnek, a nemzetéknek, mert terjesztője a humanizmusnak, a szabadságnak, a felvilágosodásnak. Ötvenhét esztendeje annak, hogy Magyarországon teljesen szabad lett a sajtó. A szabadság nem tartott sokáig. Keresztül kellett vergődnünk egy megpróbáltatásokkal teljes korszakon, mig végre a szabadság szelleme végleg kiütötte a censor kezéből a gyilkos ceruzát és mindenki szabadon nyomtathatta le a gondolatait. A fényt árnyék kiséri; a szabadságot nyomon követték a visszaélések, a kinövések A sajtószabadság legrutabb kinövése a revolverezés és a szenzáció vadászat. A sajtószabadság nevelte fel azokat, akik nem ambicióból, nem önzetlen jó szándékból, hanem azért veszik kezükbe a tollat, hogy felpiszkáljanak minden magánügyet, előhurcoljanak minden olyan dolgot, amelyhez a nagy nyilvánosságnak semmi köze sincs, de az emberek kiváncsiságát izgatja, a kárórvendő lelleket megelégedéssel tölti el és az embereket egymásra uszitja Ne csodáljuk, hogy sokan vannak, akik a zsurnalisztika és annak munkásai iránt nem viseltetnek valami nagy tisztelettel. Az öregek még abban a korban nőttek fel, amikor több volt az emberekben az egymás iránti tisztelet és szeretet, mint ma és nem ment dicsőségszámba, ha valaki másnak ártott; amikor a közügyet még nem gyanusitásokkal, izgatással és szenzációkkal szolgálták; amikor még pikáns magánügyeket és családi titkokat csak a vén kisasszonyok tárgyaltak összedugott fejjel s nem dobták a piacra azt, ami nem oda való. Az örökös szenzáció hajhászat és revolverezés vége az, hogy a vidéki zsurnaliszta tekintélye semmivé vált. A zsurnalisztikát a közönség nem tiszteli, a szavára sem sokat ad, hanem fél tőle; mert ugy van meggyőződve, hogy nem sokat használ ugyan, de sokat árthat. Nem a helyiérdekek támaszának és a közélet ellenőrének, hanem a cronique scandaleuse legjobban értesült közegének tartja. A tárgyilagos kritikát és a mérsékelt hangot semmibe sem veszi, ha nincs felszerelve egy kis személyes izü pikantériával. Ne hallgassunk el semmit, amiből a köznek haszna lehet, még akkor sem, ha egyeseknek árt; de ne keressük és ne hurcoljuk elő azokat a dolgokat, amelyek csak árthatnak, de senkinek sem használnak. Eddig még azt tapasztaltuk, hogy mihelyt valaki a vidéken hivatásos ujságirónak képzeli magát, azonnal eldobja azt a mértéket, amellyel előbb önmagát és munkájának értékét merte s felül akar emelkedni a társadalmon, amelynek épugy vezetője és birája akar lenni, mint az országos sajtó, vagy akár a Times, a New-York Herald vagy a Figaro.

*

A pénzügyi bizottság elvileg elfogadta a rendőrkapitányunak városi csendőrségi tervezetét. Ez előreláthato volt. A tervről a Zalai Közlöny is elismerte, hogy pénzügyileg igen előnyös. Nem voltunk lelkes hivei a városi csendőrség tervének. Nem pártoltuk az eszmét. Többféle aggályaink voltak. S most, miután az ügy egy lépéssel közelebb jutott a megoldáshoz, kérjük az illetékes köröket, hogy a közbiztonság javitásával párhuzamosan fejlődjék nálunk a közrendészet is. Mert itt van nálunk a baj gyökere.

*

A magántisztviselőknek vasárnapi munkaszünetért folytatott küzdelméből általános következtetést is levonhatunk. Ez az ügy bebizonyitotta, hogy hiábavaló, minden miniszteri rendelet, ha nincs aki ellenőrizze annak betartását. Ha nincs kellő ellenőrzés, kárba vesz minden jó rendelet. Igy vagyunk a városi dolgokban is. Van nékünk számtalan szabályrendeletünk, amely intézkedik a város ügyeiben — Ennek ellenére is a sajtó állandóan tele van a leg különfélébb panaszszal. Hiába is alkotunk bárminő szabályrendeletet, ha az illetékes körök nem ügyelnek annak betartására. Lanyha ellenőrzés megölője minden jó intézkedésnek. Módot kellene találnunk, kogy megszünjön ez a régi mizéria. Gondoskodnunk kellene arról, hogy minden közigazgatási szerv megtegye a maga kötelességét Mert a közigazgatás szerves egész. Ha az egyik szerv nem jól működik, ez benitólag hat a többire is.

Bizottsági ülés. Nagykanizsa r. t. város pénzügyi bizottsága e hó 25-én a városháza tanácstermében ujnépi Elek Lipót elnökletével ülést tartott. A bizottsági tagokon kivül Vécsey Zsigmond polgármester és Deák Péter rendőrkapitány is résztvett az ülésen. A bizottsághoz vélemény nyilvánitása céljából áttett ügyek száma szépecskén felszaporodott. A bizottsághoz utalt ügyek közül hármat — mint legsürgősebbet — a következőleg intézték el:

1. A fögimnáziumi igazgató kérelméhez képest a bizottság javasolja, hogy az eddigi párhuzamos osztályok (I., II., III osztályok) az 1905 6. tanévben is fentartassék és hogy a IV. oszt. tanterme megfelelőleg bővittessék ki.

2. A nagykanizsai Schwartz és Tauber cég Nagykanizsán felállitandó pótkávé-gyár érdemében nevezett cég pót-kérvényt adott be oly értelemben, hogy a város által felajánlott ingyen telek helyett — melynek igénybe vételéről ezennel lemond — a déli vasut társaságtól megvásárolható és a gyár céljainak leginkább megfelelő alkalmas terület vételárának — 7585 K. — kifizetését kéri átvállani.

A bizottság a jelzett vételár kifizetését — miután az a város közönségének ujabb és nagyobb anyagi megterheltetésével járna — nem javasolja; ellenben a bizottság fentartja a f. évi junius hó 10-én tartott ülésében hozott azon határozati javaslatát, hogy a felállitandó gyár tizenkét évig községi pótadó mentességben részesittessék és az épites alkalmából a pótkávé-gyárba épitendő legfeljebb 300 ezer falitégla ingyen szállittassék.

3. A városi rendőrségnek a városi csendőrszolgálattal való felszerelése tárgyában a bizottság következőleg véleményezett:

Deák Péter rendőrfőkapitány irásbeli javaslata, mely szerint a városi rendőrség helyett a m. kir. csendőrségnek a városi rendőrszolgálatra való alkalmaztatásának célszerűségét ismerteti és okadatolja, a közgyülés elé oly értelemben legyen előterjesztve, hogy bizassék meg a tanács a magas kormánynál ez érdembeni tárgyalások folyamatba tételével.

Beszámoló egy kiállításról.

(A soproni iparkiállitás.)

(*Saját tudósitónktól.*) A soproni kamarakerületnek Sopronban mult évi augusztus huszadikától szeptember hó huszonötödikéig tartott házi, népipari és kertészeti kiállitással egybekötött iparkiállitásról a kiállitás végrehajtó-bizottsága most teszi közzé a mérleget. A hozzánk beküldött mérleg adataiból azt látjuk, hogy a kiállitás körülbelül tizennégyezer korona nyereséget eredményezett. Ez az eredmény a rendezés anyagi szempontjából rendkivül szép, mert köztudomás szerint a kiállitási mérlegek rendszerint veszteséggel záródnak.

A kiállitás összes bevétele ötvenkilencezer korona volt. Ebből hatezer korona államsegély, kettőezerötszáz a soproni ipartestület és egyesület segélye. A kerületi iparkamara háromezer, Sopron városa háromezer, Sopron vármegye kétezer koronát adományozott. A soproni pénzintézetek hatszázötven, 6 dunántuli pénzintézet négyszáz korona segélyt adott. Belépő-jegyekből huszonhétezer koronát vettek be. Helybér és különféle dolgok mintegy tizenhatezer koronát jövedelmeztek.

A legtöbb kiadást az épitkezésre forditották. Tizenhatezer koronát. Ez a szám is igazolja egy fővárosi szaklap néhány évvel ezelőtt felvetett ama tervét, melyben a vándor iparcsarnokok eszméjét vetette fel. Az ilyen szétszedhető, tartós anyagból készül, szállitható iparcsarnokok sok megtakaritást eredményeznének a kiállitás rendezőinek. A többi kiadás különféle szervezési, rendezési és napi kiadások néven szerepel a mérlegben.

A mérleget a kiállitás végrehajtó-bizottságának visszapillantása kiséri, melybeu rámutat a kiállitás eredményeire. Közöljük ebből a következőket:

A munka zászlaja alatt sorakoztunk, hogy tanuságot tegyünk országvilág előtt amellett, hogy a mi iparunk izlés, fejlettség s kivitel dolgában megállja a versenyt, hogy kitartásra serkentsük a csüggedőt, hogy szép példákon okulva, még nagyobb tökéletesség felé törjön az, aki már eddig is vezetett közöttünk. Hogy sikerült-e vállalkozásunk? Ugy érezzük, elfogulatlanság nélkül állithatjuk, hogy igen. Országos hirü szaktekintélyek nyujtották oda derék iparosainknak az elismerés pálmáját, azt a legbecsesebb kitüntetést, amely a komoly, becsületes munkás számára egyrészt a megelégedettség, másrészt a törekvés és haladás forrása.

Volt-e közvetlen hasznuk a kiállitóknak? Erről bajos számot adni. Egyeseknek megtérült áldozatkészségük, egyeseknek szép hasznuk is lehetett, hogy azonban összesükben anyagilag is kielégültek a kiállitók, erre nézve hiányoznak a biztos adatok. Egy azonban egészen biztos, hogy a kiállitást megtekintett társadalom meggyőződhetett arról, hogy érdemes a hazai ipart támogatni! Aki látni akart, az láthatott. Megláthatta, hogy a soproni kamarakerület iparosságának legtöbb helyütt tapasztalható sanyaru állapota nem a munkakedv, az intelligencia hiányában leli magyarázatát, hanem azon szerencsétlen viszonyokban, amelyek társadalmunk tekintetét attól, ami az övé, eddig másfelé terelte. Láthatta mindenki, hogy a baj kutforrása másutt van, mint ahol rendesen keresik. Ugy hisszük, ha sikerült a kiállitásnak a társadalmat meggyőzni erről, már igen szép sikert ért el.

A vidék érdeklődése is nem várt mértékben nyilatkozott meg kiállitásunkkal szemben. A napi és a szaksajtó is kellőképpen méltányolta és hazafias önzetlenséggel támogatta törekvésünket. A társadalomnak a törekvő iparossággal való üdvös együttmunkálkodása tette lehetővé, hogy kiállitásunk anyagilag ugyszólván fényesen sikerült. Mig legtöbb helyütt nagy küzdelmek és fájó utóbajok által érhette csak el az iparosság azt, amit a kiállitással elérni szándékolt, addig mi nyugodt lélekkel elmondhatjuk, hogy fáradtunk, de eredménynyel! Ez lesz mindenkor a mi fáradozásunk jól eső jutalma, de egyuttal nyugtatója annak a lelkes, szép támogatásnak, amelyben a társadalom szerény, de becsületes vállalkozásunkat kisérte.

Az elért eredmény lesz biztatója, kamarakerületünk iparosságának, a hazai ipar felvirágoztatása körüli lankadatlan buzgalmunk pedig köszönetünk, a vett jókért. Erős elhatározással teszünk hitet a kiállitás vezéreszméje mellett, hogy: A tisztes munka a jólét és szabadság forrása!

— **Apponyi Albert gróf Keszthelyen.** Keszthelyről jelentik, hogy Apponyi Albert gróf Batthyány József orsz. kerületi képviselőnek levelet irt, melyben tudatja, hogy szeptember vagy október hó közepén meglátogatja Keszthelyt. Ugy hirlik, hogy az ottani függetlenségi párt gyülésén is résztvesz ekkor

*

Nyári hangulatok.

Tespedés. — A nyári élet. — A kávéházban. — Az alvó közigazgatás. — A figyelő sajtó. — Személyeskedés.

Tespedés. Ez talán az egyedüli helyes szó, amit még kritizáló laptársunknak t. segédszerkesztője is helyeselhet, s amellyel városunk kánikulai életét a legmegkapóbban jellemezni lehet. Tespedés van mindenféle téren. Nyári szünetét élvezi nemcsak a magán ember, hanem mindenféle társulat, egylet és a városi közigazgatás. Az egész évi működés, mintha eme jogi személyek erejét is kifárasztaná, s mintha ezeknek is vakációra lenne szükségük.

Nincsenek bálok, nincsenek felolvasások és szórakoztató-délutánok. A bálok táncosai most ülőhelyükben is izzadnak, örülnek, ha nem kell mozdulniok. A vigalomrendező egyéb foglalkozás után néz, vagy ennek hiányában a kávéházban hüsel és a párok helyett a cassa-tündér ezüst cukros csészéit állitja egymással szemközt. A felolvasásokat, a szórakoztató-délutánokat a szinház akarta pótolni, de műpártolo közönség hiányában a siófoki fürdővendégekhez pártolt. Unalmas, nyomasztó ez a tespedt kánikulai élet nekünk, szegény itthonmaradottaknak.

*

A nagy melegben még a városi közigazgatás is szunyókál. Ennek azonban nem a kánikula az oka. Régtől alussza az már csendes álmát. Az idei nyári pihenés is csak egyik szaka hosszu éveken át, tudj' Isten meddig tartó édes szundikálásának. Nem a kánikula az oka ennek! Jöhet az ősz, a tél, a tavasz, nekünk az mindegy. Kevés, majdnem semmi haladás. Ott vagyunk jóformán, ahol évekkel ezelőtt. Semmi nemű érdekes mozgalom, sem társadalmi, sem szükebb értelemben vett városi közügyeink tekintetében. Mikor fognak megvalósulni azok a szép álmok, melyek a miniszterek elé járult deputációk előtt lebegtek, melyeket e lap hasábjain már annyiszor megirtak. A kereskedelem felujulása, a gyáralapitás, a városutcáinak rendezése, tisztitása, csatornázása, világitása a piac-rendészet és még számtalan más — mikor fogja ezeket a város közigazgatása a kivánt módon teljesiteni? A szünidőben nem, a munkaidejében meg kevésbé. Alszunk folytonosan; nyári, téli, tavaszi, őszi álmainkat alusszuk. Tespedünk.

*

TÁRCA.

A cserebogár.

Irta Emile Pouvillon.

Judith, az én kis barátnőm a bérlőknek volt a lánya. Edes, pici, aranyhaju teremtés volt rettenetesen csintalan és minden csinyre azonnal kész. Kint szaladgált egész nap kalap nélkül, mezitláb, egy könnyü kis kartonruhácskában a mezőkön, réteken, maga előtt terelve libáit, a falu melletti libalegelőre.

Számomra pedig nem létezett nagyszerübb élvezet, nagyobb gyönyörüség, a Judithtal való kergetőzésnél

Oh, hogy izlett akkor a fekete rozskenyér!

Egy gyönyörü szép tavaszi napon — éppen a patak kellős közepén lubickoltunk — mikor azt mondta nekem Judith:

— Tudod mit? Menjünk most cserebogárvadászatra. Gyere! Huzzuk fel a cipőnket.

Nem sokat kérettem magam, én is kiugrottam a partra és felrángattam jól — rosszul a cipőimet.

Nem felejtem el soha azt a gyönyörü tavaszi napot. A levegő tele volt napsugárral és a friss föld langyos, illatos leheltetével. Fejünk fölött az uj életre ébredt rovarok serege röpködött vig duruzsolással, zümmögéssel, mintha a tavasz himnuszát zengedeznék.

Judith az ő vékonyka, ügyetlen hangocskáján énekelni kezdett. Azt az együgyü kis versikét énekelte, amit a mi vidékünkön a gyerekek a cserebogárhoz szoktak énekelni:

— „Röpülj, röpülj cserebogár ...“

És huss! ... már el is röpült a fejünk fölött az első cserebogár. Mire megpillantottuk már el is tünt a közeli repceföldön.

Utána szaladtunk és csakhamar meg is kaparitottuk a kétségbeesetten kapálódzó bogarat. Sőt még egy másikat is fogtunk. Az nekem jutott, de sokkal kisebb és gyengébb volt, mint a Judithé.

Sokáig játsztunk ott, a repceföld közepén és észre sem vettük, hogy az enyhe tavaszi szellő hideg északi széllé erősödött, amely sötét viharfelhőket kerget maga előtt.

Az első kövér esőcseppek azonban figyelmeztettek a veszedelemre.

— Gyorsan az almafa alá, — kiáltott ijedten a kis Judith — mikor fejünk fölött az ég először megdördült.

De hiába huztuk meg magunkat a hatalmas almafa ágai alatt, az eső ellen, a lombtalan fa nem sok védelmet adott. A hideg szél meg-megrázta a fa hatalmas, virággal borított ágait, az ólmos, sürü eső leverdeste róla a gyönge, rózsás szirmokat és rajtunk bőrig áztatta a ruhát.

A kis Judith reszketett a hidegtől, az ő átázott kartonruhácskájában.

Amilyen hirtelen támadt a zivatar, éppen olyan gyorsan el is vonult. Az eső elállott és megint kisütött a nap. De Judith még mindig fázott. a fogai vacogtak a hidegtől, csak a kezecskéi voltak csodálatosan forrók.

Hazamentünk ...

*

Másnap és harmadnap nem láttam Judithot. Azt mondták, hogy beteg, ágyban fekszik.

Engem a hir nem nagyon nyugtalanitott.

— Majd jobban lesz — gondoltam magamban és kimentem egyedül a mezőre játszani. De tudja Isten, Judith nélkül nem tudtam semmihez sem kezdeni. Hazamentem hát és előszedtem cserebogaramat a skatulyával. Játszani akartam vele, de már meg volt dögölve.

— Átmegyek Judithoz, — mondtam magamban — hátha nekem adja az övét. Az nagyobb volt és erősebb, bizonyosan nem döglött még meg.

A bérlőék nem voltak otthon. Még hajnalban kimentek a földekre s a beteg gyermeket egyedül hagyták otthon

Kopogtam az ajtón és bátortalanul bekiáltottam a kulcslyukon:

Judith!... Judith!...

Nem kaptam semmi választ.

Mégegyszer bekiáltottam s hogy akkor sem jött felelet benyitottam az ajtót és beléptem.

— Judith — szóltam mintegy tapogatózva, mert a szobában nagyon sötét volt. A függönyök mind le voltak bocsátva az ablakokon.

— Itt vagyok — hallatszott most egy sóhajtásszerü gyönge hangocska a szomszéd szobából.

Időközben megszokták szemeim a sötétséget és tájékozódni birtam.

Átmentem a másik szobába. Ott feküdt Judith ágyacskájában. Oh Istenem, de milyen állapotban volt! Oda mentem az ablakhoz és félrevontam a függönyt, hogy a szép tavaszi napsugár egy kicsit felüditse a beteget. Mikor a világosság ráesett sovány, beteges arcocska jára, elgyötört piciny testére, a szivembe nyilallot. Mi lett az én kis Judithomból. Alig ismertem rá szegénykére.

Judith felkönyökölt a párnáján.

— Hol van a cserebogárd? — kérdeztem tőle.

Judith odamutatott a paplanra és csakugyan: a

De még sem mindenki alszik. A sajtó ébren van. A kánikula ennek a munkásainak is megnehezíti a dolgát.

Más anyag hiányában a lapok munkatársai egymásba verik tollaikat. Ez a civódás a vidéki hirlapirodalom átka. Egyik lap a másik laptársával kikezd. Hogy miért? Mondjuk, mert Károlyi Leona egyiknek nem tetszik, a másiknak tetszik, vagy, mert a szinigazgató társulata egyik szemében kiváló, másikében nem. Ezután jön az egyik lap támadása. A munkatárs, aki nem rég a másik kolléga helyét foglalta el, nekimegy a „nem tetszik" párti lapnak. Amit pár hónappal azelőtt a másik félről arra a lapra kiabált, amelynél most van, azt visszakiabálja. Először cikkekben folyik a vita, majd szerkesztői üzenetekben, hirekben, apróhirdetésekben. Vitatkoznak érdemileg, személyessé teszik a vitát, végül egymás stilusát és a sajtóhibákat, a pont és vessző elmaradását kritizálják. A veszekedés tetőpontján van. A közönség falja az ujságot és mulat.

Mindez pedig mutatja, hogy nyári vakáció van, s ha mást nem teszünk, hát veszekedünk, de nem tespedünk.

RIGA.

HIREK.

Gyermekáldás.

(○) Sokszor hallja az ember: „Egy gyermek-szisztéma, két gyermek-szisztéma!" „Ments Isten, hogy egy vagy két gyermeknél nagyobb áldást kapjunk!" Szomoru kalkuláció! És sajnos, hogy napjainkban, s nevezetesen minálunk nagyon gyakran halljuk ezt az elvet pengetni. És még sajnosabb, hogy a népélet körében, a földmivesosztály között is megfogamzott ez a népesedésre fölöttébb veszedelmes elmélet. Még a vagyonosabb földmivelőosztály is attól tart, hogy a sok gyerek elforgácsolja a birtokot. Látjuk ezt több környékbeli falun is. Van sok ember, akitől a természet megtagadta a gyermekáldást. Ezek kétségkivül sajnálatraméltók. Az a férfi azonban, vagy az az asszony, ki bármely oknál fogva szándékosan kerüli ezt az áldást, épen annyira megvetendő, mint az a katona, aki az ellenség elől megfutamodik, avagy az a férfi, aki vonakodik azokért dolgozni, akiknek tőle függ az életük. Hogy vannak ilyen nők is, az a modern életnek egyik legsajnálatosabb, legegészségtelenebb tünete! Nincs nagyobb érdeke az államnak, — mondotta nemrégiben az amerikai unió elnöke, — mint a polgárok családi életének biztonsága, rendje és szilárd erkölcse. Ebből az következik, hogy bármi legyen az ember foglalkozása, bármi legyen a sorsa a fő és a legfontosabb az, hogy otthona legyen, még pedig olyan otthona, amelyben a házastársak egymást megbecsülik, egymás segitségére vannak és kötelességüket teljesitik. Ez az alapja és forrása minden nemzet gyarapodásának, boldogulásának és nagyobb veszedelem nem háruIhat valami nemzetre, mint ha a családi tüzhelyek lángja kialszik, hogy ha a férfit az önzés vagy pedig a gyávaság elriasztja attól, hogy férj legyen és hogy ha a nőnek is annyira megromlik a fölfogása, hogy az önfeláldozás és kötelességteljesités örömeit többé meg nem érti és hogy ha szinte irtózik a gyermekek ápolásától, nevelésétől. Milyen megszomoritó jelenség, hogy ha a férfiaknak nincsen elég bátorságuk, becsületességük, józan eszük és tisztességük, hogy megküzdjenek az élet viszontagságaival, hogy józanul éljenek, egyes kedvtelésükről lemondjanak és családjuk fentartásáért dolgozzanak; hasonlóképen, hogy ha az asszony nem jó hitves, nem jó anya és ha nem akarja teljesiteni azt a természetadta első és legszentebb kötelességét, hogy faját minél több, testben, lélekben és jellemben erős emberrel gyarapitsa. Az az asszony, aki jó hitvestárs és jó anya, mindenkinél inkább tarthat igényt a világ tiszteletére. Ellenben nincsen nagyobb hitványság, mint amikor a férfi ki akar bujni azon kötelességek alól, amelyekkel családja iránt tartozik. A házasság társas szövetség, melyben mindegyik félnek az a feladata hogy ép ugy törődjék társa jogaival, mint a magáéval. És sok esetben a kötelességek még fontosabbak, mint a jogok. Az anya kötelességei kiváltképen nagyok, valamint a felelőssége, de a jutalma is sokkal nagyobb. Ezért is a jó anyákat különös tisztelet és becsület illeti meg. Az asszony kezébe van letéve a jövő nemzedék sorsa. A gyermeknevelésnél az anyák mindenekfölött azt tartsák szem előtt, hogy ezen nagy hivatás teljesitésében egyaránt van szükségük gyöngédségre, szeretetre, bölcsességre és szilárd akaraterőre. Amellett, hogy fiaikkal és leányaikkal megismertetik, ami az életben jó és szép, ne feledjék beléjük plántálni azokat a tulajdonságokat sem, amelyek őket az élet viszonyaival szemben erősekké és bátrakká teszik. Tanitsátok meg a gyermekeket arra, hogy nem olyan életre kell készülniök, amely nem ismer akadályokat, hanem olyanra, amelyben az akadályokkal lépten-nyomon meg kell küzködni. Tanitsátok meg őket, hogy dolgozni magunkért és családunkért nem teher, nem átok, hanem áldás. Igazán boldog egyedül az az anya, aki igy neveli gyermekeit, mert övé a legtisztább és legszentebb öröm, amit az emberiség ismer!

Képeslap Siófokról.

— Szinésznők a kritikushoz. —

Az igazmondó szinikritikusok nem igen kedvelt emberek. Amilyen becézett a testőr kritikusok gárdája — szinügyi politikából, ép olyan ellenszenves a leleplezetlenül iró szinireferens.

A Zalai Közlöny szinireferense Párbé sem szerzett leplezetlen kritikáival valami nagy népszerüséget a szintársulatnál. Ez ugyan őt egy cseppet sem ejti kétségbe. Még csak álmatlan éjszaká sincsenek emiatt.

Kövessi eltávozott szintársulata most Siófokon időzik, ahol, mint a Zala irja, „a szintársulat tagjai bőven kiveszik részüket nemcsak a fürdőélet kellemességeiből, hanem az acontóból is, melyet az igazgatóság szivesen megad, hogy a fürdőéletet megkönnyitse a tagoknak." A társulat tagjai azonban nem igen örülnek ezeknek a kellemességeknek. Átkozzák a balsorsot, mely őket a legdrágább balatoni fürdőre, Siófokra vezérelte.

A fürdőélet kellemességei azonban nem tudják elfeledtetni a Zalai Közlöny kritikusát. Roppant jól mulattunk, midőn a hét elején Párbé egy Siófokon időző jóbarátjától képeslapot kapott. A képeslap egész kis szinésztársaság kézirat-gyüjteményét tartalmazta. Elől volt aláirva Károlyi Leona szubrett és koloratur primadonna. Párbé tudvalevőleg nem igen irt dicshimnuszokat az ő itteni fellépéseiről. Sejthető tehát, hogy Párbé nem a legkellemesebb emlékei közé tartozik. A képeslapot aláirta még Makó Ayda és Komáromi Gizike, kikről szinireferensünk mindig elismerően nyilatkozott. De hát kollégiálitásból ők is aláirták a lapot. Makó, a kiváló drámai művésznő azonban nagyon kedvesen megédesitette sorait . . .

De hát mit irnak a szinésznők a kritikushoz? Ime ezt:

Még magának is irjak? Nem irok!

Károlyi Leona.

*

Itt nem ránthat le!

Komáromi Gizi.

*

Itt csak jó kritikát irnak.

Makó — az édes.

*

Párbé természetesen roppantul megörült a siófoki hireknek. Megtudtuk mi is, hogy:

1. Károlyi Leona nem ir néki;

2. Komáromi Gizi annyira fejlődik eddigi jó énekében és játékában, hogy Párbé nem ránthatja le;

3. Makó pedig megmaradt, mint eddig volt — édes.

Ez elég ok volt nékünk, hogy háromszoros éljen-t kiálltsunk a három rólunk megemlékező szinésznőre.

Mondja még ezek után valaki, hogy nem vagyunk-e kedves emberek mi ujságirók.

KULISSZA.

— **Kvassay István**, a konstantinápolyi konzuli biróság elnöke — ki a napokban a magyar politikába is beleszólott — a zalai szentkozmadombjai Dervarics-féle birtoknak a tulajdonosa, fiával csütörtökön Zalaegerszegen időzött. Onnan Pápára utazott, ahol szintén birtoka van.

— **Zalaegerszeg uj főkapitánya.** Zalavármegye főispánja az üresedésben levő rendőrfőkapitányi állásra Sághy Lajos nagykanizsai lakost, kir. közjegyzőjelöltet nevezte ki. — Sághy, ki Nagykanizsán Plihál Viktor közjegyzői irodájában jelölt tisztséget töltött be, városunk társaságaiban kedvelt ember volt, kinek távozását sokan sajnálják. Sághy csütörtökön tette le a hivatalos esküt. Hivatalát augusztus 16-án foglalja el.

— **Kossuth-szobor Keszthelyen.** A nagyok emlékének tisztelete mind ujabb és ujabb szobor felállitási mozgalomban nyer kifejezést. Sok dunántuli városban, községben van most ily szép kegyeletes mozgalom. Legutóbb a keszthelyiek szálltak sikra egy ottan felállitandó Kossuth szobor érdekében.

---

nagy sárga cserebogár ott csetlett-botlott az ágyon szétszórt apró gyermekjátékok között. Judith cérnát kötött az egyik lábára, amelyikkel kormányozni tudta a bogarat.

— Eredj, nyisd ki egy kicsit az ablakot, hogy egy kis friss levegő jöjjön be — mondta Judith látható erőlködéssel. Közbe vagy kétszer köhögési roham fogta el, hogy vissza kellett dőlnie párnájára. Olyan furcsán köhögött . . . Szinte sipolt a melle.

— Oh, de fáj itt — mondta azután, hogy magához tért és az oldalára szoritotta sovány, pici kezeit.

Játszani kezdtünk a cserebogárral. Ide-oda utaztattuk, aztán visszatettük a friss zöld levelek közé, amelyeken a falánk bogár azonnal mohón lakmározni kezdett. Néha néha kinyujtotta a nyakát.

— Talán a nótáját szeretné hallani, — mondta Judith. — Én elénekelem neki.

És énekelni kezdte azt a gyermeknótát, az ő gyönge, kimerült kis hangján:

— Repülj, repülj, cserebogár . . .

Nem birt tovább énekelni. Egy rettenetes köhögési roham lepte meg, sápadt kis ajkain piros vércseppek jelentek meg, teste visszahanyatlott a párnán, a szemei lezárultak és ott feküdt sápadtan, mozdulatlanul.

— Elaludt — gondoltam magamban — talán nagyon kifáradt.

Egyszerre megpillantottam a cserebogarat, amint a fejét kidugta a levelek közül.

Utána nyultam. A cérna vége még ott volt a Judith kezében, de kisiklott belőle, mikor gyengén meghuztam.

— Nekem adod Judith? — kérdeztem halkan, hogy a lelkiismeretemet megnyugtassam.

Judith nem válaszolt s én a cserebogarat zsebredugva, lábujjhegyen lopóztam ki a szobából.

Este felé sirva szaladt át hozzánk Judith mamája; én megijedtem, mert az hittem, hogy a cserebogárért jön, de aztán hallottam, mikor anyámnak hangos zokogással mesélte, hogy Judith meghalt.

— Mi lesz most Judithtal? — kérdeztem anyámat kiváncsian.

— A teste a földbe megy pihenni — mondta anyám, — a lelke pedig fölrepül a mennyországba . . .

Harmadnap volt a temetés.

Mi is ott voltunk. Már tudniillik én és a cserebogár. Előző éjszaka sokáig nem birtam elaludni, egyre azon gondolkoztam, hogy mit fog ott Judith csinálni a mennyországban? Mivel fog játszani, ha még a cserebogarat sem viszi magával? Vagy vannak ott is cserebogarak? Szerettem volna erre nézve valakit megkérdezni, de nem mertem, féltem, hogy megtudják a cserebogár történetét.

Ez járt az eszemben akkor is, mikor a temetőbe a kicsiny sirhoz megérkeztünk.

Tompán hullott a rög a Judith kis koporsójára. Mindenki lehajlott és dobott utána egy marok földet. Anyám engem is odavont, hogy bucsuzóul egy rögöt dobjak kis játszótársam után.

A szivem összeszorult, a torkomat görcsös zokogás szorongatta.

Lehajoltam, egy marok földet vettem fel . . . egyszerre eszembe jutott valami: benyultam a zsebembe, kivettem a cserebogarat és — feldobtam a levegőbe. Amint a bogár a szabadságot megérezte, kibontotta szárnyait és nyilegyenes irányban röpült fel a felhőtlen kék égbolt felé.

— Bizonyosan találkoznak a mennyországban — mondtam magamban, mikor az édes anyám zsebkendőjével letörölte arcomról a sürü, nehéz könycseppeket . . .

— **Az uj segédmérnök.** Nagykanizsa város esütörtökön délután Csertán Károly alispán elnöklésével tartott tisztujitó közgyülésén Székely Nándort választották meg egyhangu közfelkiáltással véglegesitett segédmérnöknek Székely az esküt nyomban letette. Elnöklő alispánnak a képviselőtestület nevében Mikoss Géza v. képviselő köszönetet és elismerést szavazott, mit Vécsey Zsigmond polgármester inditványára jegyzőkönyvbe vettek.

Székely Nándor az uj segédmérnök ideiglenes minőségben már közel 4 év óta tölti be ezt az állást. Jól képzett szakerő. A mérnöki hivatalnak derék munkása. A város annak idején őt küldte ki a villamvilágitás tanulmányozására. Néki köszönhetjük, hogy most a villam áram valamivel olcsóbb. A kiskanizsaiak valósággal védőjüket látják benne. Nagyon örülne a város közönsége, ha továbbra is annyi ambicióval látná el hivatalos teendőit, mint eddig és ha tovább haladna a megkezdett uton. Mert Nagykanizsán a mérnöki hivatalnak még sok dolga akad.

— **Az alispáni hivatal** pályázatot hirdet a pacsai főszolgabirói állásra. Tudvalevő, Gaál Miklós ottani főszolgabiró nyugdijba ment. — Az alsólendvai körorvosi állásra szintén pályázat lett kiirva.

— **A hivatalos lapból.** A kereskedelemügyi miniszter dr. Márffy-Mantuano Rezső miniszteri segédtitkárt miniszteri titkárrá kinevezte. — Mantuano városunk szülöttje. Szülei jelenleg is városunk lakói. Kinevezésének hirét széles körben örömmel fogadták.

— **Ahol nincs élelmiszer hamisitás.** Ha valaki hirlapok utján értesülne csak Kanizsa közélelmezési viszonyairól, bátran hihetné, hogy Kanizsa élelmezési viszonyai valóságos paradicsombeli állapotban vannak. Nálunk ugylátszik, nincsenek például élelmiszer hamisitók. Budapesten és több vidéki városban erősen működnek az élelmiszerhamisitók. A fővárosi lapok és más városok lapjai havonkint kimutatást tesznek közzé a hamisitásokról. Megirják a hamisító nevét, a büntetés mértékét és hogy minő hamisitást követett el az illető élelmiszerhamisító. Mindenfelé hallani élelmiszer hamisitók megbüntetéséről. Nálunk nagy ritkán. Ennek a jelenségnek okait kutatva, a legjobb hiszemü emberek bizonyára azt képzelik, hogy nálunk ez a species-e az embereknek általában nincsen, nálunk, miránk nem alkalmazható az a közmondás, hogy „nem mind arany, ami fénylik", nálunk teljes tej az, amit ily néven árulnak és a margarin csak vajat neve alatt élvezhető. Pedig biztosra vehetjük, hogy nálunk is vannak oly számmal hamisitók, mint más városban. Elsőfoku egészségügyi hatóságunk, rendőrségünk visel tehát gondot reájuk oly mértékben, hogy nem is gondolhatnak hamisitott árujuk értékesitésére? Ez sem valószinü. Mert ha egyéb városokban havonként büntetnek és közlik az elitéltek neveit az ujságokban és mégis ujabb és ujabb kihágások merülnek fel, ugyan mivel akadályozhatná meg a mi rendőrségünk a hamisitásokat? Csak nincsen valami titkos szere erre? Kisebb büntetésekkel, mint máshol csak nem hagyják magukat eljeszteni az „illetékes körök!" Ez sem lesz tehát az ok! Felhivjuk a hatóságok figyelmét az élelmiszer hamisitókra. Kitünő módszer az élelmiszer hamisitásoknak — nem — hanem csökkentésére, az itéleteknek hirlapi közlése, de ugylátszik, az egészségügyi hatóságok másképen vélekednek, dacára annak, hogy a hirlapi közlés bizonyos esetekben kötelessége is a hatóságnak. Egy esetet gondolhatunk csak mentségül és ez, hogy olyan eset, amelyben a közzététel jogosult volna, nem jutott a hatóság tudomására s igy nem is hozathatott benne itélet. És azt hisszük, ez az igazi ok. Az I. foku egészségügyi hatóság struccmadár módjára járva el, egyszerűen nem vesz tudomást a körülötte történtekről, mert azt már még sem akarjuk föltételezni, hogy tudva és akarva járna kedvében a közegészségügy ártalmasainak. Hogy pedig ez ugy nem jól van és az adózó polgárság megkivánhatja jogos érdekeinek védelmét ezen a téren is, azt hisszük be fogja látni és ehhez képest fog intézkedni főkapitányunk. Eme viszásságra felhivjuk a közegészségügyi bizottság figyelmét.

— **Kövessiék Siófokon.** Siófokról ugyanolyan jelentést kaptunk e héten Kövessi szintársulatának ottani szerepléséről. mint legutóbb. Az ottani szinielőadásokat még rosszabbul látogatják, mint Nagykanizsán. Bárhogyan szépitgetjük is a dolgot, ilyen a rideg való. Ezen nem változtat semmiféle testőrgárdai szépitgető ujsághir. A siófoki szinházi pénztár nem igen tellik meg esténkint. Ez pedig a legkomolyabb kritikája egy szintársulatnak. A „Zala" szerint ugyan a Siófokon nyaraló pécsi előkelőségek elismeréssel nyilatkoznak a társulatról. A „Zala" szerint ugyan a Siófokon időző Pécs város főjegyzője kijelentette, „hogy azok a hiresztelések, melyek Nagykanizsáról indultak ki és melyek Kövessiéket kedvezőtlen szinben akarják feltüntetni, személyes meggyőződése szerint nem lehetnek mások, mint határozott rosszhiszemüség művei." Értjük, miről van szó. Ez a „Zalai Közlöny"-nek szól. A „Pécsi Közlöny" ugyanis, ez az előkelő, komoly napilap átvette szinireferensünk egyik szinházi levelét. És ez fájdalmat okoz némely körökben. Nem tudjuk ugyan, hogy Pécs város előttünk ismeretlen, igen tisztelt főjegyzője tette-e ezt a „Zalá"-ban megjelent kijelentést. Ha tette is, van bennünk annyi udvariasság, hogy a főjegyző ur izlésével nem szállunk vitába. Tisztelünk mindenkinek meggyőződését. De elvárjuk, hogy a mi meggyőződésünket is tiszteljék. A „Zalai Közlöny" meggyőződése pedig az, hogy Kövessi drámai erői határozottan megtik a vidéki szintársulatok átlagát. De a társulat operett együttese, hiába itt minden szépitgetés, oly silány, oly kritikán aluli, amelyet Pécs város előkelő izlésü, intelligens közönsége ép ugy visszafog utasitani, mint Nagykanizsa közönsége. Ha Kövessi ezzel az operett társulattal vonul be a pécsi Nemzeti Szinházba, oly csufos bukás éri ott, amilyen még sehol. Különben a pécsi közönség rövid idő mulva meg fog győződni, hogy lapunk kritikái igazságosak voltak. Tollunkat az igazság, nem pedig a rosszhiszemüség vezette.

— **Zalaegerszeg város képviselőtestülete** esütörtökön rendkivüli közgyülést tartott. A gyülésről a „Magyar Paizs" a következőket irja: A kinevezett uj rendőrkapitány Sághy Lajos letette az esküt. A város polg. leányiskolát épittet, evvel is vonzalomra birandó a kormányt, hogy ne vigye el a sokat emlegetett keresk iskolát. A megyei közigazgatás leirt, hogy a tarthatatlan elemi iskolákról gondoskodjék a város, mert különben főleg a közveszélyes csácsiutcai iskolát bezáratja. A város elhatározta, hogy addig is, mig jobb épületre lesz kilátás, ehelyett ujabb bérházról gondoskodik.

— **Aljegyző választás.** Az alsólendvai községi képviselőtestület legutóbb megtartott községi aljegyző választásán Perényi Ödönt választotta meg egyhangulag Alsólendva nagyközség aljegyzőjévé.

— **A magántisztviselők vasárnapja.** Deák Péter nagykanizsai rendőrkapitány, mint ezt már megirtuk, a magántisztviselők vasárnapi munkaszünete ügyében julius huszonkettedikén erélyes lépést tett. A magántisztviselőket alkalmazó cégeket külön-külön kézbesitett felhivásban felhivta a vasárnapi munkaszünet betartására. Figyelmeztette őket, hogy az esetben, ha a rendőrség emberei a magánhivatalnokot irodában találják, akár dolgozik, akár nem, akár saját akaratából megy be az illető, akár nem, a cégeket, mint rendelet megszegőket megbünteti. A rendőrkapitány eme felhivása a magántisztviselők körében nagy megelégedést keltett. Hirlik, hogy alispáni utasitásra történt ez az intézkedés. A nagykanizsai magántisztviselők azonban most nem igen kutatják az ügy kulissza titkait. Örülnek, hogy törvényes jogaik végre elismertettek a nagykanizsai rendőrség részéről. Jegyezzük ide, mint dicséretest, hogy — a rendőrkapitányságtól kapott értesülésünk szerint — ezt az ügyet szigoruan fogják vezetni a rendőrségen. A cégeket szigoruan ellenőrzik és a rendelet megszegőit megbüntetik. Az ellenőrzéssel Hajós Ferenc rendőrbiztos lett ujból megbizva, ki eddig is derék szorgalommal teljesitette ebbeli kötelességét

— **Egy választmány lemondása.** Az Ifjuságképző Egyesület választmánya, nem tudni mely okból, lemond tisztségéről. Az egyesület vezetői augusztus tizedikére uj közgyülést hivnak össze

— **Hangverseny Pöstyénfürdőn.** Pöstyénből irják lapunknak: A magyar, de kiváltkép nemzetközi fürdővendégektől tulzsufolt Pöstyénfürdőn f. hó 23-án este a szinültig telt kurszalonban jótékonycélu hangverseny rendezett a vigalmi bizottság, melyen az itt felgyógyult Hegyi Arankán kivül közreműködtek Elesch dr. (Bécs), Fodor Elza k. a. és Winter Ármin. A hangverseny minden tekintetben kitünően sikerült. Utána kiválgos-kivirradtig tartó renió volt.

— **Megjönnek a katonák.** A 20. honvédgyalogezred helyben állomásozó zászlóalja, amely már hetek óta Tapolca és vidékén ezredgyakorlatot tartott, ma este fog városunkba visszaérkezni.

— **Halotti bucsuztató — németül.** A Sümeghez közel fekvő Jánosháza községben meghalt Stern Pál kereskedő. Széles körben ismert, köztisztelteben álló ember volt. Temetésére felekezeti különbség nélkül sokan elmentek a környékről is. A részvét megható érzelmébe azonban élesen hatolt bele a megütközés érzése, mikor a pap németül mondotta bucsuztatóját. A jelenvoltak, mint Sümegről jelentik, megbotránkozással, arcukon a szégyen pirjával hallgatták végig a beszédet Sulyosan elitélték a rabbit, főként pedig a hitközségnek ama tagjait, akik a rabbit ily beszédre terrorizálják. Magának a halottnak fia Stern Jenő gyógyszerész — ki néhány hónappal ezelőtt Nagykanizsán Reik Gyula gyógyszertárában volt alkalmazva — szinte megdöbbent, hogy édes apja német szóval térjen az örök nyugalom helyére. Hát maga mondott rövid magyar bucsuztatót, hogy magyar szó kisérje édes apját az édes magyar földbe.

— **Telefon az orvosoknál.** A „Reggeli Lapok Melléklete„ irja: Egy konkrét esetből kifolyólag akarunk felszólalni, amely felszólalásunkra felhivjuk a helybeli orvosok figyelmét. A napokban egy nagykanizsai nagyobb ipartelepen kisebbfajta szerencsétlenség történt. A gép szija elkapta az egyik munkásfiunak a kezét és megroncsolta az ujját. Kire van ilyen esetben a legsürgősebben szükség? Ugy-e az orvosra! Nohát a szerencsétlenségnél jelenvoltak szaladtak rögtön a telefonhoz, hogy orvost hivjanak. Lapozzák a telefon-jegyzéket és ime egyetlen szál orvos nevét tudták csak benne felfedezni. És az is, természetesen, mint ilyenkor történni szokott, nem volt otthon. Mit csináljanak a szegény fiuval? Mig ugy gyalogosan egy orvost tudtak keriteni, jól-rosszul, ahogy tudták, bekötözték a fiu kezét hogy el ne vérezzék. Azt hisszük, ha másnál már nem is, de legalább a városi és körorvosoknál idő- és alkalomszerü volna már a telefon bevezetése?

— **Torpedó-próba a Balatonon.** Udvary Ferenc orsz. képviselő egy szombathelyi részvénytársasággal egy oly vizi jármü feltalálásán fáradozik, amelynek segitségével a tengeri torpedók óránkint való menetsebességét 60 kilométerre lehetne fokozni. A télen, mint annak idején megirtuk, a Hévizben kisérletezés. Ott azonban a viz csekély volt a kisérletezésre. Keszthelyen a Balatonban kisérleteznek most néhány hete. A kisérletek, melyet egy főgépész vezet, eddig nem igen sikerültek.

— **Városi csendőrség Zalaegerszegen.** Zalaegerszegről irják: A közbiztonsági szolgálatnak a csendőrség által való ellátása tárgyában a bizottság előterjesztését a városi közgyülés elfogadta. A városi közbiztonsági szolgálatot 1 őrmester, 1 őrsvezetőből és 14 csendőrből álló különitmény fogja ellátni. Ezenkivül a rendőrbiztos és 4 rendőr megmarad a város szolgálatában. — A város a csendőrség költségeire 10056 koronát fizet évenként, amely összeg megfelel az elbocsátandó rendőrlegénység eddigi szükségletének. Zalaegerszeg a csendőrség behozatalával uj terhet egyáltalában nem vesz magára, sőt a dologi kiadásokban megtakaritás fog mutatkozni. A rendőrlegénységnek testileg és szellemileg alkalmas tagjait, tekintet nélkül azok nős vagy nőtlen voltára, a csendőrség át fogja venni.

— **Felhőszakadás Nagykanizsán.** Óriási vihar vonult el hétfőn este Nagykanizsa felett. Valóságos felhőszakadás volt. A lesett hatalmas vizmennyiséget a városi csatornáknak csufolt fedett árkok nem tudták magukba fogadni. A kocsiuton és járdákon széles mederben hömpölygött a piszkos viz, mely előntötte a város mélyebben fekvő részeit. Több bolthelyiségben kárt okozott. Néhány külutca lakásaiban pedig bokáig érő viz folydogált

— **Virágtolvajok a temetőben.** Ismét sok panasz hallatszik a közönség köréből a temetői virágtolvajok ellen. Különösen a rom. katholikus temetőben tépik le a sirokról a kegyelet virágait Szükséges lenne a temetői felügyeletet megszigoritani.

— **Pályázati hirdetmény ösztöndijra.** Alulirott kamara a budapesti „Keleti Kereskedelmi Akadémia" kerületbeli hallgatói számára 600, szóval hatszáz koronás ösztöndijat alapitott, mely ösztöndijra ezennel kiirjuk a pályázatot. Ezen ösztöndijra csakis a kamarakerület (Moson-, Sopron-, Vas- és Zalamegye és Sopron sz. kir. város törvényhatóságok) területén illetőséggel biró és valamely felső kereskedelmi iskolát, avagy a „Keleti Kereskedelmi Akadémia" első évfolyamát kiváló sikerrel végzett hallgatók pályázhatnak. A pályázati kérvény, melynek a pályázó nevét, lak- és illetőségi helyét, családi viszonyait, erkölcsi magaviseletét feltüntető okmányokkal kell felszerelve lennie s amelyhez pályázó felső kereskedelmi iskolai érettségi bizonyitványa avagy a „Keleti Kereskedelmi Akadémia" első évfolyamának sikerrel való elvégzését tanusitó bizonyitvány csatolandó, legkésőbb folyó 1905. évi augusztus hó 25-ikének délelőtti 10 órájáig nyujtandók be ezen kamara elnökségénél. A kamara fentartja magának azon jogot, hogy több kiváló minősitvénynyel biró pályázó jelentkezése esetén a 600 koronás ösztöndijat a két legérdemesebb pályázó között ketté oszthassa. Sopron, 1905. évi julius hó 22-én. A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Ullein József, elnök. Kirchknopf Frigyes, titkár.

— **Megrágalmazott hatóság.** Porzevics György állott tegnap a kir. törvényszék előtt, aki az ügyészségnél rágalmazással volt vádolva. A főtárgyalást Mikoss Géza kir. táblabiró vezettei; a vádhatóságot dr. Hérics Tóth Lajos kir. alügyész képviselte. Elnök a főtárgyalást megnyitja és felolvastatja a vádiratot, mely szerint Porzevics György keszthelyi lakós azzal van vádolva, hogy egy beadványban nevezett vádlott az igazságügyminisztert a Kuria elnökét, a helybeli kir. törvényszék elnökét és a járásbiróság vezetőjét „gazembereknek" nevezte és a két utóbbi hivatalfőnökről azt állitotta, hogy ők Dr. Fried Ödön ügyvéddel összejátszva, őt megkárositották. A kir. törvényszék vádlottat a rágalmazás vétségében bünösnek mondotta ki és ezért 30 kor. pénzbüntetésre, vagy ezt átváltoztatható 4 napi fogházra itélte. A kir. ügyész sulyosbitásért felebbezett.

— **Aréna a Zárda-téren** Egy hét óta Darlon és Stehrzon aréna-társulat tartózkodik Nagykanizsán. A Zárda-téren állitották fel a nyári arénát A társulat tagjai mind szép produkciót mutatnak be. Különösen nagy sikere van esténkint a direktor párnak, kiknek felléptét a közönség óriási tapssal fogadja. Az aréna fedetlen s igy hőség nincs benne. Két ivlámpával és apró villanykörtékkel van világitva.

— **Daruváron,** eme kipróbált gyógyhatásu női fürdőn az idén is sok fürdővendég van az ország minden részéből, de különösen Dunántulról. A hozzánk beküldött fürdővendégek névsorából lát uk, hogy eddig a nyári szezonban 65 · állandó fürdővendég keresett ott gyógyulást és üdülést. Az átutazó fürdővendégek száma is több száz.

— **Szép asszony kocsisa.** A minap halt meg Zalalövőn özv. Martinek Károlyné jómódu gazd'asszony, kinek a férje ev. ref. tábori pap volt. Az asszony fiatal korában szép volt s most mégis tekintélyes vagyonát sem nem a számos rokonságra, sem pedig egy más számottevő idegenre nem hagyta, hanem a kocsisát tette örökösévé. A rokonság most irigy szemmel nézi a szép asszony kocsisát.

— **Katonai öngyilkosság.** Hegyi Antal 20-ik honvéd gyalogezredbeli közkatona Allemann Ferenc őrnagy szolgája. az őrnagy Sugár-uti lakásán agyonlőtte magát. Az asztalon egy levelet hagyott hátra, melyet a katonai hatóság lefoglalt. Öngyilkosságának oka nem kerül nyilvánosságra. S igy egygyel több lett az „ismeretlen okból elkövetett" katonai öngyilkosságok száma.

x **Egészség a családban.** Örvendetes tény, hogy a közönség mindinkább figyelembe veszi azokat az óvásokat, melyeket a legtekintélyesebb orvosok az alkohol s általában az idegizgató italok ellen emelnek. Utóbbiakhoz tudvalevőleg a babkávé is tartozik, melyre felserdülő ifjuságunkat szoktatni nem volna szabad. Az utolsó évtizedben egy bizonyos szokásváltozás is ment végbe, melyet a Kathreiner-féle Kneipp maláta kávé feltünése idézett elő. Ez a kávé Kathreiner-féle különleges előállitási módszere révén a babkávé izét és zamatját birja, mely izelőny, a legideálisabb módon egyesitve a maláta annyira értékes egészségi tulajdonságaival, a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávét tizenöt év óta a legkedveltebb kávéitallá emelte. Biztositandó azonban ennek az egészség előmozditó családi kávénak előnyeit, figyelmeztetik, hogy a valódi Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé csakis a „Kathreiner" névvel és Kneipp páter arcképe védjegygyel ellátott csomagokban árusittatik. Minden utánzat, melyet gyakran nyitva mérlegelnek, nem egyéb, mint egyszerüen égetett árpa vagy pláné piritott rozs, mely iz tekintetében sohasem elégitheti ki azokat a kivánalmakat, melyeket egy kávépótló szertől méltán megkövetelhetünk.

Balaton-Magyaródi nagyvendéglő augusztus 6-án] délelőtt 9 órakor nyilvános árverésen 1906. január 1-től 3 évre bérbeadatik. 1400 lakósu községünkben egyedüli vendéglő, Nagykanizsa és Keszthelytől 25—25 km. távol van. Bővebbet a községi elöljáróságnál.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

A nyári nap még erősen tüzel és a divat máris az őszre gondol, mert tőle várja az ujdonságok legujabbikát.

A hüvösebb estékre való tekintettel először is a divatos felöltőkről beszélünk. A halványszinekben tartott cape-formák mellett leginkább viselik a directoire-kabátot, melynek laza és tetszés szerint ráncolt csüngőrészei rövid, pántrészszerü kabátkához vannak foglalva. Ha a kabátkának selyemmel boritott, széles hajtókája az utolsó párisi divat után vagy selyemmellénynyel és csipkezsabóval készülnek, az egészen különböző stilusok összeolvadása, különösen eredeti ujdonságot alkot. A bő felöltők mellett azonban még éppen ugy viselik a lebbenyes hosszu kabátot, melyek rendesen félhosszu ujjakkal készülnek. Utóbbiak vagy harangalakban, vagy gazdagon keresztbajtásokba rendezve, lent annyira szükek, hogy a diszes bluz ujakkal csak éppen keresztül lehet bujni. Itt egyuttal felemlitjük a selyem- vagy muszlin-bluzokba való ujjak legujabb diszét, mely áll a nyakkivágástól a kézfejig érő 6 cm. széles pántból, keresztben keskeny ráncolt csipkével, oldalt keskeny, árnyalt bársonyszalag foglalással. Egyáltalában a bluzokat szalaggal és csipkével diszitik.

A nyári napokon nagyon kedvelik az elütő, bodros vállravetőket, melyek sokszor fekete-pettyes fehér muszlinból készülnek. Azután a rövid gallérszerü selyemköpenykéket, a hosszu csücskös kendőformákat, melyeket ujabban lyukhimzéssel diszitett vászonból készitenek.

Az aljak között mindinkább megkedvelik a lénzőben ráncolt vagy nagyon rézsut vágott, fönt csaknem sima, lent a földön 8 méterre kibővülő aljakat. A kiugró formákat már csak sport- vagy utazó ruhákhoz, vagy reggeli sétákhoz használják. Nagyon bő fodros szoknyákat is látni, melyeket gazdagon diszitenek pántokkal, gombokkal és zsinórral.

A kalapok közül a világos nemez igérkezik divatosnak. Diszét világos elütőszinü nagy tollak és tarka kócsagtollak képezik, melyek a magasan felhajtott karimán fölfelé nyulnak vagy kecsesen a fül-felé hajolnak.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. — Előfizetni legcélszerübben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatalába Budapesten, VIII, Rökk Szilárd-utca 4. számu házában van.

KÖZGAZDASÁG.

Tenyészállatdijazás. Nagykanizsa Város és Járási Gazdakör a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület segélyezésével folyó évi szeptember hó 9-én Galambok községben tenyészállatdijazást rendez. Az állatdijazáson a járás összes állattenyésztéssel foglalkozó birtokosai és községei kiállithatják állatjaikat. A gazdakör hirdetményben hivja fel a gazdatársakat a kiállitásra. Az állatok pénzösszeggel lesznek dijazva. A bejelentések legkésőbb szeptember hó 3-ig Tóth István gazdasköri titkárhoz Nagykanizsára küldendők. A bejelentésben meg kell jelölni a kiállitandó állatok faját, számát és korát.

Országos vásár. Galambok községben e hó 31-én kirakó és állatvásárral egybekötött országos vásár lesz.

Jégverés. Folyó hó 24-én hétfőn, midőn városunkban is nagy zivatar volt, a szomszédos községekben: Palin, Szepetnek, Sormáson nagy jégverés volt, ami a tangeriben és szőlőben nagy károkat okozott.

Hirdetmény. — A hazai csendőrkerületi parancsnokságok számára évente szükséges ágynemüek és egyéb vászonnemüek, szijgyártó cikkek, gyapju ágyteritők, kötött gyapjukeztyük és fémtárgyak szállitására a m. kir. csendőrségi felszerelési anyagraktár pályázatot hirdet. Az ajánlatok benyujtási határideje f. évi augusztus hó 21-ének déli 12 órája. Erről az érdekelteket oly megjegyzéssel értesitjük, hogy a részletes hirdetmény hivatalos helyiségünkben megtekinthető, sőt e hirdetményt az érdeklődőknek kivánatra meg is küldjük. A kerületi kereskedelmi és iparkamra.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— **A szabadkőmüvesekről kérdezősködőnek.** A szabadkőmüves páholyok belügyminiszteri engedélylyel müködő humanus jótékony egyesületek. Müködésük csendes, zaj nélküli. Nem az elismerés olcsó babéraiért küzdenek. Szabadkőmüvességükkel nem kérkednek. Tagjait felekezetre való tekintet nélkül veszi fel. Többi kérdésére álljon itt a következő: A müvelt külföldön, különösen protestáns országokban páholyaikban helyet foglal a társadalom szine-java, koronás fejedelmek is; Svédországban magasabb egyházi vagy állami hivatalt sem kap más, mint szabadkőmüves; nálunk azonban még mindig igen sokan vannak, akik az ördöggel cimborálóknak és istentagadóknak mondják őket, titkos szövetségnek tartják, amely célokra is törekszik; pedig nincsen más titkuk, mint épen csak is symbolumaik: szavak, jelek és érintések. Ezeket el nem árulják, mert ezek segitségével ismerik meg egymást és minthogy egyformák a föld egész kerekségén, a magyar szabadkőmüves bátran bekopogtathat akár egy braziliai szabadkőmivesnél, testvérként fogadja azt, akit egy pillanattal előbb még teljesen idegennek tekintett. Symbolumaikat nem jegyzik fel, csak ugy tanulja meg az egyik a másiktól. Egyes kevésbbé fontos symbolumaik ugyan ismeretesekké lettek, olvashatók könyvekben, láthatók házakon. Ilyen a háromszög-körző, kalapács, halálfej, akácfa virág, de nem szabadkőmüvesek ezekből nem következhetnek, mert nem ismerik az összes symbolumaikat.

F. L. Sorait köszönjük. E számunkban felhasználtuk. Tán mégis lesz egy kis intézkedés a hatóság részéről. Az ügy már megérett erre.

— **M. J., helyben.** Villányi Henrik dr., lapunk felelős szerkesztője augusztus hó közepe felé fog visszatérni nyaralásáról.

— **Figyelmes olvasó.** A Zalai Közlöny »Kövessiék Siófokon« cimü hirét teljesen jól értesült, megbizható helyről kapta Az első hétről lapunk mult számában azt irtuk, hogy Siófokon az előadásokat gyéren látogatják, rosszabbul, mint Kanizsán. Ezt az értesülést oly jól értesült helyről kaptuk, hogy semmiféle félhivatalos kommunikével megcáfolni nem lehet.

— **K. Fr., heyben.** Valóban sok embernek feltünt, hogy az önk. tüzoltó testület zenekara, nem tudni mi okból, nem jelent meg az egylet tiszteletbeli főparancsnoka, Sallér Lajosnak temetésén.

Egy téves nézet.

Egy régi tapasztalat az, hogy a nagy közönségnél gyakran gondolatok és nézetek telepednek le, melyek igen tévesek, s a melyekről nem tudják, hogy honnan keletkezték és hogyan tudták magukat oly soká fentartani Ezen tüneménynyel minden téren találkozunk, de sajnos az egészségügyi téren is és itt csakis hathatós ellenszer létezik: „szakadatlan és ismételt felvilágositással müködni és ez által a jó münek az ő megérdemelt tekintélyéhez felsegiteni«. A mit itt emlitünk például Kufeke gyermeklisztjéről. Az anyák sok ezrei ismerik a kitünő tulajdonságait ennek a maga nemében páratlan gyermektápszernek, de azért mégis sok anya azon hitben van, hogy Kufeke gyermeklisztje csak azon csecsemőknek alkalmas, kik gyomor- és bélhurutban betegedtek meg. — Való ugyan, hogy ilyenféle megbetegedéseknél a Kufeke gyermeklisztje kitünő szernek bizonyult, mert a gyomorban való gerjedéseket tejben vagy a nélkül adagolva megszünteti és azáltal a gyomor- és bélhurut továbbterjedését megakadályozza. — De egészséges gyermekeknél is Kufeke gyermeklisztje tehéntejjel vagy annak kizárásával kitünő tápszer, mely csecsemőknél, kik anyatejet nem kaphatnak kizárólagos tápszer gyanánt használható, mert az anyatejben tartalmazó tápszereket kellő arányban birja, a gyermek szivesen veszi és tökéletesen lesz emésztve. Elegendő fehérjét tartalmaz a csont- és husképződésre, szintén elegendő sót az izomképződésre és ezáltal az erők növekedését kitünően előmozditja. Kufeke gyermeklisztje azonkivül tartós, kevés készitést szükségeltető tápszer, mindig egyenlő összetétellel képez tehát egészséges gyermekeknek rationális táplálékul igen ajánlható.

Ezen felvilágositás, mely Kufeke gyermeklisztjének sokoldalu használatát kellően kitünteti, az anyáktól figyelem nélkül ne hagyassék. — Kivehető ebből, hogy Kufeke gyermeklisztje milyen érdemlegesen a zsenge a gyermeki test kiépitéséhez járul, hozzá milyen hasznos ezt az egészséges gyermeknek is szabályszerüen beadni.

IRODALOM.

* A „Vasárnapi Ujság“ julius 23-iki száma 25 képpel jelent meg. Első helyén Zala György uj művét, Mátyás király szobrát mutatja be, melyet a művész az ezredévi nagy emlékmű számára mintázott. A szépirodalmi közlemények közt van Camoens egy szép szonettje Endrődi Sándor fordításában, Sajó Sándor költeménye, Mark Twain humoros elbeszélése (képekkel) s a „Regénytár“ mellékleten Nagy Endre eredeti és Hamlin Gorland angolból forditott regénye (képekkel). Egy eredeti levél s három kép a szentpétervári történeti kép-kiállitás nevezetesebb s főleg magyar vonatkozásu tárgyait ismerteti. Spaits Sándor honvédkapitány által a mandzsuországi harcztérről hozott eredeti fényképek. Továbbá közlemények: Molnár Viktor uj államtitkár és Szentimrey Kálmán az elhunyt honvédminházi parancsnok arcképe és életrajza, három kép a Hortobágyról, stb. s végül a rendes heti rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Politikai Ujdonságok“-kal és „Világkrónika“-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.)

ANYAKÖNYVI HIREK.

1905. julius 22-től 28-ig.

Halálozások:

Faics Anna fél órás, földmives gyermeke.
Németh Ferenc 2 hónapos, cseléd gyermeke.
Bence Menyhért 73 éves, városi szegény.
Garnolt Sándor 8 hónapos, cseléd gyermeke.
Özv. Horváth Györgyné, Molnár Julianna 90 éves, városi szegény.
Özv. Wernigg Henrikné, Schild Mária 66 éves, magánzó.
Lantos Józsefné, Dukász Lina 29 éves, kereskedő neje.
Pál János cseléd, 48 éves.
Hegyi István 22 éves, honvéd tiszti-szolga.

Házasságot kötöttek:

Adlovits Ferenc géplakatos — Semrán Gizellával.
Szalay János kalapos — Tuboly Annával.
Cethoffer József ács — Németh Rozáliával.
Drimuch Gyula könyvkötő — Häusler Nettivel.
Nagy Sándor vasuti fókalauz — Miltényi Teréz, özv. Francsics Alajosnéval.

VEGYES.

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitünő szalon- és uj fényképészeti készülékek, feltölmulhatatlan minőségü pillanatkézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek **Moll A** cégnél (Bécs, Tuchlauben 9 cs. és kir. udvari szállitó) kaphatók.

Ezen üzletág alapittatott 1854-ben

Kivánatra nagy képes árjegyzéket bármentve küld a cég.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitünő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, húgydara és vizelети nehézségeknél, a czukros húgyánál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.

Húgyhajtó hatású!

Vasmentes! Keserű emésztő! Csiramentes!

Kapható árvizivizkereskedésekben vagy a Salvator-forrás igazgatóságánál Eperjesen.

HIRDETÉ E K.

Liniment. Capsici comp.,
Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Ezen elismert kitünő és fájdalomcsillapító bedörzsölési használt hajszesz beszerzésénél, — a mely minden gyógyszertárban kapható, — mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre.

Elektrotechnikai Szakiskola

szanatoriummal és tanműhelylyel egybekötve.

Pozsony, Wallon-utca 14. szám.

Szakiskola a teljes elektrotechnika és géptan számára.

F. évi szeptember 1-én kezdi meg a beiratást az I-ső időszak oly tanu'ók számára, kik

Elektrotechnikusoknak (Gyári hivatalnokok stb.)

akarják magukat ugy élelmileg, mint gyakorlatilag (2 évfolyam alatt) kiképeztetni.

Felvételi kor: 14-től 30 év. **Képzettség:** 3—4 közép vagy polgári iskola, kereskedelmi vagy ipariskola.

Az elektromos erő állandóan növekedő alkalmazása erőátvitele és világitási célokra, továbbá **chemiai gyárakban** stb. stb. a szülőkre (gyámok) nézve ajánlatossá teszi fiaikat fentnevezett intézetbe való beiratkozás által ezen **ép oly szép** mint **reménytelies pályára** küldeni. Jelentkezni minden nap lehet. Kivánatra az igazgatóság **prospektust** küld és kérdezősködésekre postafordultával felel.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Az intézet internatussal van egybekötve.

Meghivó.

Az Oltárci Keresztény Fogyasztási Szövetkezet f. évi julius hó 30 án a szövetkezet helyiségében délelőtt 7 órakor

Rendkivüli közgyülést

tart, melyre az összes tagok tiszteletteel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság lemondása.
2. Uj igazgatósági s felügyelő-bizottsági tagok választása.
3. Netáni inditványok tárgyalása.

Oltárcon, 1905. julius hó 24-én.

Az igazgatóság.

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államában lényegi elkerrel alkalmaztatik

mindennemü bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-ömlés, ölfeti kütegek, ugyanúgy ott-rezesség, ótvar, lagyság, lábszadás, lop- és szakállkorpa ellen. A **Berger-féle kátrányszappan** tartalmazza a **10-kátrány**nak 40%-ál és minden egyéb, a kereskedésben előforduló kátrányszappanokétól lényegesen különbözik. **Idült bőrbetegségeknél** elkerrel alkalmaztatik a kátrányszappan „Ideal“-a

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyengébb **kátrányszappan az arcbőr tisztántartására**, eltávolitására, a gyermekeknek valamennyi fellebegésére alkalmatlan bőrtisztitő, mondd és **fürdőszappan mindennapi használatra** szolgál 5121

Berger-féle glycerin-kátrányszappan

25% glycerin-tartalommal és finom illattal.

Mint kiváló bőrápoló szer kitünő eredménnyel használtatik továbbá az:

Berger-féle borax-szappan.

kütegek, napfütés, szeplő, mitesser és egyéb bőrbaj ok ellen.

Arc minden fajnak Tüllén használati utasitással ugyétt. A vásárlásnál határozottan **Berger-féle** kátrány-szappant és borax-szappant kérjen és nézze meg az itt látható védjegyet és a **G. Hell & Comp.** cégjegyzést minden cimkén.

Kitüntetve: Párizs kiváltsége Bécsben 1888-ban és **aranyéremmel a párisi világkiállitáson 1900.** minden egyéb gyógy- és szépségi szappan, mely **Berger-féle** gyártmány, a minden szappanhoz mellékelt **használati utasitásom** fel van szorva.

Kapható minden gyógyszertárban és hasonló üzletben.

Nagyban: **G. Hell & Comp., Wien I., Biberstr. 6.**
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszertára, Budapest, Király-u., Thallmayer és Sella, Zrinyi-utca, Kiszlingban Magyarország összes gyógyszertárában.

Raktár Nagykanizsán: Práger Béla gyógyszertára, valamint Magyarország több gyógytárában.

Globus-risztitókivonat

1213/905. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirott birósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 § a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbiróságnak 1905. évi V. 589/1. számu végzése következtében Isoó Ferenc alsólendvai ügyvéd által képviselt Bellatinc vidéki takarékpénztár javára Pollák Henrik, Pollák Simon és Stessel Fánni ellen 1200 kor. s jár. erejéig 1905. évi junius hó 15-én foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1300 kor. becsült Pollák Simonnál: szobabutorok, Stessel Fánninál: szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbiróság 1905. évi V. 589/2. számu végzése folytán 1200 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi április hó 29. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó dij és eddig összesen 137 korona 50 fillérben biróilag már megállapitott költségek erejéig Nagykanizsán a helyszinen leendő eszközlésére

1905. évi augusztus hó 3. napjának délelőtti 9 órája

határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Nagykanizsán, 1905. évi julius hó 20. napján.

Maximovits György
kir. bir. végrehajtó.

Védjegy: „Horgony“.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

póléka

egy régjónak bizonyult háziszer, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvénynél, csúznál** és **megbüléseknél** bedörzsölésképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisitványok miatt bevásárlaskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „**Horgony**“ védjegygyel és a **Richter** czégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszlóván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapesten.**

Richter gyógyszertára
az **„Arany oroszlánhoz“, Prágában,**
Elisabethstrasse 5 neu.

Kindennapi szétküldés.

Schicht-szappan!

(„SZARVAS" VAGY KULCSSZAPPANT)

Legjobb, legkiadósabb s azért a legolcsóbb szappan.

Ment mindennemü káros alkatrészektől.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan „Schicht" névvel és a „szarvas" vagy a „kulcs" védjegygyel legyen ellátva.

BERÉNY JÓZSEF
ékszerész
Alapittatott 1888. NAGYKANIZSÁN Alapittatott 1888.
SAJÁT MŰHELY.
JEGYGYŰRÜK saját készitményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.
NAGY RAKTÁR gyürükben gyémántokkal és szines kövekben.
NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óralánczokban.
NAGY RAKTÁR finom ezüst étkészletekben.
Eladás részletfizetés mellett is!
Javitások és uj munkák gyorsan készittetnek

Tisztíláshoz csak
GLOBUS-PUTZ-EXTRACT
Globus
tisztitókivonatot
használjunk.
Legjobb tisztitószer a világon

Ujdonság!
COOK & JOHNSON'S
amerikai szab. Tyukszem cyülü.
A legjobb és biztosabb szer. Kitünő hatással, azonnal fájdalomcsillapitó.
Kapható az osztrák magyar monarchia összes gyógytáraiban.
Darabja boritékban 20 f, 6 darab dobozban 1 korona
Postán 20 filléreel több. — Főraktár Magyarország részére:
Török József gyógyszerésznél, Budapest, VI. Király-utca 12
Központi raktár Ausztria Magyarország részére: „ZUM SAMARITER". Grác

Globin
a legjobb és legfinomabb
czipőtisztitószer

Hoch János imakönyve 1 forint 20 krtól 10 forintig.

NAGYKANIZSA, 1905. julius hó

T. CZ.

Vagyok bátor legalkalmasabb

AJÁNDÉK TÁRGYAKKAL

dúsan felszerelt üzletemet szives figyelmébe ajánlani.

Raktáromon **képes könyvek** és **ifjuságí iratok** minden nem és kor számára **ajándék** és **diszmüvek**, pompás kötésü **imakönyvek, emlékkönyvek, diszlevélpapirok, irószerek, tárczа- és fali-naptárak, társas-játékok**, legujabb **hangjegyek**, nagy választékban találhatók. A hazai irodalom gyöngyein kivül a **német** irodalom keresett müveit is beszereztem, ugy, hogy minden tekintetben módot nyujtok becses igényeinek kielégitésére.

Ez alkalommal szives figyelmébe ajánlom

HANGSZERKERESKEDÉSEMET

a hol különösen a tanuló ifjuság számára szolgálhatok hasznos és maradandó becsü ajándékokkal. **Zenélő müveket és mechanikai hangszereket**, melyek diszes ajándékokat képeznek, szintén raktáron tartok s esetleg részletfizetésre is szivesen áténgedem.

Továbbá legyen szabad több uj betüfajból dúsan felszerelt

KÖNYVNYOMDÁMAT

becses figyelmébe ajánlani. **Névjegyeket, esketési és báli meghivókat izlésesen és jutányos árakért készitek el.**

Üzletemet szives jóakaratába ajánlva vagyok

mély tisztelettel

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

könyv-, papir-, zenemü- és hangszerkereskedő.

Teljesen felszerelt mesterhegedü igen finom kivitelben, kitünő hanggal, vonóval és zárható tokkal CSAK 10 FRT.

Ujdonság!

A hol zongora nincsen, s gyönyörü zenét hallgatni és tánczolni szeretnek, ott nélkülözhetlen a

„MIGNON"

szalon zenélő mű, mely a leghosszabb operákat, táncz-zenét stb. hangjegyről játszik.

A táncz-zenét megszakitás nélkül szolgáltatja.

Ára 25 és 32 forint.

Vendéglősöknek nagyon fontos.

Richter-féle Horgony-Képirószerkrények. Alkalmas ajándék, diszdoboz névjegy borítékkal

Legnagyobb raktár dobozos levélpapirokban. Különlegesség családi Cassetták.

Pallas nagy Lexikona 16 kötetben félbőrkötésben ára 96 frt., részletfizetésre is megkapható.

VELMA SUCHARD

Nyersen való evésre páratlan.

4/17. 905.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik dobos Moll A. védjegyét és aláirását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altestbántalmak, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött székrekedés, májbántalom, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb nőibetegségek ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett. — Ára egy pecsételt le eredeti dobozuak 2 kor.

Hamisitások törvényileg fenyittetnek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel „A. Moll" feliratu ónozattal van zárva. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapitó hedörzsölési szer, köszvény, csuz és a megbülés egyéb következményeinél legismeretesebb népszer. Egy ónozott eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legujabb módszer szerint készitek gyermek és hölgy szappan a bőr ekszerű ápolására gyermekek s felnőttek részére.

Ára darabonkint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállitó által,

Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesittetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláirásával és véjdegyével ellátott készitményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fiai.**

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a **legmagasabb munkaképesség garantálva.**

HYDRAULIKUS SAJTÓK

különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyó morzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs üriök, aszalo készülékek gyümölcs és fozelék aszalásra, **gyümölcs-vago és hámozó gépek,** legujabb szerkezetü szabad, önmüködő „**SYPHONIA**" fa és **szőlő-vesszö permetezök,** a szegecs és tormánes valamint a vértetü kiirtására; **szőlő ekék.**

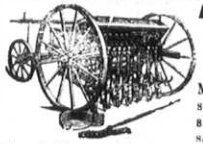

A legjobb VETŐGÉPEK

Mayfarth Ph. és társa

„AGRICOLA" (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemü mag- és különböző magmennyiség számára vá tókerekek nélkül, dombon avagy sikon, a legkönyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által tünnek ki A lehető legnagyobb munka, idő- és pénzmegtakaritást teszik lehetővé. **Különlegességeket széna- és arató-gereblyék, szénaforgatók, széna- és szalmaprések-kézi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurök, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészitésre szolgáló gépeket** a legujabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállitanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA, gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak

Bécs, II/I Taborstrasse 71. szám.

Kitüntetve több mint 500 arany, ezüst éremmel stb. az összes nagyobb kiállitásokon. — Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Képviselők és viszont elárusitók kerestetnek.

423. szv. szám. **Székesfehérvári m. kir. állami méntelep parancsnokság.**

1905.

ÁRLEJTÉSI HIRDETMÉNY.

A székesfehérvári m. kir. állami méntelep székesfehérvári, bábolnai nyitrai, nagyatádi és palini osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1905. november hó 1-től 1906. október hó végéig szükséglendő kenyér, zab, széna, alomszalma és tüzifa biztositása iránt a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvivő irodájában **1905. évi augusztus hó 8-án délelőtt 9 órakor irásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.**

A takarmány szükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 100 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállitási feltételek, a székesfehérvári m. kir. állami méntelep számvevő irodájában megtudhatók, ahol a szállitási feltételek füzete is betekinthető és ahonnan az árlejtési hirdetmény kivánatra megküldetik.

Székesfehérvár, 1905. julius hó 1-én.

Székesfehérvári m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm hosszu lenlevy hajammal, melyet saját találmányu hajkenőcsöm 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett elismerve a haj ápolására, a haj növésének előmozditására, a fejbőr erősitésére; elésegiti uraknál az erőtejes, telt szakallnövést és már rövid idei használat után ugy a hajnak, mint a szakallnak, természetes fényt és tömöttséget kölcsönöz és megmenti őket az idoeltti ősszülésté: a legmegasabb korig.

Egy tégely ára 1. 2. 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beküldése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, ahová minden megbizás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „vörös kereszt"-hez Csengeri-u.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS

BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.